

การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่: กรณีศึกษาในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ว่าที่ร้อยตรีรัฐศักดิ์ ไข่แก้ว

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการสาธารณสุข

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

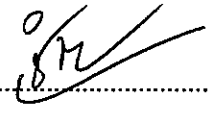
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ รัฐศักดิ์ ใจแก้ว ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

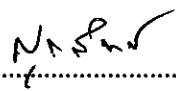
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

..... รศ. ป.พร. อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ณภัคอร ปุณยภักดิ์สร)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... รศ. ป.พร. ประธาน
(ดร.ณภัคอร ปุณยภักดิ์สร)

..... กรรมการ
(ดร.ชำนาญ งามมณีอุดม)

..... กรรมการ
(ดร.สุกสิทธิ์ เลิศบัวสิน)

วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรพต วิรุณราช)

วันที่ 17 เดือน กันยายน พ.ศ. 2559

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่านด้วยกัน ดังนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร. ณภัคอร ปุณยภักดิ์สร อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ผู้มีความรู้ความสามารถ และมุ่งมั่นในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ได้ให้คำปรึกษา ชี้แนะนำตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ ตลอดจน ให้นำแนวทางการเขียนงานนิพนธ์ให้สำเร็จสมบูรณ์ซึ่งนับเป็นส่วนสำคัญมากต่อความสำเร็จในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ดร. ชำนาญ งามมณีอุดมและ ดร. ศุภสิทธิ์ เลิศบัวสิน ที่เป็นกรรมการงานนิพนธ์ ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ถึงผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น.สพ.ดร. สุเจตน์ ชื่นชม รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย และอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นายไพฑูรย์ คิ้วเที่ยง ผู้เชี่ยวชาญทางด้านไก่ไข่ นายกัญเกียรติ ศรีนวลเอียด ผู้เชี่ยวชาญทางด้านไก่ไข่และอาหารสัตว์ และผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 17 คน ในการเก็บข้อมูล และมอบกำลังให้แก่ผู้วิจัย ด้วยดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และญาติพี่น้อง รวมถึงเพื่อน ๆ ทุกท่านของผู้วิจัย ซึ่งได้ให้ความสนับสนุนเป็นกำลังใจ และให้การช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งตลอดมา ส่วนข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ว่าที่ร้อยตรีรัฐศักดิ์ ไช้แก้ว

56720024: สาขาวิชา: การจัดการสาธารณะ; บธ.ม.(การจัดการสาธารณะ)

คำสำคัญ: การพัฒนาศักยภาพ/ ผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่

ว่าที่ร้อยตรีรัฐศักดิ์ ไช้แก้ว: การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่:

กรณีศึกษาในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม (POTENTIAL DEVELOPMENT OF ENTREPRENEURS OF CHICHEN EGG FARM, A CASE STUDY OF BANG LEN DISTRICT, NAKHON PATHOM PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: ฌักคอร ปุณยภาภัสสร, Ph.D., 101 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม 2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารจัดการฟาร์มไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ด้านบุคลากร การบริหารจัดการ การตลาด ต้นทุน เทคโนโลยี โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ เจ้าหน้าที่สัตวบาล จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 17 คน

ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพพบว่า มีปัจจัย 5 ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ ได้แก่ ปัจจัยด้านด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าว จะมีปัญหาในเรื่องของการสื่อสาร นอกจากนี้บุคลากรยังขาดทักษะความสามารถในการทำงาน นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ผู้ประกอบการมีการวางแผนการตลาดจำหน่ายที่แน่นอน มีทุนดำเนินกิจการ มีการจัดวางผังฟาร์มที่ดีให้ถูกต้องมีแบบของโรงเรือนและอุปกรณ์ที่ดีและมีการจัดการภายในโรงเรือน มีการจัดหาพันธุ์ไก่ไข่ที่ดีมาเลี้ยง มีการจัดการสุขาภิบาลและการป้องกันโรคที่ถูกหลักศึกษาหาความรู้ทางด้านวิชาการและประสบการณ์ในการเลี้ยงอยู่สม่ำเสมอ ส่วนปัจจัยด้านการตลาด พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ได้แบ่งการตลาดออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) การขายปลีก ให้กับพื้นที่ใกล้เคียง 2) การขายส่ง โดยการนำไปขายให้กับตลาดกลางไข่ไก่หรือเลี้ยงไก่ และ 3) การขายแบบประกันราคา เป็นลักษณะการขายแบบที่จะรับซื้อไข่ทั้งหมดในราคาประกันตลอดทั้งปี สำหรับปัจจัยด้านต้นทุน พบว่า ต้นทุนการผลิตเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการประกอบกิจการ ซึ่งต้นทุนเหล่านี้ประกอบด้วย การสร้างโรงเรือน การซื้อพันธุ์ไก่รุ่นหรือไก่สาวมาเลี้ยง และที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งคือปัจจัยด้านเทคโนโลยี พบว่า ปัจจุบันผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ได้นำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในธุรกิจฟาร์มไก่ไข่ จากโรงเรือนระบบเปิดมาเป็นโรงเรือนระบบปิด และเลี้ยงไก่ไข่ในระบบปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำ หรือ Evaporative cooling system (Evap)

56720024: MAJOR: PUBLIC MANAGEMENT; M.B.A. (PUBLIC MANAGEMENT)

KEYWORDS: POTENTIAL DEVELOPMENT/ ENTREPRENEUR OF CHICKEN EGG
FARM

ACTING SUB LT. RATTASAK KAIKEAW: POTENTIAL DEVELOPMENT OF
ENTREPRENEURS OF CHICHEN EGG FARM, A CASE STUDY OF BANG LEN
DISTRICT, NAKHON PATHOM PROVINCE. THESIS ADVISOR: NPAK-ON
PUNYAPAPASSORN, Ph.D., 101 P. 2016.

The research attempts 1) to search for a guideline to develop potential of entrepreneurs of chicken egg farms in Bang Len District, Nakhon Pathom Province, and 2) to study problems in chicken egg farm's management in Bang Len District, Nakhon Pathom Province in the aspects of human resources management in marketing costs and technology through qualitative research study. The subjects in this study were 17 entrepreneurs of chicken egg farms and animal husbandry officers.

The findings on the qualitative analysis show that there were five factors attributing to the potential development of entrepreneurs of chicken egg farms including the human resource factors - the majority of the labor were alien, hence there was a communication problems as well as the lack of skills in these alien labors; the management factors-the entrepreneurs had planned to find the market as well as they had the operation capital to organize the farm well. The plan of plants and equipment were good and there is a good organization to search for good layer breeder chicken including the hygiene management and accurate disease protection and the seeking for academic knowledge and experience to feed the chicken regularly; the marketing factors - entrepreneurs of chicken egg farms had divided the market into three parts: 1) retail in nearby area, 2) direct sales to central market of eggs and, 3) sales at guarantee prices-this is to guarantee to buy eggs all year long at the guarantee prices; cost factors-this is one of the key factors to operate the business-the costs including building of plants, buying young layer breeder chicken; as well as technology factors-recently the entrepreneurs introduced new technology to operate their farm changing from open system to close system with Evaporative cooling system (Evap).

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามของการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม.....	10
ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ไข่.....	25
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสัถยภาพ.....	37
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาบุคคล.....	38
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้ประกอบการ.....	40
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
ประชากรและกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ	62
ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ผล	65
4 ผลการวิจัย.....	67
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
แนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม.....	84
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	86
สรุปผลการวิจัย.....	86
อภิปรายผลการวิจัย.....	88
ข้อเสนอแนะ.....	93
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก...	99
ประวัติย่อของผู้วิจัย	101

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 ท่านคิดว่าบุคลากรในฟาร์มของท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร	69
4-2 ท่านคิดว่าการบริหารงานฟาร์มของท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร.....	71
4-3 ท่านคิดว่าการตลาดของฟาร์มท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร	75
4-4 ท่านคิดว่าต้นทุนการผลิตของฟาร์มท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร	77
4-5 ท่านคิดว่าการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในฟาร์มของท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร	80

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	7
2-1 แผนที่อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม	11
2-2 กระบวนการบริหารจัดการ	45
2-3 กิจกรรมหลักในการจัดการ.....	48

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำเนินธุรกิจทั้งในภาครัฐและเอกชน ต่างก็มีการแข่งขันเพื่อให้ได้มาซึ่งผลกำไร ในปัจจุบันการแข่งขันทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ความรู้ วิทยาการต่าง ๆ ที่มีรูปแบบและวิธีการใหม่ ๆ หลากหลาย เพื่อสร้างความต้องการให้เข้าถึงผู้บริโภค มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้วงการธุรกิจ ไก่ไข่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของต้นทุนการผลิต การบริหารจัดการ บุคลากร และการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต เป็นต้น ผู้วิจัย จึงเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนากลยุทธ์ในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจ ฟาร์มไก่ไข่ และสร้างจุดขายเพื่อกระตุ้นยอดขาย และจูงใจผู้บริโภค

การดำเนินธุรกิจนั้นจะเกิดผลสำเร็จได้ จะต้องอาศัยองค์ประกอบหรือปัจจัยหลักที่สำคัญ ในการดำเนินงาน ได้แก่ ต้นทุน เครื่องจักร การตลาด การบริหารจัดการ รวมถึงทรัพยากรมนุษย์ ที่เป็นปัจจัยหลักและมีความสำคัญต่อการแข่งขันทางธุรกิจ แม้องค์กรจะมีทรัพยากรด้านอื่น ๆ เหมือนกัน แต่ถ้ามีผู้ปฏิบัติงานในองค์กรที่มีศักยภาพแตกต่างกันก็ย่อมส่งผลให้มีการดำเนินงานที่ แตกต่างกันไป เครื่องมือที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและบุคลากรคือการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ

ธุรกิจต่าง ๆ จึงต้องมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เกิดประสิทธิภาพทั้งการพัฒนา ด้านความรู้ ความสามารถ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การสื่อสาร การมีความสัมพันธ์กับเพื่อน ร่วมงานและการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ล้วนมีความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อ ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเองและบุคลากรในทุกระดับให้ไปในทิศทางเดียวกัน และให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ถ้าองค์กรหรือธุรกิจ ใด ๆ มีบุคลากรส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติที่ดียิ่งแล้ว องค์กรนั้นก็ย่อมมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายในการดำเนินงาน ดังนั้นธุรกิจหรือ องค์กรไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ย่อมจะมีความปรารถนาที่จะให้บุคลากรของตนเองโดยเฉพาะบุคลากรที่ ปฏิบัติงานในตำแหน่งระดับปฏิบัติการที่ต้องอาศัยผู้ที่มีศักยภาพที่พร้อมในทุก ๆ สิ่งทุก ๆ อย่าง เพื่อก่อให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ตามที่ต้องการ

การพัฒนาบุคลากร เป็นปัจจัยหลักที่ทางธุรกิจต่าง ๆ กำลังให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะ บุคลากรเปรียบเสมือนสินทรัพย์ที่ทรงมีคุณค่ามากที่สุดของธุรกิจ สามารถสร้างความได้เปรียบเชิง

การแข่งขันของธุรกิจนั้น ๆ ธุรกิจจึงจำเป็นต้องแสวงหากลยุทธ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารบุคลากรเหล่านี้ได้ เช่น การบริหารจัดการผู้ที่มีความสามารถสูง การบริหารจัดการบุคลากรโดยใช้ทักษะพื้นฐาน การบริหารผลการปฏิบัติงาน การบริหารบุคลากรโดยใช้สมรรถนะเป็นพื้นฐาน เป็นต้น การบริหารบุคลากรโดยใช้สมรรถนะเป็นพื้นฐาน นับว่าเป็นเครื่องมือที่ผู้ประกอบการและผู้บริหารงานบุคคล กำลังให้ความสนใจและนิยมมากที่สุดในปัจจุบันสมรรถนะเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการบริหารบุคลากร ทั้งการบริหารจัดการผู้ที่มีความสามารถสูง การบริหารผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าของสายวิชาชีพ เป็นต้น การนำสมรรถนะมาประยุกต์ใช้ในการบริหารบุคลากรนั้นจะช่วยให้ธุรกิจได้บุคลากรที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลปฏิบัติงานตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกทำให้ธุรกิจต่าง ๆ หันมาทบทวนสมรรถนะธุรกิจของตนเอง เพื่อให้ธุรกิจสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรงจากภายนอกได้ หากธุรกิจต้องการที่จะสร้างความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันและสร้างขีดความสามารถที่จะต้านทานต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงนั้นได้จำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรในธุรกิจของตนเองเสียก่อน ซึ่งบุคลากรในธุรกิจถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการที่จะช่วยส่งเสริมผลักดันให้สมรรถนะของธุรกิจเป็นสมรรถนะที่แท้จริงและสามารถแข่งขันกับธุรกิจอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังจะช่วยให้ธุรกิจมีความแข็งแกร่งเพิ่มมากขึ้น สามารถยืนหยัดท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงนั้นได้อย่างเหมาะสม (ชูชัย สมิทธิไกร, 2544)

การบริหารจัดการฟาร์ม เป็นสิ่งที่สำคัญมากที่สุด เนื่องจากการประกอบธุรกิจจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ มีพันธุ์สัตว์ที่ดี มีอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงดู และต้องมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดีด้วย ผู้ประกอบการจะต้องมีการวางแผนการจัดการฟาร์มที่ดีแล้วการดำเนินธุรกิจเลี้ยงสัตว์ประสบความสำเร็จ ดังนั้นผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องการบริหารจัดการฟาร์มที่ดีในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดการเลี้ยงดูสัตว์ การจัดการให้อาหารสัตว์ การจัดการโรงเรือน การจัดการเรื่องสุขภาพและการควบคุมป้องกันโรค ในสัตว์แต่ละชนิดจะใช้วิธีการจัดการที่แตกต่างกันไป พื้นฐานความรู้เรื่องการบริหารจัดการฟาร์มมีบทบาทความสำคัญสำหรับการเลี้ยงดูแลสัตว์มาก หากผู้ประกอบการสามารถบริหารจัดการฟาร์มที่ดีและถูกต้องตามกฎหมาย ก็จะทำให้ผู้ประกอบการเลี้ยงสัตว์เกิดผลประโยชน์และผลกำไรสูงสุด (ชาติรี จีราพันธุ์, 2548)

การตลาดของไข่ไก่ โดยทั่วไปแล้วแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วนคือ 1) การขายปลีก เป็นลักษณะการขายที่มักเกิดจากฟาร์มไก่ไข่ที่อยู่ใกล้เมือง ใกล้กับแหล่งชุมชน สามารถจะขายไข่ไก่ให้กับผู้บริโภคได้ในราคาที่สูง 2) การขายส่ง เป็นลักษณะการขายที่จะได้ราคาต่ำกว่าการขายปลีก

โดยการนำไข่ไปขายให้กับตลาดกลางไข่ไก่เหลือสิ้นไข่ ราคาที่จะได้ขึ้นอยู่กับราคาล้างไข่ในกรุงเทพฯ เป็นผู้กำหนด 3) การขายแบบประกันราคา เป็นลักษณะการขายแบบที่จะรับซื้อไข่ทั้งหมดในราคาประกันตลอดทั้งปี การขายแบบนี้ทำให้เกษตรกรที่เลี้ยงไก่ไข่ได้กำไรพอสมควรและไม่ต้องเสี่ยงกับการขาดทุนเมื่อราคาไข่ไก่ตกต่ำ ในการขายไข่ไก่นั้น จะขายตามขนาดและปริมาณของไข่ไก่ ขนาดของไข่ไก่แบ่งเป็นเบอร์ ก็จะมีตั้งแต่เบอร์ 0-5 และขนาดจัมโบ้ ซึ่งราคาก็จะแตกต่างกันไปตามขนาดและปริมาณของเบอร์ไข่ไก่นั้นเอง (สำนักสัตวศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 1, 2553)

ไข่ไก่เป็นสินค้าปศุสัตว์เศรษฐกิจที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจประมาณ 33,000 ล้านบาท นับเป็นอันดับสองในด้านสัตว์ปีกของประเทศ รองจากสินค้าไก่เนื้อ ทั้งนี้ในระยะหลายปีที่ผ่านมา ธุรกิจไข่ไก่นับเป็นหนึ่งในธุรกิจที่ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องหลังจากที่เผชิญกับปัญหาต่าง ๆ เริ่มจากปัญหาด้านราคาไข่ไก่ตกต่ำ เนื่องจากไข่ไก่ล้นตลาดในปี พ.ศ. 2545 ปัญหาไข่หัวคนกในปี พ.ศ. 2547 และไข่ ล้นตลาดอีกครั้งในปี พ.ศ. 2549-2550 จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2552 ประเทศไทยมีการควบคุมปริมาณนำเข้าไก่พ่อแม่พันธุ์ส่งผลให้ราคาไข่ไก่ปรับตัวสูงขึ้น แต่มาตรการดังกล่าวให้โควตาการผลิตเฉพาะผู้ผลิตรายใหญ่ซึ่งส่งผลให้ผู้ประกอบการรายอิสระต้องเลิกกิจการ ประกอบกับในปี พ.ศ. 2553 ปริมาณลูกไก่มีจำนวนลดลงเนื่องจากสภาพอากาศร้อนและภาวะขาดแคลนน้ำทำให้ผลผลิตไข่ไก่ลดลง ส่งผลให้ราคาไข่ไก่ปรับตัวสูงขึ้น ผลจากการปรับโครงสร้างการผลิตทั้งระบบเพื่อให้ได้ มาตรฐานได้ส่งผลให้ผู้ผลิตมีความมั่นใจในการบริโภคไข่ไก่มากขึ้น

จากข้อจำกัดด้านตลาด เนื่องจาก 98% ของปริมาณการผลิตไข่ไก่เป็นการบริโภคภายในประเทศ ขณะที่การส่งออกไม่สามารถแข่งขันด้านราคากับประเทศผู้ผลิตที่สำคัญของโลกได้ เนื่องจากประเทศคู่แข่งมีการสนับสนุนการส่งออก ทำให้การส่งออกไข่ไก่สดของไทยจึงเป็นไปได้เพื่อระบายผลผลิตไข่ไก่ส่วนเกินในการแก้ไขปัญหาผลผลิตล้นตลาดเท่านั้น ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา การผลิตไข่ไก่ของไทยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยปีละ 3.5% เนื่องจากความต้องการที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะจากตลาดภายในประเทศ

ในปี พ.ศ. 2556 ประเทศไทยมีการเลี้ยงไก่ไข่รวม 44.30 ล้านตัว เพิ่มขึ้น 6.8% จากปี 2555 คิดเป็นปริมาณการผลิตไข่ไก่ถึง 11,148.5 ล้านฟอง โดยแบ่งเป็นการบริโภคภายในประเทศ 10,899 ล้านฟองหรือ 98% ของปริมาณการผลิต ส่วนที่เหลือ 2% เป็นการส่งออกไข่ไก่สดและผลิตภัณฑ์ไข่ไก่ ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2556 ประเทศไทยมีผู้เลี้ยงไข่ไก่เพื่อการค้าทั้งหมด 50,911 ครัวเรือน แบ่งออกเป็นกลุ่มที่เลี้ยงไก่เนื้อน้อยกว่า 10,000-100,000 ตัว 1.3% และกลุ่มที่เลี้ยงไก่มากกว่า 100,000 ตัว 0.2% ส่วนใหญ่เป็นฟาร์มเลี้ยงไข่ไกรายอิสระ 94.7% แต่มีสัดส่วนจำนวนไข่ไก่ 42.4%

ของจำนวนไก่ไข่ทั้งประเทศ ขณะที่ผู้ประกอบการครบวงจรมีสัดส่วนฟาร์ม 5.3% แต่มีสัดส่วนจำนวนไก่ไข่มากถึง 57.6% ของจำนวนไก่ไข่ทั้งประเทศ

ด้านแหล่งผลิตไก่ไข่ที่สำคัญของไทย ปัจจุบันอยู่ในภาคตะวันออกเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันตกและเขตกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ โดยจังหวัดที่เป็นแหล่งผลิตไข่ไก่มากที่สุด คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งในปี พ.ศ. 2556 มีปริมาณการผลิตไข่ไก่ถึง 1,178.6 ล้านฟอง คิดเป็นสัดส่วน 10.6% ของปริมาณการผลิตทั้งประเทศ รองลงมาเป็น จังหวัดนครนายก ชลบุรี พระนครศรีอยุธยาและอุบลราชธานี ตามลำดับ

ด้านต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่ในประเทศไทย ทั้งที่เป็นเกษตรกรรายอิสระ เกษตรกรพันธะสัญญาหรือผู้ประกอบการครบวงจรจะมีวิธีการปฏิบัติเลี้ยงดูที่ใกล้เคียงกัน ใช้ไก่ไข่สายพันธุ์เหมือนกัน ทำให้ต้นทุนการผลิตไข่ไก่จึงไม่แตกต่างกันมากนัก โดยต้นทุนของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ ส่วนมากมาจากต้นทุนอาหารสัตว์ถึง 75% รองลงมาเป็นค่าอาหารลูกไก่หรือค่าไก่สาว ค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามลำดับ นอกจากนี้ปัญหาของต้นทุนราคาอาหารสัตว์ที่ปรับตัวสูงขึ้น ผู้ประกอบการยังได้รับปัญหาจากประเด็นอื่น ๆ เช่น การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จากต่างประเทศ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง เพราะการพัฒนากระบวนการวิจัยพันธุ์ในประเทศยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร อีกทั้งปัญหาจากโรคระบาดในไก่ เช่น เชื้อซัลโมเนลลา โรคนิวคาสเซิลและไข้หวัดนก เป็นต้น ที่ส่งผลกระทบต่อทั้งปริมาณผลผลิตและค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา

ในปี พ.ศ. 2556 ความต้องการบริโภคไข่ไก่ภายในประเทศอยู่ที่ 10,899 ล้านฟองหรือเฉลี่ยประมาณ 30 ล้านฟองต่อวัน เพิ่มขึ้น 1.0% จากปีก่อนหน้าแต่เป็นอัตราที่ชะลอจากปี พ.ศ. 2555 และ พ.ศ. 2554 ที่ขยายตัว 8.4% และ 3.2% ตามลำดับ โดยการชะลอตัวดังกล่าวส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความนิยมในการบริโภคของภาคประชาชนลดลงเนื่องจากความกังวลด้านคอเลสเตอรอล และระดับราคาไข่ไก่ที่ปรับตัวสูงขึ้นมาก อย่างไรก็ตามในปี พ.ศ. 2557 ตลาดการบริโภคไข่ไก่ภายในประเทศยังคงขยายตัว เนื่องจากราคาสินค้ายังต่ำกว่าราคาสินค้าประเภทเนื้อสัตว์อยู่มาก ประกอบกับผลผลิตที่คาดว่าจะสูงขึ้นซึ่งจะส่งผลให้ราคาไข่ไก่ทรงตัวซึ่งจะเป็นแรงจูงใจให้มีการบริโภคมากขึ้น

ปัจจุบันอัตราการบริโภคไข่ไก่ของคนไทยเฉลี่ยอยู่ที่ 168 ฟองต่อคนต่อปี สำหรับตลาดการส่งออกในปี พ.ศ. 2556 พบว่าปริมาณการส่งออกไข่ไก่สดอยู่ที่ 197.4 ล้านฟอง เพิ่มขึ้น 31.8% หรือคิดเป็นมูลค่า 496.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 25.6% โดยส่งไปยังฮ่องกง เป็นหลัก รองลงมาเป็น แอฟริกา ซึ่งการส่งออกไข่ไก่สดของประเทศไทยเป็นเพียงการระบายผลผลิตส่วนเกิน เพื่อรักษาระดับราคาผลผลิตภายในประเทศ ขณะที่ปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์ไข่ไก่อยู่ที่ 3,882 ตัน เพิ่มขึ้น 15.6% คิดเป็นมูลค่า 313.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 14.5% โดยผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกมากที่สุด คือ

ไข่เหลวรวม ส่วนตลาดส่งออกที่สำคัญ คือ ประเทศญี่ปุ่นในสัดส่วน 72.0% ของปริมาณการส่งออก ด้านปริมาณนำเข้าในปี พ.ศ. 2556 พบว่า ไทยมีการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่อยู่ที่ 1,933 ตัน หรือคิดเป็นมูลค่า 511 ล้านบาท ลดลง 0.5% และ 1.6% ตามลำดับ โดยผลิตภัณฑ์ที่นำเข้ามากที่สุด เป็น ไข่ขาวผง โดยนำเข้ามากที่สุดจาก อิตาลี ถึง 30% รองลงมาคือ ฝรั่งเศสและอินเดีย ตามลำดับ

ในปี พ.ศ. 2557 ธุรกิจไข่ไก่มีทิศทางการขยายตัวตามปริมาณผลผลิตที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรคาดการณ์ว่า ปริมาณผลผลิตไข่ไก่จะเพิ่มขึ้นเป็น 11,534.5 ล้านฟองหรือเพิ่มขึ้น 3.5% เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2556 เนื่องจากการขยายตัวตามความต้องการบริโภคภายในประเทศเป็นหลัก อีกทั้งกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ไข่ไก่ ปี พ.ศ. 2555-2559 เพื่อเพิ่มปริมาณการบริโภคและผลผลิต ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้การบริโภคไข่ไก่ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น ส่วนมาตรการและนโยบายการค้าจากภาครัฐซึ่งไทยไม่มีการเก็บภาษีขาออกเพื่อเปิดเสรีในการส่งออกเพียงแต่ผู้ส่งออกจะต้องมีหนังสือรับรองสุขอนามัยจากกรมปศุสัตว์เพื่อใช้ประกอบในการส่งออก อย่างไรก็ตามแม้ว่า สถานการณ์การบริโภคในปัจจุบันจะเริ่มปรับตัวดีขึ้น แต่ธุรกิจยังมีปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการผลิตและตลาดหลายประการ เช่น การเปิดเสรีนำเข้าพ่อ-แม่พันธุ์ไข่ไก่ ซึ่งก่อให้เกิดภาวะไข่ไก่ล้นตลาดหรือราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ปรับตัวสูงขึ้น ปัญหาสุขภาพแม่ไก่และสภาวะความเครียดที่มาจากอุณหภูมิหรือสภาพอากาศที่แปรปรวน ซึ่งส่งผลกระทบต่ออัตราการให้ไข่หรือขนาดไข่ที่เล็กลง การปรับค่าแรงขั้นต่ำทำให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ส่วนผู้ประกอบการที่ส่งออกไข่ไก่จะต้องแข่งขันกับไข่ไก่ของจีนและสหรัฐอเมริกาที่มีราคาถูกกว่าของไทย แม้กระทั่งการเปิดเสรีทางการค้าที่มีผลกระทบจากมาตรการทางภาษีที่ลดลงทำให้การแข่งขันของผู้ประกอบการเข้มข้นมากขึ้น ขณะที่ผู้เลี้ยงไข่ไก่ต้องเผชิญกับราคาไข่ไก่ที่คาดว่าจะทรงตัวหรือลดลงในอนาคต (สำนักวิจัยธุรกิจ, 2557)

ต้นทุนการผลิตไข่ไก่นั้นอาจเริ่มเลี้ยงตั้งแต่ไก่เล็ก ไก่รุ่น หรือไก่สาว ก็ได้ แต่การเริ่มต้นด้วยการเลี้ยงไก่สาว เป็นวิธีที่ผู้เลี้ยงไก่เป็นอาชีพหรือเพื่อการค้ำนิยมนั้นเนื่องจากไม่ต้องเสียเวลาเลี้ยงดูไก่เล็กหรือไก่รุ่น นอกจากนี้โรงเรือนก็สร้างไว้เฉพาะกับไข่ไก่นั้น แต่การเลี้ยงไข่ไก่วิธีนี้ต้องลงทุนสูงการเลี้ยงดูไก่สาว อายุ 15-20 สัปดาห์ ต้องควบคุมปริมาณอาหาร เพื่อให้ให้น้ำหนักตัวไก่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของไข่ไก่แต่ละสายพันธุ์การเลี้ยงดูไข่ไก่ อายุ 21-72 สัปดาห์ เป็นช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นระยะที่ไก่ให้ผลผลิตโดยทั่วไป แล้วถ้าการเลี้ยงดูอย่างถูกต้องไข่ไก่จะเริ่มให้ไข่เมื่ออายุ 20-21 สัปดาห์ ไก่จะเริ่มไข่ประมาณ 5% ของฝูงแต่สิ่งที่สำคัญที่สุดในการเลี้ยง คือ การดูแล เอาใจใส่ และเข้าใจธรรมชาติของไข่ไก่เพราะเมื่อเกิดปัญหาหรือความผิดปกติ ก็จะทราบสาเหตุและหาทางแก้ไขอย่างถูกวิธีนั่นเอง ในการทำธุรกิจฟาร์มไข่ไก่มักจะหนักไปทางด้านต้นทุน

ของอาหารสูงถึง 74% ค่าเสื่อมพันธุ์ 11% ค่าเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์ 5% ค่าไฟฟ้า 3% ค่าแรงงาน 2% และอื่น ๆ 5% เป็นต้น (สำนักสุขาศาสตร์สัตว์, สุขอนามัยที่ 1, 2553)

การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในธุรกิจฟาร์ม เนื่องจากเมื่อสมัยก่อนการเลี้ยงในระบบเปิด ซึ่งเป็นการใช้เทคโนโลยีในระบบเก่า ๆ ต่อมาก็เริ่มมีการพัฒนาเริ่มนำเทคโนโลยีที่ใหม่ ๆ เข้ามาใช้เรื่อย ๆ จากโรงเรือนระบบเปิดก็มาเป็นโรงเรือนระบบปิด โดยใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ใช้ภายในและภายนอกโรงเรือนที่ทันสมัย เช่น ระบบการเก็บไข่แบบอัตโนมัติด้วยสายพาน การให้อาหารอัตโนมัติ รวมทั้งการควบคุมไก่ด้วยระบบสายพานและเลี้ยงไก่ในระบบปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำหรือ Evaporative cooling system (Evap) ซึ่งช่วยเพิ่มผลผลิตและพื้นที่ต่อตัวได้เป็นอย่างมาก รวมทั้งมีการปรับปรุงโรงเรือนและระบบการป้องกันโรคอย่างเข้มงวด เพื่อให้ประสิทธิภาพผลิตที่ดีขึ้น (สุกิจ ชันปราบ และพิชัย สมบูรณ์วงศ์, 2542)

จากความสำคัญของธุรกิจฟาร์มไก่ไข่และความสำคัญทางด้านบุคลากร การบริหารจัดการ การตลาด ต้นทุนและเทคโนโลยีดังนั้นในการศึกษารั้วนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เพื่อต้องการทราบการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการและนำข้อมูลเพื่อไปหาแนวทางในการวางแผนพัฒนาคุณภาพของบุคลากรให้เกิดการพัฒนาตนเอง เกิดการทำงานอย่างมีความสุข มีคุณภาพ และพัฒนาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คำถามของการวิจัย

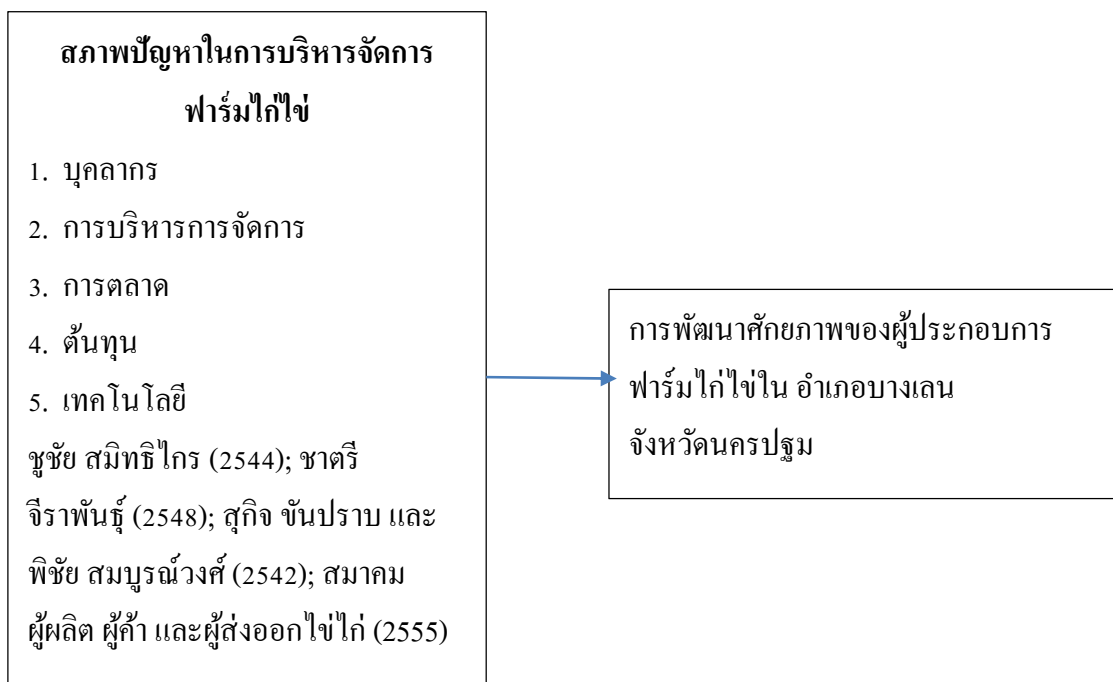
1. การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร ประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง
2. สภาพปัญหาในการบริหารจัดการฟาร์มไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ด้านบุคลากร การบริหารจัดการ การตลาด ต้นทุน เทคโนโลยีเป็นอย่างไร และมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาในแต่ละด้านอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารจัดการฟาร์มไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ด้านบุคลากร การบริหารจัดการ การตลาด ต้นทุน เทคโนโลยี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ กรณีศึกษา
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ
ฟาร์มไก่ไข่ เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและพัฒนาส่วนราชการไปสู่เป้าหมายได้
อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ กรณีศึกษา
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดย
การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาสำหรับงานวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ตามตัวแปรที่

ศึกษาจากกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

1.1 สภาพปัญหาในการบริหารจัดการฟาร์มไก่ไข่ ประกอบด้วย บุคลากร การบริหาร การจัดการ การตลาด ต้นทุน เทคโนโลยี ในปัจจุบัน

1.2 การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จากขอบเขตเนื้อหาและประเด็นการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการทบทวนเอกสารวิชาการต่าง ๆ ดังรายละเอียดในบทที่ 2 โดยได้นำข้อมูลเกี่ยวกับอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ไข่ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาเชิงเกษตร มากำหนดเป็นประเด็นสำคัญสำหรับการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลประกอบการวิจัย

2. ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการเจ้าหน้าที่สัตวบาล โดยผู้วิจัยเลือกการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ ผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ เจ้าหน้าที่สัตวบาลหรือเกี่ยวข้องกับการบริหารงานฟาร์มไก่ไข่ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลักแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ในการศึกษา ดังนี้

2.1 การสัมภาษณ์ระดับลึก (In-depth interview) ประกอบด้วย ผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 17 คน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา : การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ กรณีศึกษาอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ได้ดำเนินการศึกษา ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2557-เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558 เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนเดือนมกราคม-เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558

4. ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาเฉพาะฟาร์มไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การสัมภาษณ์เชิงลึกข้อมูลที่จะได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์ขึ้นอยู่กับความเต็มใจ และความตั้งใจที่จะเปิดเผยข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

2. คำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จะถูกจำกัดด้วยเรื่องมุมมองและประสบการณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์

3. คำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก อาจเป็นได้ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ขึ้นอยู่กับหน้าที่ ความรับผิดชอบ ของผู้ให้สัมภาษณ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

ฟาร์ม หมายถึง ฟาร์มไก่ไข่ในพื้นที่อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวน 17 ฟาร์ม ประกอบด้วย เกษมชัยฟาร์ม ประภาพรรณฟาร์ม อเนกฟาร์ม ชนมพรฟาร์ม พนมฟาร์ม ฟ้าใส การเกษตร รุ่งโรจน์ฟาร์ม เกศรินทร์ฟาร์ม ดิเลศฟาร์ม ทองใบฟาร์ม มณีโชติฟาร์ม สมจิตรฟาร์ม วราภรณ์ฟาร์ม จันทรฉายฟาร์ม ไกล่รุ่งฟาร์ม เฉลิมฟาร์ม ชัชวาลฟาร์ม

ผู้ประกอบการ หมายถึง เจ้าของธุรกิจฟาร์มไก่ไข่ในพื้นที่อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถที่อยู่ภายในตัวบุคคลของผู้ประกอบการในการบริหารจัดการฟาร์มไก่ไข่ ในพื้นที่อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การเพิ่มทักษะและความสามารถในการทำงาน เพื่อเพิ่มพูนและปรับปรุงคุณภาพของเจ้าหน้าที่ในฟาร์มให้มีประสิทธิภาพในพื้นที่อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

โรงเรือนระบบปิด (Evaporative cooling system) หมายถึง โรงเรือนที่ใช้ระบบทำความเย็นแบบที่ใช้การระเหยของน้ำช่วยในการทำความเย็น

การบริหารจัดการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการกับทรัพยากรของฟาร์มไก่ไข่ ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน ทุน ที่มีอยู่จำนวนจำกัด เพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการในพื้นที่อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ต้นทุนการผลิต หมายถึง การนำเงินลงทุนเลี้ยงไก่ไข่ในแต่ละรุ่นในพื้นที่อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

สัตว์บาล (Animal husbandry) หมายถึง ผู้จัดการดูแลไก่ไข่และควบคุมต้นทุน ผลผลิตโรคในไก่ไข่ ของแต่ละฟาร์ม นั้น ๆ ในพื้นที่อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ กรณีศึกษาในอำเภอ บางเลน จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม 2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารจัดการฟาร์มไก่ไข่ ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ด้านบุคลากร การบริหารจัดการ การตลาด ต้นทุน เทคโนโลยี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 13 ฟาร์มและผู้จัดการฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 4 ฟาร์ม โดยแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ไข่
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับศักยภาพ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้ประกอบการ
6. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ประวัติชุมชนเทศบาลตำบลบางเลน อำเภอบางเลนตั้งขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 2439 ที่ว่าการตั้งอยู่ที่บ้านบางไผ่นารถ ตำบลบางไทรป่า ริมฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีนเรียกว่าอำเภอบางไผ่นารถ ต่อมาเห็นว่าที่ตั้งอำเภอไม่เหมาะสมเพราะพื้นที่คับแคบ ประกอบกับตลิ่งแม่น้ำท่าจีนถูกน้ำเซาะดิน พังเกิดความเสียหายอย่างมาก จึงได้ย้ายที่ว่าการอำเภอไปตั้งอยู่ริมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีนในเขตตำบลบางปลาเรียกว่า “อำเภอบางปลา” ต่อมาอำเภอบางปลาได้ขยายและแบ่งออกเป็น 2 ตำบล คือ ตำบลบางปลาและตำบลบางยูง แต่ที่ตั้งอยู่ของอำเภออยู่ในเขตตำบลบางยูง จึงเปลี่ยนชื่อมาเปลี่ยนตำบลบางเลนในปีพ.ศ. 2479 และได้เปลี่ยนชื่อจากอำเภอบางปลาเป็นอำเภอบางเลนและในปี พ.ศ. 2521 ได้ย้ายที่ทำการอำเภอจากริมฝั่งตะวันตกมาตั้งอยู่ริมถนนพหลำวจีนถึงปัจจุบัน

สำหรับเทศบาลตำบลบางเลนได้เปลี่ยนฐานะมาจากสุขาภิบาลบางเลน ซึ่งสุขาภิบาลบางเลนได้จัดตั้งขึ้นเมื่อพ.ศ. 2502 (ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2502 และประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2502) ซึ่งประกอบไปด้วยพื้นที่

บางส่วนในตำบลบางเลนและตำบลบางไทรป่า ต่อมาเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2526 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศเปลี่ยนแปลงเขตสุขาภิบาลบางเลน (ลงในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2526 ซึ่งประกอบไปด้วย ชุมชนหมู่ที่ 6, 7, 8, 9 และ 10 ตำบลบางเลน และชุมชนหมู่ที่ 2,3 และ 10 ตำบลบางไทรป่าและต่อมาเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 สุขาภิบาลได้เปลี่ยนฐานะเป็นเทศบาล (ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542)

ลักษณะที่ตั้ง อาณาเขต เขตการปกครอง

เทศบาลตำบลบางเลน มีพื้นที่อยู่ 2 ฟันง ของแม่น้ำท่าจีนในเขตตำบลบางเลนและตำบลบางไทรป่า มีพื้นที่รวม 13.5 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 8,437.5 ไร่ โดยมีอาณาเขต ดังนี้

ภาพที่ 2-1 แผนที่อำเภอบางเลน จังหวัดนครศรีธรรมราช (เทศบาลตำบลบางเลน, 2558)

ทิศเหนือ ติดต่อกับชุมชนหมู่ที่ 3,5 ของ อบต.บางไทรป่า อำเภอบางเลน

ทิศใต้ ติดต่อกับชุมชนหมู่ที่ 3 ของ อบต.บางเลน อำเภอบางเลน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับชุมชนหมู่ที่ 7,10 ของ อบต.บางเลน อำเภอบางเลน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับชุมชนหมู่ที่ 1 ของ อบต.บางไทรป่าและหมู่ที่ 11 ของ

อบต.บางเลน

เทศบาลตำบลบางเลนแบ่งเขตชุมชนในเขตการปกครอง ดังนี้

1. ชุมชนตลาดเก่า
2. ชุมชนตลาดบางเลน
3. ชุมชนบ้านต้นตาล
4. ชุมชนบึงกอง
5. ชุมชนคลองบางแสน
6. ชุมชนคลองประปาเหนือ
7. ชุมชนคลองประปาใต้
8. ชุมชนหมู่คอน
9. ชุมชนคลองพระพิมล
10. ชุมชนวัดบางเลน
11. ชุมชนท่าช้าง
12. ชุมชนจอมทอง
13. ชุมชนบ้านอ่าว
14. ชุมชนตลาดชมพูพงศ์
15. ชุมชนบ้านร่มรื่น

ประชากร ตามสถิติทะเบียนราษฎร ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม 2557

1. จำนวนประชากรทั้งสิ้น 8,140 คน แยกเป็นชาย 4,026 คน หญิง 4,114 คน
2. จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 6,126 คน แยกเป็นชาย 2,968 คน หญิง 3,194 คน
3. จำนวนครัวเรือน 3,706 ครัวเรือน

ความหนาแน่นของประชากรมีจำนวนประมาณ 603 คน ต่อตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 274 ครัวเรือนต่อตารางกิโลเมตร ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางเลนมีหลายกลุ่ม หลายเชื้อชาติ ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวไทย ภาคกลางที่ตั้งรกรากและอาศัยอยู่มาตั้งแต่ดั้งเดิมในชุมชนต่าง ๆ นอกจากนั้นก็เป็นคนไทยเชื้อสายจีนที่เข้ามาอยู่อาศัย และมีอาชีพค้าขายในย่านศูนย์กลางการค้า การบริการในเขตเทศบาล บ้างก็มีชาวอีสานที่อพยพเข้ามาอาศัยประกอบอาชีพรับจ้าง และที่สำคัญมีประชากรชาวพม่าที่อพยพเข้ามาอยู่อาศัยชั่วคราวหรือประกอบอาชีพขายแรงงาน กระจุกกระจายอยู่ตามย่านการค้า สถานประกอบการ เช่น แพลลา ตามฟาร์มขนาดใหญ่และตามกิจการงานก่อสร้างทั่วไป ในอำเภอบางเลนทำให้เกิดลักษณะของประชากรแฝงขึ้นในเขตเทศบาลตำบลบางเลน ซึ่งเป็นจำเป็นต้องได้รับการสำรวจขึ้นทะเบียนและจัดระเบียบที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการขยายตัวของเศรษฐกิจในภาคต่าง ๆ ในอำเภอบางเลน

การบริหารงานบุคคลากร

เทศบาลตำบลบางเลนมีการบริหารงานระบบสภา กล่าวคือ มีคณะผู้บริหารและสภาเทศบาล (สมาชิกสภาเทศบาล) ที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการบริหารงานของคณะผู้บริหาร คณะผู้บริหารจะเป็นผู้กำหนดนโยบายให้แก่ข้าราชการนำไปปฏิบัติ โดยมีการแบ่งส่วนการบริหารงานเป็น 5 กอง คือ สำนักปลัด กองช่าง กองคลัง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองการศึกษา โดยมีปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้าง

ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของเทศบาลตำบลบางเลน มีพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ ลาดเทจากเหนือลงมาทางใต้เล็กน้อย เป็นที่ราบตะกอนดินเลน ไม่เป็นที่ราบสูง ไม่มีภูเขาและพื้นที่ป่าไม้ มีความสูงจากน้ำระดับน้ำทะเล 2 เมตร มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน มีคลองซอยที่เกิดขึ้นเองธรรมชาติ เช่น คลองบางเลน คลองพระพิมล คลองหมุดคอนและมีคลองชลประทานที่ขุดขึ้นมาใหม่ จากการที่สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลาก ทั้งในเขตพื้นที่ทำการเกษตรและบริเวณบ้านหรือชุมชน

ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิอากาศของเทศบาลตำบลบางเลนโดยทั่วไป เป็นสภาพภูมิอากาศแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู (Tropical savannah: AW) ซึ่งจัดอยู่ในเขตโซนร้อน ลักษณะภูมิอากาศ แบ่งได้เป็น 3 ฤดูกาล คือ

1. ฤดูหนาว เริ่มเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ เพราะได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดพาเอาอากาศหนาวเย็นจากสาธารณรัฐประชาชนจีน เข้ามาทำให้มีอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง อุณหภูมิในฤดูหนาวเฉลี่ยประมาณ 25 องศาเซลเซียส

2. ฤดูฝน เริ่มเดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน เพราะได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดพาความชื้น จากบริเวณเขตร้อนและแถบบริเวณมหาสมุทรอินเดีย ทำให้มีฝนตกชุก โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปี 1,487.30 มิลลิเมตร และมีจำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ยในรอบปี 127 วัน

3. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน มีอากาศค่อนข้างร้อนอบอ้าว อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 29 องศาเซลเซียส

โครงสร้างพื้นฐาน-บริการสาธารณูปโภค

การคมนาคมทางบก (ถนนหนทาง) ในอดีตประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเลน

จะเดินทางติดต่อค้าขายไปมาหาสู่กันโดยทางเรือ ทั้งนี้เป็นเพราะชุมชนดั้งเดิมนั้นปลูกบ้านพักอาศัยอยู่ริมน้ำโดยเฉพาะแม่น้ำท่าจีนและคลองสาขาต่าง ๆ แต่ในปัจจุบันการคมนาคมได้เปลี่ยนมาเป็นทางบกโดยรถยนต์ เพราะปัจจุบันอาชีพของประชาชนเริ่มหลากหลายและประชาชนเริ่มนิยมปลูกบ้านเรือน (ขยาย) พื้นที่สร้างบ้านออกไปตามริมถนน ประกอบกับลำคลองเริ่มทรุดตื้นเขินและความเร่งรีบในการประกอบอาชีพการค้า การบริการ อุตสาหกรรม ทำให้การคมนาคมทางน้ำลดน้อยลง ซึ่งเส้นทางคมนาคมทางบกที่สำคัญในเขตเทศบาลตำบลบางเลน ได้แก่

1. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 346 (บางเลน-กำแพงแสน) ใช้สำหรับเดินทางจากเทศบาลตำบลบางเลนไปจังหวัดนครปฐมและกาญจนบุรี
2. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 346 (บางเลน-ลาดหลุมแก้ว) ใช้สำหรับเดินทางติดต่อไปยังจังหวัดปทุมธานี สุพรรณบุรี กรุงเทพมหานคร ฯลฯ
3. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3296 (บางเลน-คอนตูม) ใช้เดินทางติดต่อไปยังจังหวัดนครปฐม อำเภอนครชัยศรี จังหวัดสมุทรสาคร ฯลฯ
4. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3296 (บางเลน-บางหลวง) ใช้เดินทางติดต่อไปยังจังหวัดสุพรรณบุรี

เส้นทางหลวงหมายเลขต่าง ๆ ที่มีศูนย์กลางตัดผ่านเทศบาลตำบลบางเลนนี้อยู่ในความควบคุมดูแลและรับผิดชอบโดยกรมทางหลวง แต่อย่างไรก็ตามสภาพผิวถนนของเส้นทางสายต่าง ๆ ดังกล่าวอยู่ในสภาพปานกลาง บางจุดชำรุดอย่างมาก เช่น บริเวณสี่แยกไฟแดงก่อนถึงหน้าที่ว่าการอำเภอบางเลน

ส่วนเส้นทางคมนาคม ระหว่างตำบล ระหว่างชุมชน และหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลนั้นมีการสร้างเส้นทางคมนาคมหรือถนนหนทางเชื่อมติดกันทุกพื้นที่หรือทุกชุมชนที่อยู่ในเขตการปกครอง ถนนหนทางสายที่เชื่อมต่อระหว่างชุมชนได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้เป็นเส้นทางคอนกรีตเสริมเหล็กที่ได้มาตรฐานมีความทนทานมากขึ้น แต่ก็ยังมีเหลืออีกหลายเส้นทางที่ยังเป็นหลุมเป็นบ่อ เช่น ถนนในเขตชุมชนวัดบางเลน ถนนลูกรังเส้นหลังที่ว่าการอำเภอ ถนนในชุมชนหมู่ต้นตาล ฯลฯ ที่ต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน ทั้งด้านความกว้างของถนน ความทนทาน และการทำร่องระบายน้ำตามข้างถนน เพื่อแก้ไขปัญหาหน้าท่วม ในชุมชนอันเนื่องมาจากการยกพื้นถนนสูงปิดกั้นทางเดินของน้ำตามธรรมชาติ เช่น ตามถนนในเขตชุมชนท่าช้าง นอกจากนั้นก็ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการไม่ซ่อมแซมดูแลถนนในบริเวณ หรือจุดเชื่อมต่อเขตระหว่างตำบลหรือ อบต. ซึ่งก็พบเห็นกันอยู่เป็นประจำในหลายๆ พื้นที่ บางจุดเป็นสะพานที่ชำรุดก็ไม่ได้รับการซ่อมแซม เช่น จุดที่เป็นสะพานเชื่อมต่อกับตำบลอื่นในชุมชนคลองพระพิมลหรือสะพานที่เกี่ยวกับพื้นที่เอกชนในเขตชุมชนหมู่ต้นตาล ซึ่งสร้างปัญหาความเดือดร้อนใน

กับประชาชนในการสัญจรไปมาอย่างมาก

ในอดีตประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเลนจะเดินไปมาหาสู่กันโดยทางเรือ เนื่องจากมีวัฒนธรรมการค้ารงชีวิตตามลุ่มแม่น้ำท่าจีน แต่ในปัจจุบันการคมนาคมได้เปลี่ยนมาเป็นการเดินทาง ทางบก โดยรถยนต์ด้วยเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงในการใช้ที่ดินและเติบโตทางธุรกิจ ในภาคเมืองภาคอุตสาหกรรมการค้า การบริการ ที่ต้องใช้รถยนต์เพราะต้องการความสะดวกรวดเร็ว ในการดำเนินงานมากขึ้นอย่างไรก็ตามถึงแม้ประชาชนจะไม่นิยมสัญจรไปมาโดยเรือหรือทางน้ำแล้ว แต่บริเวณใกล้เคียง เช่น ตลาดน้ำวัดลำพญา ก็ยังมีการขนถ่ายสินค้าผ่านทางเรือมาซื้อขายกันให้เห็นอยู่ หากแต่ยังจำกัดเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์เท่านั้น ดังนั้นการคมนาคมทางน้ำ ก็ยังสามารถฟื้นฟูให้เกิดขึ้นมาได้โดยการส่งเสริมและการพัฒนาตลอดจนขุดลอกลำคลองต่าง ๆ ให้เหมาะสมแก่การเดินทางไปมาค้าขายหรือประกอบอาชีพทางน้ำได้ อันจะเป็นการประหยัดพลังงานเพื่อสังคม อีกทางหนึ่งได้เช่นกัน

ประปา เทศบาลตำบลบางเลน มีกิจการประปาพาณิชย์จำนวน 1 กิจการ คือ กิจการประปาโยมียบ่อน้ำบาดาลจำนวน 19 บ่อ หอถังพักน้ำประปาจำนวน 17 แห่ง สามารถให้บริการประชาชนได้ร้อยละ 64.65 กล่าวคือ มีจำนวนผู้ใช้จำนวน 2,396 ครัวเรือน จากครัวเรือน 3,706 ครัวเรือน สำหรับผลการดำเนินงานที่ผ่านมา กิจการประปาขาดทุน เนื่องจากเทศบาลมีภาระที่จะต้องซ่อมแซมอุปกรณ์ประปาจำนวนมากจากท่อประปาใช้งานมานานจึงชำรุดเสียหายเป็นประจำ แต่หลังจากปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นมา มีผลกำไรเพิ่มขึ้นมาบ้างเล็กน้อย เนื่องจากเทศบาลได้ออกเทศบัญญัติเพิ่มอัตราค่าจำหน่ายน้ำประปาแบบอัตราก้าวหน้าอย่างไรก็ตามในการให้บริการน้ำประปายังให้บริการแก่ครัวเรือนหรือชุมชนได้ไม่ทั้งหมด เนื่องจากที่อยู่อาศัยของประชาชนบางส่วนอยู่ห่างไกลจากบ่อบาดาล จึงไม่สามารถวางท่อประปาเข้าไปถึงได้ จำนวนที่เหลือจึงต้องใช้น้ำตามธรรมชาติ บ่อบาดาลและบ่อประปาของ อบต. ใกล้เคียง ส่วนปัญหาที่เกี่ยวกับน้ำประปาอีกอย่าง คือ ปริมาณน้ำที่ไหลตามท่อไม่ค่อยจะเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค เช่น มีปัญหาการไหลค่อยๆ หมดไป ไหลไม่สะดวก จึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินการแก้ไข

พื้นที่ทางการเกษตรในเขตเทศบาลตำบลบางเลนและเขตใกล้เคียงจะมีแหล่งน้ำ เพื่อการเกษตรที่สำคัญคือ แม่น้ำท่าจีน คลองพระพิมล คลองบางเลน คลองห่มดอนและคลองชอยต่าง ๆ อีกมากมายที่เกิดจากระบบชลประทาน โครงการส่งน้ำคลองพระพิมลและคลองชอยตามธรรมชาติ โดยมีระบบประตูเปิด-ปิดน้ำและระบบเครื่องสูบน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาหารขาดน้ำและปัญหาน้ำท่วมขัง แต่อย่างไรก็ตามการจัดการหรือจัดการน้ำ โดยการเปิด-ปิดน้ำและระบบสูบน้ำพบว่าในระยะหลังมีปัญหาอย่างมาก กล่าวคือ การจัดการเปิด-ปิดน้ำไม่สอดคล้องกับฤดูกาลหรือความต้องการของประชาชน ช่วงที่ต้องการน้ำเพื่อการเกษตรกับขาดแคลน พอช่วงที่ไม่ต้องการ

กลับมีน้ำมากจนท่วมขัง ทั้งนี้ ชาวบ้านได้ให้ความเห็นว่าการทำประตุน้ำหรือการติดตั้งเครื่องสูบน้ำระหว่างคลอง ๆ กับแม่น้ำท่าจีนมีวัตถุประสงค์ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ท่วมกรุงเทพฯ มากกว่าการจัดสรรน้ำ เพื่อการเกษตรให้กับเกษตรกรในพื้นที่ จนทำให้เกษตรกรที่ทำนาเช่าหลายรายเดือดร้อน ต้องมาแย่งกันใช้น้ำหรือบางรายไม่มีน้ำที่จะสูบน้ำที่ต้องใช้น้ำบำบัดสาหร่ายและบำบัดบาดส่วนตัวในการเกษตรด้วย นอกจากนี้ปัญหาในเรื่องปริมาณน้ำที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการด้านการเกษตร ยังมีสาเหตุมาจากระบบการเปิด-ปิดประตุน้ำและการตั้งเครื่องสูบน้ำแล้วปัญหาอีกอย่างที่สำคัญคือลำคลองตื้นเขิน เช่น คลองห่มดอง ซึ่งในปัจจุบันโดยเฉพาะช่วงก่อนฤดูฝนน้ำจะแห้งไม่เพียงพอที่จะสูบน้ำเข้านาและก็มีบางชุมชนที่น้ำจากชุมชนคลองสาขาหรือคลองซอยแห้ง เช่น คลองซอยพิสมัยในชุมชนคลองพระพิมล คลองซอยในชุมชนคลองบางเลนและห่มดองต้นตาล ทำให้ขาดน้ำในการทำเกษตรและประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น การทำปลาเค็มแดดเดียว ชุมชนได้เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบเข้ามาดำเนินการแก้ไขขุดลอกคลอง

ไฟฟ้าในเขตเทศบาลตำบลบางเลนดำเนินการให้บริการโดยสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคบางเลน ซึ่งครัวเรือนที่ได้รับการให้บริการมีจำนวนครบ 100% หากแต่ปัญหาที่แต่ละชุมชนมีเกี่ยวกับเรื่องไฟฟ้า คือ ชุมชนยังขาดไฟฟ้าสาธารณะตามถนน ตามตรอก ตามซอย เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้คนที่สัญจรไปมายามค่ำคืนบางพื้นที่ เช่น ในชุมชนห่มดองต้นตาล บางส่วนยังไม่มีไฟฟ้าถาวรให้บริการ อันเนื่องมาจากชุมชนเป็นชุมชนแยกห่างจากชุมชนหลัก มีจำนวนครัวเรือนอยู่ไม่มาก ไม่สามารถระดมทุนสมทบเพื่อติดตั้งได้ จึงต้องใช้ไฟฟ้าชั่วคราวต้องเสียค่าไฟฟ้าแพงมาก ส่งผลทำให้ขาดแคลนน้ำใช้ เพราะไม่มีไฟฟ้าจะปั้มน้ำขึ้นมาอุปโภคบริโภค ส่งผลต่อปัญหาด้านการศึกษาของบุตรหลานที่ต้องใช้ไฟฟ้าในเวลาดูหนังสือ ล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

ในเขตเทศบาลตำบลบางเลน มีทำการไปรษณีย์โทรเลขให้บริการประชาชนจำนวน 1 แห่ง มีบริการโทรศัพท์จากองค์การโทรศัพท์บางเลน ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขตั้งอยู่ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 346 (ถนนเทิดคำริ) โดยให้บริการทั้งในเขตเทศบาลและในอำเภอบางเลน ส่วนการสื่อสารด้านโทรศัพท์นั้น ประชาชนในเขตเทศบาลมีโทรศัพท์ที่ใช้ตามบ้านประมาณ 80% และมีโทรศัพท์สาธารณะติดตั้งอยู่ตามชุมชนต่าง ๆ นอกจากนี้ประชาชนบางส่วนมีโทรศัพท์มือถือใช้ระบบต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย ทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปได้อย่างทั่วถึง แต่อย่างไรก็ตามระบบการสื่อสารในด้านการพัฒนาชุมชนระหว่างเทศบาลกับหน่วยงานผ่านทางโทรศัพท์ ระบบแฟกซ์ หรือระบบคอมพิวเตอร์นั้น อาจจะสื่อสารได้ทั่วถึงในเฉพาะส่วนราชการหรือทางบริษัท ห้างร้านผู้ประกอบการรายใหญ่ เพราะมีความพร้อมในด้านเศรษฐกิจ แต่สำหรับประชาชนนั้นในเขตพื้นที่ชุมชนที่เป็นชนบทอาจจะเผชิญกับปัญหาด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ อย่าง

มากเพราะไม่มีกลไกการสื่อสารที่เหมาะสมในชุมชน เช่น ยังขาดหอกระจายข่าวหรือศูนย์สื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนา ขาดผู้นำที่ชัดเจนที่จะเป็นตัวเชื่อมประสานข้อมูลระหว่างเทศบาลกับชุมชน ซึ่งปัญหาดังกล่าวต้องมีการพิจารณาแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ชุมชนรับรู้ข่าวสารและทันสถานการณ์ต่าง ๆ

ในเทศบาลตำบลบางเลนมีตลาดสำหรับซื้อขายจับจ่ายแลกเปลี่ยนสินค้าให้บริการประชาชนในเขตชุมชนตลาดเก่าและชุมชนบางเลน (ตลาดใหม่) ที่สำคัญอยู่มี 2 ส่วน คือ ตลาดเทศบาล (แต่ปัจจุบันเทศบาลได้คืนให้กับราชพัสดุไปแล้ว) และตลาดเอกชน (ตลาดชมพูปงศ์) นอกจากนี้ก็มีตลาดนัดตอนเย็น ตลาดซื้อขายปลากุ้งหรือเรียกว่าแพปลาต่าง ๆ มากมายในพื้นที่เทศบาลกว่า 80 แพร ก่อให้เกิดการขนถ่ายแลกเปลี่ยนและสร้างเศรษฐกิจโดยรวมของเทศบาลตำบลบางเลนและสร้างรายได้ให้กับประชาชนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะกับกลุ่มประชาชนผู้ประกอบอาชีพค้าขาย

ในเขตเทศบาลตำบลบางเลนยังมีการจัดการเรื่องผังเมืองไม่ได้มาตรฐาน หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับผังเมืองตั้งอยู่ที่จังหวัดนครปฐม ขณะที่การขยายตัวของเมือง การขยายตัวของอาคารบ้านเรือน การถมที่ดินเพื่อการก่อสร้างปิดทางการไหลของน้ำอย่างไม่มีขอบเขตแบบแผนกำลังขยายตัว การจัด โชนแผนการใช้ที่ดินยังขาดความชัดเจน มาตรการด้านภาษีของเทศบาล อาจจะไม่สามารถที่จะควบคุมดูแลการขยายตัวของเมือง ตลอดจนการใช้ที่ดินอย่างไม่เหมาะสมได้อย่างเพียงพอ ทำให้การถมที่ การสร้างบ้านเรือนไม่เป็นระเบียบ ก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วมจากการถมที่ดินปิดกั้นทางเดินของน้ำตามธรรมชาติในหลายพื้นที่ ทั้งในเขตชุมชนเมืองและในชุมชนชนบท เช่น ในพื้นที่ชุมชนท่าช้าง อีกทั้งในเขตชุมชนที่หนาแน่นจะพบว่า มีอาคารบ้านเรือนที่ทรุดโทรมไม่ได้มาตรฐานหรือไม่มีความมั่นคง ภูมิทัศน์ความเป็นเมืองไม่ดี ทั้งนี้ส่วนหนึ่งก็มีสาเหตุมาจากกลุ่มประชากรแฝงที่เข้ามาเช่าที่ดินและปลูกสร้างบ้านชั่วคราวขึ้นตามตามบริเวณต่างๆ ที่เป็นที่สาธารณะว่างเปล่า ข้างคูคลอง หรือตามที่ว่างเปล่าในย่านตลาดย่านชุมชน ซึ่งสภาพดังกล่าวจะส่งผลต่อการพัฒนาเมืองในอนาคตเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านคุณภาพของชีวิตสิ่งแวดล้อม ความสงบเรียบร้อย ดังนั้นควรจะมีการศึกษาสำรวจประชากรแฝงการใช้ที่ดิน แนวโน้มมรการขยายพื้นที่ การถมที่ดิน การเช่าที่อยู่อาศัยในเขตชุมชนเมือง ชานเมือง เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาผังเมืองให้เหมาะสม

คุณภาพชีวิตของประชาชน

เศรษฐกิจ/ อาชีพ-รายได้ของประชาชน เนื่องจากสภาพพื้นที่ของเทศบาลตำบลบางเลนเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีทรัพยากรดินน้ำที่อุดมสมบูรณ์ ทำให้ประชากรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70

ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการทำนา รองลงมาได้แก่การทำสวนผลไม้ พืชผัก เลี้ยงสัตว์ บ่อปลา บ่อกุ้ง ส่วนที่เหลือจะประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้าง

อาชีพเกษตรกรรมที่สำคัญ

การทำนา ในเขตเทศบาลตำบลบางเลนมีการใช้พื้นที่ทำเกษตรอย่างน้อย 3,500 ไร่จากพื้นที่ทั้งหมด 3,437.7 ไร่ ซึ่งในจำนวนนี้จะเป็นพื้นที่ที่ใช้ทำนามากที่สุด รองลงมาได้แก่ การเลี้ยงสัตว์ การทำสวนไม้ผล-พืชผักในการทำนาเกษตรกรทำนาได้ 5 ครั้งต่อ 2 ปี โดยได้ผลผลิตในอัตราไร่ละ 70-80 ถัง จากการสำรวจพบว่า เกษตรกรที่ทำนาจะทำเพื่อขายอย่างเดียว ส่วนมากจะทำนาประมาณ 50-60 ไร่ ต่อครัวเรือน โดยการเช่าทำในพื้นที่หลายแปลงโดยเฉลี่ยแปลงละ 6-10 ไร่ ทำให้เกิดผลผลิตที่มีรายได้เป็นตัวเงินที่ยังไม่ได้หักต้นทุนประมาณ 150,000-200,000 บาท (หักแล้วเหลือประมาณ 18,000-20,000 บาท) แต่ส่วนมากที่เกษตรกรใช้ทำประมาณ 80-90% เป็นที่นาเช่า (ราคาประมาณไร่ละ 400-1,000 บาท) จะมีเกษตรกรบางพื้นที่ เช่น ชุมชนหมู่ดอนเท่านั้นที่ยังทำนาในที่ดินของตนเองอยู่ แต่ก็ยังเป็นเพียงจำนวนน้อยและขนาดการถือครองก็มีเพียง 5-6 ไร่ จำเป็นที่จะต้องเช่าที่ดิน เพื่อทำนาเพิ่มเช่นกัน ไม่เช่นนั้นก็คงไม่คุ้มทุนหรือไม่มีงานทำ ดังนั้นที่แปลงนาใหญ่ๆ ที่เห็นตามบริเวณชุมชนชานเมืองล้วนแล้วแต่เป็นนาที่เกษตรกรในพื้นที่ขอเช่าจากเจ้าของที่ดินทั้งในและต่างจังหวัดแทบทั้งสิ้น พื้นที่หรือชุมชนที่อยู่ในเทศบาลตำบลบางเลน ที่มีการทำนา (เช่า) จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้แก่ ชุมชนคลองพระพิมล ชุมชนหมู่ต้นตาล ชุมชนวัดบางเลน ชุมชนหมู่ดอน ชุมชนคลองบางเลน ชุมชนคลองประปา ชุมชนท่าช้างและชุมชนบ้านกอง

อย่างไรก็ตาม การทำนาเกษตรกรในบางเลนมักจะมีประสบปัญหาหลายอย่าง อาทิ การทำนาในที่ดินเช่านอกจากจะเสียค่าเช่าแล้วยังไม่สามารถจัดการน้ำและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตข้าวได้เลย คุณภาพและปริมาณการผลิตที่ต่ำ ปัญหาด้านการขนส่ง ปัญหาด้านการขาดทุนดำเนินการ และปัญหาด้านการขาดความสามารถในการเข้าถึงตลาด ปัญหาด้านการขาดปัจจัยการผลิตกับกลุ่มพ่อค้านายทุนและโรงสี (เจ้าแ้วรับซื้อข้าว) ในชุมชนท้องถิ่นและต้องสู้กับธนาคาร ธกส. เพื่อสร้างหลักประกันด้านการผลิตและการตลาดของตนเอง ซึ่งการเข้าสู่ความสัมพันธ์กับกลุ่มทุนดังกล่าว ทำให้เกษตรกรอยู่ในสภาพที่เสียเปรียบเพราะต้องการขยายผลผลิตข้าวในราคาที่ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น กล่าวคือ จากการสัมภาษณ์เกษตรกรบางราย พบว่า ถ้าเกษตรกรเข้าสู่ความสัมพันธ์กับพ่อค้านายทุนหรือเจ้าแ้ว ย่อมเป็นหนี้เพื่อแลกกับปัจจัยการผลิตเทคโนโลยีการเก็บเกี่ยวและตลาดขายข้าว ราคาข้าวที่เจ้าแ้วรับซื้อจะมีราคาเพียง 4,700 บาท ต่อเกวียน แต่ถ้าเกษตรกรที่ไม่เข้าสู่ความสัมพันธ์ในลักษณะพึ่งพาดังกล่าวจะสามารถขายข้าวได้ในราคา 5,100-5,200 บาทต่อเกวียน แต่ก็แทบจะไม่มีเกษตรกรใดเลยที่ไม่ได้เข้าสู่ความสัมพันธ์กับกลุ่มนายทุนซื้อ-ขายข้าว

จากสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวจะเห็นว่า อาชีพเกษตรกรในบางเลนอยู่ในสภาวะเสี่ยงต่อการขาดทุนและเป็นหนี้เป็นสิน เพราะยิ่งหากเกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบของระบบการทำนา เช่น ค่าเช่าที่สูงขึ้นจากการเข้ามาจัดการที่ดิน ค่าปัจจัยการผลิต ปุ๋ย ยาฆ่าแมลงสูงขึ้น ค่าแรง ค่าเช่าเครื่องจักรสูงขึ้น อัตราดอกเบี้ยเพิ่มมากขึ้น แรงงานน้อย ค่าครองชีพสูง การปัญหาหารแย่งน้ำ ปัญหาโรคแมลง ผลผลิตตกต่ำทั้งปริมาณและคุณภาพ ราคาข้าวกลับตกต่ำไม่มีเสถียรภาพ ย่อมจะส่งผลเสียหายกับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่บางเลนอย่างแน่นอน แนวโน้มการทำนาเช่าในอนาคตก็จะลดลง เกษตรกรผู้สูงอายุก็จะกลายเป็นแรงงานที่ว่างงานมากขึ้นในชนบทบางเลน

การเลี้ยงไก่ เป็ดและปลา

อาชีพการเลี้ยงไก่ เป็ดและปลา ถือเป็นอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งของประชาชนชาวบางเลน ถึงแม้จะมีปริมาณการผลิตไม่มากเท่ากับการทำนา (เมื่อคิดเทียบกับเนื้อที่) แต่ก็สร้างรายได้ที่เป็นกอบเป็นกำให้เกษตรกรมาตลอดผสมผสานกับการทำนาจากการสำรวจพบว่าเกษตรกรที่ทำการเลี้ยงปลุสัตว์ในเขตเทศบาลตำบลบางเลนมีหลายกลุ่ม เช่น เลี้ยงเป็นฟาร์มขนาดใหญ่ (ตั้งแต่ 10,000-20,000 ตัวขึ้นไป) และฟาร์มขนาดกลางถึงขนาดเล็กที่เป็นเกษตรกรรายย่อย (1,000-5,000 ตัว)

การปลุสัตว์ของเกษตรกรรายย่อย

ก่อนหน้านี้ที่เกษตรกรผู้เลี้ยงปลุสัตว์รายย่อยจะประสบปัญหากับไข้หวัดนกเมื่อปี พ.ศ. 2556 เกษตรกรรายย่อยจะเลี้ยงปลุสัตว์อย่างแพร่หลาย ซึ่งส่วนมากจะเลี้ยงในที่ดินของตนเอง การเลี้ยงปลุสัตว์จะเป็นลักษณะเกี่ยวเนื่องกันคือ การทำนาจะกู้เงินจากธนาคาร ธกส. มาลงทุนทำนา ผลกำไรนำมาลงทุนเลี้ยงไก่ เป็ดและปลา การเลี้ยงปลาได้ผลพลวงจากการเลี้ยงไก่-เป็ด เช่น มูลไก่จะนำมาเป็นอาหารปลา ผลผลิตจากปลากลายเป็นกำไร นำไปคืนหรือชำระเงินกู้กับธนาคาร ธกส. ทำให้ระบบลงตัวและอึดชูตนเองมาได้โดยตลอด แต่อย่างไรก็ตามปัญหาที่สำคัญของเกษตรกรรายย่อยที่เลี้ยงปลุสัตว์ (ไก่ เป็ด และปลา) ในบางเลนมักจะประสบอยู่ได้แก่ ปัญหาในเรื่องของปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ผลผลิตจะน้อย เพราะเงินลงทุนมีน้อยทำให้ความสามารถในการเข้าถึงตลาดด้วยตนเองมีน้อย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยการขายผลผลิตกับพ่อค้ารายใหญ่ที่ตนเองจะต้องซื้ออาหารสัตว์และปัจจัยการผลิตอื่น ๆ กับบริษัทเหล่านั้นด้วยไม่เช่นนั้นก็จะไม่สามารถขายไก่ได้ทำให้เกษตรกรที่ขาดทุนเทคโนโลยีที่ทันสมัย ต้องเข้าสู่ความสัมพันธ์ในลักษณะลูกเล็กกับบริษัทผู้ประกอบการรายใหญ่ ทำให้ได้ผลตอบแทนที่ได้ต่ำกว่าที่ควรจะเป็นการเลี้ยงปลุสัตว์ในระบบลูกเล็กเป็นการพึ่งพากลุ่มทุนที่ควบคุมตลาดไข่ไก่ ไข่เป็ดและควบคุมปัจจัยการผลิต เช่น อาหารสัตว์ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้เกษตรกรรายย่อยต้องตกอยู่ในสภาวะที่เสี่ยงต่อการเป็นหนี้สินและ

ล้มละลาย เพราะเอาปัจจัยการผลิตและเงินลงทุนจากกลุ่มนายทุนมาใช้ก่อนล่วงหน้า ถ้าหากไม่เกิดโรคภัยร้ายแรงอย่างกรณีไข้หวัดนกที่เกิดขึ้นเป็นบทเรียนในปี พ.ศ. 2546-2549 หรือราคาไข่ตกต่ำ ปัจจัยการผลิตสูง อาหารสัตว์แพง ย่อมที่จะส่งผลกระทบต่อแบบแผนการผลิตหรือการเลี้ยงปศุสัตว์อย่างแน่นอน อย่างไรก็ตามการเกิดโรคไข้หวัดนกทำให้เกษตรกรรายย่อยต้องล้มกิจการทั้งหมดส่งผลกระทบต่อระบบการผลิตในส่วนอื่น ๆ ทั้งการทำนา การเลี้ยงปลา ก่อให้เกิดการว่างงานขาดรายได้และทำให้คุณภาพชีวิตของเกษตรกรตกต่ำ ถึงแม้จะได้รับเงินชดเชยจากรัฐแต่ก็ไม่เพียงพอที่จะนำมาลงทุน โดยใช้เทคโนโลยีแบบใหม่ (โรงเรือนระบบปิด) ที่มีต้นทุนแพงเกินกว่าที่จะดำเนินการได้

การปศุสัตว์ของเกษตรกรรายใหญ่

มีการเลี้ยงปศุสัตว์ที่เป็นฟาร์มขนาดใหญ่ในบางเลนมีจำนวน 2-3 ฟาร์ม ซึ่งเป็นการเลี้ยงเป็ด ไก่ ปลาและกุ้ง โดยเฉพาะฟาร์ม เกษมชัยฟาร์ม ซึ่งเป็นฟาร์มที่มีขนาดใหญ่และมีอิทธิพลต่อการกำหนดแบบแผนและความสัมพันธ์ในการผลิตปศุสัตว์ของฟาร์มขนาดเล็กในบางเลนแทบทั้งสิ้น กล่าวคือ มีอิทธิพลในด้านตลาดราคาผลผลิต มีอิทธิพลในด้านปัจจัยการผลิตและทุนมีอิทธิพลในด้านแหล่งซื้อขายแลกเปลี่ยน (แปปลา-แพกุ้ง) ในตลาดบางเลนให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปศุสัตว์โดยเฉพาะการเลี้ยงไก่ เป็ด ปลาและกุ้ง

การรับจ้าง

เทศบาลตำบลบางเลนมีประชากรวัยแรงงานจากหลายชุมชนที่เข้าไปเป็นแรงงานรับจ้างในภาคอุตสาหกรรมการค้า การบริการ ชุมชนที่มีการอบรมแรงงานแบบเข้าไป-เย็นกลับ มากที่สุด ได้แก่ ชุมชนท่าช้าง ชุมชนวัดบางเลน ชุมชนบ้านกอง เพราะอยู่ใกล้กับแหล่งโรงงานอุตสาหกรรม นอกนั้นก็ยังมีบ้างแต่ปริมาณไม่มาก ส่วนแหล่งจ้างแรงงานที่สำคัญในบางเลน ได้แก่ โรงงานไทยฟู๊ดส์ ไทยวาฟู๊ดส์ โรงงานผลิตแอลกอฮอล์ โรงงานผลิตดอกยาง โรงงานผลิตวันเส้น เป็นโรงงานขนาดกลาง มีแรงงานเฉลี่ยประมาณ 200-500 คน นอกจากนั้นก็ยังมีโรงงานที่อยู่ในเขตเทศบาล ได้แก่ โรงงานผลิตน้ำแข็ง โรงงานแปรรูปไม้ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก มีแรงงานประมาณ 5-10 คน รายได้จากการรับจ้างแรงงานของประชากร โดยเฉลี่ยประมาณ 5,000-8,000 ต่อเดือน ถ้าโรงงานขนาดกลางจะมีสวัสดิการแรงงาน ส่วนการพาณิชย์กรรม การบริหารจะกระจายอยู่ในพื้นที่บริเวณตลาดสดเทศบาลและตลาดเอกชน เช่น ตลาดชมพูนุท ซึ่งมีส่วนประกอบร้านค้า ร้านอาหาร แปปลา 100 แห่ง เป็นแหล่งจ้างแรงงาน ซึ่งมีทั้งแรงงานชาวไทย ภาคอีสานและชาวพม่า มาเป็นแรงงานรับจ้าง ค่าแรงงานโดยเฉลี่ยที่ได้ประมาณ 6,000-10,000 บาทต่อเดือน

การสาธารณสุข/ สุขภาพอนามัย กีฬาและนันทนาการ

ในเขตเทศบาลตำบลบางเลนมีโรงพยาบาลประจำอำเภอของกระทรวงสาธารณสุข 1 แห่ง รพสต. 2 แห่ง ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 7 แห่ง ซึ่งกระจุกตัวอยู่แต่เฉพาะในเขต/ ย่านการค้าในเมือง (ในตลาด) และชุมชนใกล้เคียง ทำให้ประชาชนที่อยู่ห่างไกลไม่ได้รับการให้บริการทั้งด้านการป้องกัน รักษาควบคุมโรค การสนับสนุนกิจกรรมการเสริมสร้างสุขภาพแบบองค์รวม กิจกรรมด้านกีฬา นันทนาการ ถึงแม้จะมีการสร้างลานกีฬาของเทศบาล แต่ก็ยังไม่ทั่วถึงและเหมาะสมสอดคล้อง

การจัดระเบียบชุมชน/ สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคม สภาพสังคม/ ชุมชนของเทศบาลตำบลบางเลน แบ่งให้เป็น 2 ส่วนคือ สังคมเมืองที่เป็นเขตค้า การบริการในชุมชนตลาดเก่าและชุมชนบางเลน (ตลาดใหม่) ส่วนที่เป็นชุมชนที่มีลักษณะเป็นชุมชนชนบท (เกษตรกรรมก้าวหน้า) ภาคเมืองของบางเลนเป็นจุดศูนย์กลางเชื่อมโยงระบบการผลิต การจ้างของคนในชุมชนบางเลนก็จะมี 2 ลักษณะคือ ความสัมพันธ์แบบคนในสังคมชนบทที่ยังมีการ ไปมาหาสู่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่บ้าง กับลักษณะความสัมพันธ์กันแบบสังคมเมืองต่างคนต่างอยู่ ต่างทำมาหากินจะมีความสัมพันธ์กันบ้างก็ยังจำกัดอยู่ในกลุ่มเล็ก ๆ เฉพาะพรรคพวกหรือเครือญาติที่ใกล้ชิดเท่านั้น

สวัสดิการสังคม/ ชุมชน

คร่าวๆ ในการเขตการปกครองดูแลของเทศบาลตำบลบางเลนนั้น จะมีสวัสดิการคนสูงอายุในบางชุมชนและพบว่า ไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการให้สวัสดิการทั้งการจัดสวัสดิการคนสูงอายุและสวัสดิการเด็กด้อยโอกาสไม่ค่อยทั่วถึงแต่เทศบาลก็ยังมี การจัดสวัสดิการกองทุนสามัญประจำบ้านให้แต่ละชุมชนให้บริการประชาชนด้วยเช่นกัน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา

การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลตำบลบางเลนนั้น เทศบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการชุมชนขึ้นมา ชุมชนละ 10 คน เป็นตัวแทนของชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมกับเทศบาลหรือหน่วยงานของรัฐ แต่กลไกคณะกรรมการชุมชน เริ่มมีปัญหาช่วงหมดวาระ ได้เสนอให้มีการคัดเลือกใหม่โดยเทศบาล แต่หลายชุมชนไม่ประสบผลสำเร็จในการสรรหาและจัดตั้งคณะกรรมการเพราะประชาชน รวมทั้งคณะกรรมการคนเก่าที่เคยเป็นและคนใหม่ไม่อยากจะรับตำแหน่งหรือมาช่วยดำเนินการ ทำให้หลายชุมชนขาดคณะกรรมการที่ชัดเจนทั้งจำนวนและตัวบุคคลในการสำรวจข้อคิดในเรื่องนี้พบว่า ข้อจำกัดในเรื่อง ระเบียบการบริหารเทศบาลที่เกี่ยวกับการอุดหนุน การดำเนินงานชุมชนไม่ชัดเจน ทำให้แกนนำไม่น่าสนใจที่จะเป็นคณะกรรมการ

หรือไม่สนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาล กระทั่งทำให้กิจกรรมการพัฒนาไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนก่อให้เกิดความล่าช้าและความไม่สอดคล้อง

การวางแผน ส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

ในด้านการผลิต การลงทุนในบางเลนจะมีสถาบันการเงินหรือธนาคารที่คอยให้การสนับสนุนเงินกู้เพื่อการลงทุนอยู่จำนวน 7 แห่ง ตลอดจนมีสถานีให้บริการน้ำมัน 6 แห่ง มีโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาล 1 แห่ง คอยให้บริการผู้บริโภค

การวางแผนการลงทุน การพาณิชยกรรมของเทศบาลตำบลบางเลน ส่วนมากจะเป็นการลงทุนด้านสาธารณูปโภค ขณะเดียวกันเทศบาลตำบลบางเลนก็สนับสนุนให้กลุ่มทุนเข้ามาลงทุน การค้า การท่องเที่ยว โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและให้บริการด้านสาธารณูปโภคแก่นักลงทุน เพื่อการเก็บรายได้และภาษี แต่อย่างไรก็ตามการค้า การลงทุนของเทศบาลยังไม่ได้ขยายแนวทางไปสู่การลงทุนหรือธุรกิจการค้าพาณิชยกรรมเน้นการสร้างเสริมสุขภาพการคุ้มครองผู้บริโภค การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เช่น กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม โดยตัวของเทศบาลเองก็ยังไม่ได้กระตุ้นหรือส่งเสริมให้พ่อค้า นายทุนหันมาลงทุนในกิจการด้านต่าง ๆ ดังกล่าวมา

การบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรดิน บางเลน เป็นพื้นที่ที่สภาพดินมีความสมบูรณ์ เหมาะต่อการทำเกษตรกรรม โดยเฉพาะการเพาะปลูกข้าว ไม้ผล พืชผัก แต่ปัจจุบันเริ่มจะประสบกับปัญหาคุณภาพดินเสื่อม เพราะการใช้สารเคมีอย่างเข้มข้น อีกทั้งยังประสบปัญหาเรื่องน้ำทะเลหนุน อาจจะทำให้เกิดภาวะดินเค็มขึ้นเรื่อย ๆ ในอนาคต

ทรัพยากรน้ำ เทศบาลตำบลบางเลน มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านมีคลองบางเลน คลองพระพิมล คลองหมุดอน เป็นแหล่งรองรับน้ำเสียจากชุมชนไหลลงสู่แม่น้ำท่าจีน ปัจจุบันคุณภาพน้ำของแม่น้ำท่าจีนมีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานอย่างมาก เกิดวิกฤตการณ์น้ำเสีย เพราะขาดระบบการป้องกัน การอนุรักษ์ฟื้นฟูบำบัดน้ำเสีย ส่งผลต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศน์ลุ่มน้ำท่าจีน

ภาวะมลพิษ ขยะ ในเทศบาลตำบลบางเลน มีปริมาณขยะวันละประมาณ 10 ตัน และมีสถานที่รองรับขยะ 8 ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ของเทศบาลตำบลบางเลน เทศบาลตำบลบางเลนจึงจัดการขยะโดยการเก็บแล้วนำไปกองในสถานที่ที่จัดให้ จึงทำให้เกิดปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็น เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค แผลงเป็นพาหะของโรคต่าง ๆ สารพิษในขยะปนเปื้อนในแหล่งน้ำ และเกิดทัศนียภาพที่ไม่ดี

ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนาและภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลบางเลนมีสถานศึกษา จำนวน 5 แห่ง โดยแบ่งเป็นระดับอนุบาล 1 แห่ง คือ โรงเรียนอนุบาลเทศบาลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระดับมัธยมศึกษา 1 แห่ง ประถมศึกษา จำนวน 3 แห่ง (ไม่ใช่โรงเรียนเทศบาล) มีวัดในพระพุทธศาสนา จำนวน 3 วัด ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ในด้านศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรม ความเชื่อล้วนแต่เป็นประเพณีทั่วไปของไทย เช่น ประเพณีสงกรานต์ เข้าพรรษา-ออกพรรษา ลอยกระทง ส่วนภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือดั้งเดิมไม่ปรากฏชัดเจนที่พบเห็นก็มี ภูมิปัญญาการทำงานมเป็ยะ ทองแผ่น การทำอาหาร เช่น ปลาเค็ม งานฝีมือ เช่น พวงมาลัย ตุ๊กตาปูนปั้น ดอกไม้ประดิษฐ์ใยบัว เป็นต้น

ข้อมูลพื้นฐานศักยภาพและการบริหารของเทศบาลตำบลบางเลน

ศักยภาพของเทศบาลตำบลบางเลนเพื่อการพัฒนา

1. ชุมชนบ้านกอง มีผู้ประกอบการซึ่งเป็นกรรมการชุมชนของเทศบาลตำบลบางเลน มีศักยภาพในการรับซื้อขยะจัดการและแยกขยะ ซึ่งสามารถที่จะพัฒนาให้เป็นกลไกขั้นตอนหรือประกอบการแก้ไขปัญหาขยะล้นเมืองในเทศบาลตำบลบางเลนได้ เช่น การประสานความร่วมมือให้เป็นหน่วยในการจัดซื้อขยะในระบบธนาคารขยะ
2. ชุมชนบ้านต้นตาล มีภูมิปัญญา เทคนิค วิธีการแปรรูปปลาเป็นปลาเค็มและปลาแดดเดียว รู้ช่องทางด้านการตลาด การขายปลีก สามารถนำแนวคิดภูมิปัญญามาขยายส่งเสริมให้กลุ่มแม่บ้านตามชุมชนต่าง ๆ หรือกลุ่มเด็กเยาวชนดำเนินกิจกรรมเพื่อเสริมรายได้
3. ชุมชนท่าช้าง มีเทคโนโลยีเครื่องสีข้าว ทั้งข้าวกล้องและข้าวสาร 2 เครื่อง สามารถนำมาเป็นเทคโนโลยีพึ่งพาตนเอง ด้านการสีข้าวของกลุ่มเกษตรกรที่ทำนาในที่ดินของตนเอง มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อพึ่งพาตนเองด้านเศรษฐกิจ สามารถขยายแนวความคิดสู่ชุมชนอื่น ๆ ได้มีกลุ่มแม่บ้านแปรรูปผลิตภัณฑ์มีกลุ่มขยายพันธุ์ข้าวที่อุดหนุนพันธุ์ข้าวโดยไม่เสียดอกเบี้ย มีกลุ่มสหกรณ์ผู้ใช้น้ำเสริมศักยภาพในการจัดการน้ำโดยชุมชนอย่างเป็นธรรม
4. ชุมชนวัดบางเลน มีภูมิปัญญาด้านการหล่อ-ปั้นตุ๊กตาปูน
5. ชุมชนตลาดเก่า มีกลุ่มพ่อค้า แม่ค้าร่วมมือกันเป็นกลุ่มด้านการค้า เพื่อช่วยเหลือพึ่งพาตนเอง
6. ชุมชนตลาดบางเลน มีกลุ่มสตรีโรตารีสนับสนุนการพัฒนา/สังคมสงเคราะห์
7. ชุมชนหมู่ดอน ประชาชนมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองประมาณ 90% ขนาดถือครองเฉลี่ยประมาณ 5 ไร่ ซึ่งสามารถส่งเสริมการทำเกษตรรอบสระ เลี้ยงปลา ปลูกไม้ผล พืชผักปลอดสารพิษได้

8. ชุมชนคลองพระพิมล มีทักษะความรู้ การรื้อยพวงมาลัยแขวนหน้ารถ ทำทองแผ่น ศักยภาพโดยรวม

จากการศึกษาและสำรวจศักยภาพเทศบาลตำบลบางเลนพบว่าเทศบาลตำบลบางเลนมี ศักยภาพโดยรวม ดังนี้

1. มีตลาดน้ำในกลุ่มน้ำท่าจีน สามารถส่งเสริมให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของชุมชนที่มีวิถีชีวิตผูกพันกับกลุ่มน้ำและสามารถยกระดับกิจกรรมท่องเที่ยวดังกล่าวให้กลายเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้และหล่อหลอมให้เกิดจิตสำนึกรักท้องถิ่นและรักแม่น้ำท่าจีนอันเป็น ทรัพยากรที่สำคัญของชาวบางเลน

2. มีพื้นที่สาธารณะหลากหลายในเขตเทศบาล ที่สามารถนำไปเป็นพื้นฐานการพัฒนา ด้านต่างๆ ได้ เช่น ศูนย์ซื้อ-ขาย แลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์จากชุมชน ศูนย์ประสานงานเครือข่ายชุมชน คนบางเลน ลานกีฬาเพื่อสุขภาพ ลานวัฒนธรรมหรือพัฒนาให้เป็นพื้นที่สำหรับให้เข้าเพื่อการลงทุน เพื่อสุขภาพ ฯลฯ

3. มีอุปปลากระจายอยู่ในชุมชนเป็นจำนวนมากหรือประชาชนนิยมเลี้ยงปลา กิจกรรมการเลี้ยงปลาสามารถที่จะนำไปสู่การคิดค้นหรือพัฒนากิจกรรมในลักษณะเชื่อมต่อ (Backward-forward linkage) เช่น กิจกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารที่มีปลาเป็นวัตถุดิบ ไม่ว่าจะเป็น ปลาทอดสมุนไพร ปลาอบ/ นึ่งสมุนไพร การทำอาหารปลาอย่างง่าย พึ่งพาตนเอง

4. ยังมีเกษตรกรที่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองไม่ใช้เกษตรกรเช่าที่ดินทำกิน ซึ่งสามารถจะพัฒนาหรือสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมการเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรกรพึ่งตนเอง เกษตรผสมผสาน ได้ ซึ่งแตกต่างจากการทำเกษตรกรนาเช่า ซึ่งจะทำอะไรไม่ได้เลยนอกจาก การทำนาปลูกข้าว เพื่อเร่งขายและใช้สารเคมีอย่างเข้มข้น เป็นอันตรายต่อผู้บริโภคและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมาก

5. การมีกองทัพแรงงานสำรองในชนบท เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มพ่อบ้าน ประกอบกับ ความหลากหลายของทรัพยากรในกลุ่มน้ำท่าจีนจะนำไปสู่การเสริมสร้างวิสาหกิจชุมชนได้อย่าง เหมาะสมและสอดคล้อง

6. มีเขตอนุรักษ์พันธุ์ปลาตามวัดที่ตั้งอยู่บริเวณริมน้ำท่าจีน สามารถพัฒนาเป็น แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทั่วทั้งทางน้ำได้เป็นอย่างดี

7. การมีย่านซื้อ-ขายปลา (แปปลา) สามารถผลักดันสนับสนุนให้ชุมชนกลุ่มและเข้ามา จัดการ การลงทุนซื้อ-ขายปลา ได้เช่นเดียวกับกลุ่มพ่อค้า นายทุนหรือฟาร์มต่าง ๆ

8. เป็นย่านปศุสัตว์ที่ใหญ่เป็นอันดับต้น ๆ ของภาคกลาง ซึ่งเป็นแหล่งผลิตไก่ไข่ เป็ดไข่ เป็ดเนื้อ อันจะส่งผลให้ชุมชนสามารถคิดค้นกิจกรรมเสริมรายได้จากการปศุสัตว์เหล่านั้น

ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ไข่

ไก่ไข่ถือได้ว่าเป็นสัตว์เศรษฐกิจ เนื่องจากสามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี ในประเทศไทยไข่ไก่เป็นที่นิยมของผู้บริโภคและเป็นที่ต้องการของตลาดทั่วประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประชาชนทั่วไปหรือร้านค้าที่สั่งซื้อไข่ไก่นำไปประกอบอาหารเพราะไข่ไก่ถือว่าอยู่ในอาหารหลัก 5 หมู่ เนื่องจากอุดมไปด้วยคุณค่าทางโภชนาการมากมายทั้งโปรตีนและเกลือแร่ ไข่ไก่ยังสามารถนำไปแปรรูปหรือจัดทำเป็นผลิตภัณฑ์อาหารประเภทต่าง ๆ ได้อีกด้วยการให้ความสำคัญในการเลี้ยงไก่ไข่จึงถือเป็นหัวใจหลักในการสร้างความสมดุลทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของคนในประเทศ การเลี้ยงไก่ไข่มีทั้งในระดับองค์กรขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก เป็นต้น การเลี้ยงไก่ไข่เกษตรกรต้องมีความขยันและอดทนในการเลี้ยงดู เนื่องจากไก่ไข่ต้องอาศัยระยะเวลาในการเลี้ยงดูตั้งแต่เล็กจนถึงตอนที่ไก่ออกไข่ได้ โดยผู้เลี้ยงจะต้องดูแลรักษาความสะอาดโรงเรือนทุกวัน ฝึกเป็นคนที่ช่างสังเกตกรณีไก่เป็นโรคหรือในกรณีต่าง ๆ จะต้องจับแยกออกทันที เพราะถ้าปล่อยทิ้งไว้อาจจะทำให้โรคระบาด ซึ่งอาจจะถึงขั้นต้องล้มกิจการไปเลย จำนวนไก่ไข่กับขนาดของโรงเรือนต้องไม่คับแคบจนเกินไป อากาศสามารถถ่ายเทได้สะดวก ไก่ไข่ถือว่าเป็นสัตว์ที่ตกใจได้ง่าย ทำเลที่ตั้งอาจจะต้องอยู่ในจุดที่มีเสียงรบกวนน้อยที่สุด

ต้นทุนในการเลี้ยงไก่ไข่ สำหรับการเลี้ยงไก่ไข่นั้นสามารถเลี้ยงได้ทั้งแบบการซื้อลูกไก่มาอนุบาลเลี้ยงเองหรือจะเลี้ยงโดยการซื้อไก่รุ่นที่อายุใกล้เคียง (18 สัปดาห์) ซึ่งต้นทุนในการเลี้ยงไก่ไข่ก็จะแตกต่างกันไป การเลี้ยงโดยซื้อเป็นลูกไก่มาเลี้ยงจะประหยัดต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่ในตอนแรกได้และถ้าจำนวนไก่ไข่ให้อยู่รอดได้ทั้งหมดก็ถือว่าลดต้นทุนไปได้เยอะพอสมควร การคำนวณต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่ มีดังนี้

1. โรงเรือน ถ้าเป็นเกษตรกรทั่วไปที่ไม่ได้มีต้นทุนมากนัก อาจจะทำฟาร์มไก่ในลักษณะภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยใช้วัสดุที่มีอยู่แล้ว เพื่อประหยัดต้นทุนในการเลี้ยงไก่ไข่ได้ แต่สำหรับผู้ที่มีทุนอาจจะทำโรงเรือนดี ๆ และสามารถนำไปใช้อีกหลายปี โดยโรงเรือนขนาดเล็กและขนาดกลาง ต้นทุนจะอยู่ที่ 50,000-200,000 บาทเป็นต้น

2. ไก่ไข่ ไก่ไข่นำมาเลี้ยงแบ่งได้ 2 ประเภทหลัก ๆ ดังนี้

2.1 ลูกไก่เล็ก การเลี้ยงโดยซื้อลูกไก่เล็กมาเลี้ยงเป็นที่นิยมมาก เนื่องจากลดต้นทุนไปได้เยอะ แต่อาจจะใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงนานถึง 22 สัปดาห์ วิธีนี้เหมาะสำหรับคนที่มีต้นทุนน้อย โดยการซื้อลูกไก่ 1 ตัว ตัวละ 30-35 บาท แต่การซื้อจำนวนมาก ๆ ก็อาจจะได้ส่วนลดเพิ่มขึ้นหรือถ้าจะไปรับซื้อจากโรงฟักไข่ราคาอาจจะถูกกว่านี้อีกพอสมควรเลยทีเดียว การเลี้ยงดูลูกไก่เล็กมีข้อดีคือ เราสามารถวิเคราะห์ได้ว่าไก่สามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบใด การเลี้ยงไก่เล็กผู้เลี้ยงสามารถเลี้ยงไก่ได้ตลอดเวลาด้วยตนเอง สามารถที่จะดูแลเอาใจใส่ได้อย่างเต็มที่ ได้รู้ประวัติของไก่ทั้งฝูง

ตลอดเวลา จึงทำให้ได้ฝึกฝนการเลี้ยงไก่และมีความมั่นใจในการเลี้ยงไก่มากขึ้น แต่การเลี้ยงแบบนี้ต้องใช้เวลาานกว่าไก่จะให้ไข่ เพราะต้องเลี้ยงตั้งแต่ลูกไก่แรกเกิด ซึ่งเป็นงานที่ยุ่งยากและต้องใช้เวลาความชำนาญค่อนข้างสูง อีกทั้งยังเสี่ยงต่อการตายของลูกไก่ในระยะแรก ๆ

2.2 ไก่รุ่นหรือไก่สาว การเลี้ยงไก่สาวเหมาะสำหรับการเลี้ยงที่เน้นไปทางการค้าและสำหรับผู้ที่มีต้นทุนในการเลี้ยงพอสมควร โดยการเลี้ยงลักษณะนี้ผู้เลี้ยงจะรับซื้อไก่รุ่นที่อายุประมาณ 16-18 สัปดาห์ มาเลี้ยงโดยราคาเฉลี่ยตัวละ 80-100 บาท จะเห็นได้ว่าวิธีนี้ค่อนข้างใช้ต้นทุนสูง แต่มีข้อดี คือ ประหยัดเวลาในการเลี้ยง เพราะอายุไก่ไข่พร้อมที่จะเริ่มให้ไข่ได้แล้ว วิธีการเลี้ยงไก่ไข่รุ่น ผู้เลี้ยงจะต้องรู้จักฟาร์มที่ผลิตไก่สาวเป็นอย่างดี ต้องสอบถามถึงประวัติของฝูงไก่สาวที่จะนำมาเลี้ยง

อุปกรณ์ ประกอบไปด้วยอุปกรณ์ในการให้น้ำ การให้อาหารและรังไข่ สำหรับเกษตรกรทั่วไปสามารถที่จะสร้างวัสดุอุปกรณ์เหล่านี้จากวัสดุที่เหลือใช้หรือที่มีอยู่ในครัวเรือนได้ เพื่อลดต้นทุนในการเลี้ยงไก่ไข่ได้ แต่สำหรับผู้ที่มีต้นทุนในการเลี้ยงสามารถซื้ออุปกรณ์สำหรับมาใช้ได้เลยและมีอายุการใช้งานที่สูง โดยอุปกรณ์เหล่านี้เฉลี่ยแล้วจะอยู่ที่ประมาณ 30,000 -50,000 บาท ขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรือนและจำนวนไก่ไข่นำมาเลี้ยง

อาหาร ไก่พันธุ์ไข่ต้องได้รับสารอาหารที่เพียงพอในแต่ละวัน ค่าใช้จ่ายด้านอาหารจึงเป็นค่าใช้จ่ายที่จะต้องเสียทุกวันจะมากขึ้นขึ้นอยู่กับจำนวนของไก่ไข่นำเข้ามาเลี้ยง ถ้าเป็นลูกไก่ก็อาจจะเสียค่าใช้จ่ายไม่เยอะมาก เนื่องจากไก่ยังรับประทานอาหารได้น้อยถ้าเทียบกับไก่รุ่นหรือไก่สาว ที่เริ่มออกไข่จะมีการกินอาหารที่เพิ่มมากขึ้น การซื้ออาหารสำเร็จรูปตกกิโลกรัมละ 13-15 บาท โดยประมาณ

ค่าใช้จ่ายอีกประการอื่น ๆ เช่น ค่าวัคซีนและเวชภัณฑ์ ค่าน้ำและค่าไฟ ซึ่งทั้งหมดต้องไปคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่ด้วย

พันธุ์ไก่ไข่ การเลี้ยงไก่ไข่จำเป็นต้องรู้ข้อมูลเกี่ยวกับพันธุ์ไก่ไข่ที่เราจะนำมาเลี้ยง ไก่แต่ละสายพันธุ์จะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปทั้งสีขน ปีก ขนาด โดยพันธุ์ไก่ไข่ที่นิยมเลี้ยงในประเทศไทยในปัจจุบันนั้น ส่วนมากแล้วจะเป็นพันธุ์ที่นำมาจากต่างประเทศ เพราะเป็นพันธุ์ที่ได้มีการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์มาเป็นอย่างดีแล้ว โดยมีคุณลักษณะสำคัญของไก่ไข่คือ ให้ไข่ฟองโต ให้ไข่ทน และสามารถปรับตัวในภูมิอากาศประเทศไทยได้ดี โดยพันธุ์ไก่ไข่ที่เลี้ยงมากในตอนนี้แบ่งออกได้ 3 ประเภทหลัก ๆ ด้วยกันคือ

1. ไก่โรดไอส์แลนด์เรด (Rhode irland red) หรือที่เรียก ๆ สั้นว่า ไก่โรด เป็นไก่ที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศอเมริกา และเป็นไก่พันธุ์เก่าแก่พันธุ์หนึ่ง มีอายุกว่า 100 ปี โดยการผสมและคัดเลือกพันธุ์มาจากพันธุ์มาเลย์แดง ไก่เซียงไฮ้แดง ไก่เล็กฮอร์นสีน้ำตาล ไก่ไวอันคอตท์และ

ไก่อบร่าห์มาส์ ไก่พันธุ์โรดไอส์แลนด์เรด มี 2 ชนิด คือ ชนิดหงอนกุหลาบและชนิดหงอนจักร แต่ที่นิยมเลี้ยงกันแพร่หลายจะเป็นชนิดหงอนจักร แหล่งที่เลี้ยงพบมากในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ลักษณะเด่นของพันธุ์ไก่โรดไอส์แลนด์เรด

- 1.1 หงอนจักรมีรูปร่างค่อนข้างยาวและลึกเหมือนสี่เหลี่ยมยาว
- 1.2 ขนมีสีน้ำตาลแกมแดง หงอนจักร
- 1.3 ผิวหนังและแข้งสีเหลือง แผ่นหุ้มสีแดง
- 1.4 เปลือกไข่มีสีน้ำตาล
- 1.5 นิสัยเชิง แข็งแรง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี
- 1.6 น้ำหนักตัวเมื่อโตเต็มที่เพศผู้หนักประมาณ 3.1-4.0 กิโลกรัม เพศเมียหนัก

ประมาณ 2.2 – 4.0 กิโลกรัม

- 1.7 เริ่มให้ไข่เมื่ออายุระหว่าง 5-6 เดือน ให้ไข่ปีละประมาณ 250-300 ฟองต่อปี น้ำหนักไข่ 47-63 กรัม

ไก่โรดไอส์แลนด์เรด เป็นพันธุ์กึ่งเนื้อกึ่งไข่ (Dual purpose) จึงเหมาะจะใช้เป็นไก่สายแม่พันธุ์ในการผลิตไก่ลูกผสมพันธุ์พื้นเมือง

2. ไก่บาร์พลีมัทร็อค (Barred plymouth rock) หรือที่เรียกกันว่า ไก่บาร์ มีถิ่นกำเนิดจากประเทศอเมริกา โดยนำเข้ามาเลี้ยงที่ประเทศพร้อมๆ กับไก่โรด

ลักษณะเด่นของไก่พันธุ์บาร์พลีมัทร็อค

- 2.1 มีขนบาร์ คือ มีสีดำสลับขาวตามขวางของขน
- 2.2 หงอนจักร
- 2.3 ผิวหนังสีเหลือง
- 2.4 ให้ไข่เปลือกสีน้ำตาล
- 2.5 เริ่มให้ไข่เมื่ออายุระหว่าง 5-6 เดือน
- 2.6 น้ำหนักตัวเมื่อเริ่มให้ไข่ประมาณ 1.6-2.5 กิโลกรัม
- 2.7 ให้ไข่ปีละประมาณ 200-250 ฟองต่อปี น้ำหนักไข่ 48 – 62 กรัม

3. ไก่พันธุ์เล็กฮอร์นขาวหงอนจักร ถือได้ว่าเป็นไก่พันธุ์ที่นิยมเลี้ยงกันแพร่หลายที่สุดในประเทศไทยในบรรดาไก่เล็กฮอร์นด้วยกัน

ลักษณะเด่นของไก่พันธุ์เล็กฮอร์นขาวหงอนจักร

- 3.1 เป็นพันธุ์ที่มีขนาดเล็ก
- 3.2 ขนมีสีขาว

3.3 ให้ไข่เร็วและคก

3.4 เปลือกของไข่มีสีขาว

3.5 มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนอาหารค่อนข้างสูง เพราะมีขนาดเล็ก เลี้ยงปล่อยได้ดี ชอบกินหญ้า ทนต่ออากาศร้อนได้ดี

3.6 เริ่มให้ไข่เมื่ออายุ 4-5 เดือน

3.7 น้ำหนักเมื่อโตเต็มที่เพศผู้หนักประมาณ 2.2-2.9 กิโลกรัม เพศเมียหนักประมาณ 1.8-2.2 กิโลกรัม

3.8 ให้ไข่ปีละประมาณ 300 ฟองต่อปี

โรงเรียนไก่ไข่ การสร้างโรงเรียนไก่ไข่จำเป็นต้องคำนึงถึงความแข็งแรงและความทนทานต่อสภาพแวดล้อมได้ดี รวมทั้งสามารถที่จะเป็นโรงเรียนที่ใช้เลี้ยงไก่ไข่ได้ในระยะเวลาอันยาวนานทั้งนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เลี้ยงจะต้องทำการสร้างโรงเรียนให้เป็นไปตามรูปแบบมาตรฐาน โดยให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในประเทศไทย ซึ่งโรงเรียนที่ดีควรมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. สามารถที่จะป้องกันแดด ฝน และลมกระโชก ซึ่งอาจจะพัฒนาเชื้อโรคที่อาจจะเป็นอันตรายต่อไก่ภายในโรงเรียนได้

2. สามารถที่จะป้องกันอันตรายจากสัตว์ภายนอกได้ เช่น นก แมว งู หนูหรือสัตว์ที่มีพิษต่าง ๆ เป็นต้น

3. โรงเรียนที่ดีต้องมีการดูแลรักษาความสะอาดอยู่เสมอ ฉะนั้นการสร้างโรงเรียนจำเป็นอย่างมากที่จะออกแบบให้สามารถที่จะดูแลรักษาความสะอาดได้ง่าย ไม่รกรุงรังหรือมีน้ำขัง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดแหล่งเพาะเชื้อโรคที่เป็นอันตรายต่อไก่ไข่ได้

4. บริเวณสิ่งปลูกสร้างโรงเรียนไก่ไข่ควรอยู่ระยะห่างจากที่พักอาศัยพอสมควร ไม่ควรที่จะปลูกติดกับบ้าน เพราะมูลไก่ไข่อาจจะส่งกลิ่นเหม็นเข้าสู่บ้านเรือนได้ และสะดวกต่อการควบคุมโรคระบาดได้ง่าย

5. สถานที่ปลูกสร้างควรเป็นที่ดอน น้ำท่วมไม่ถึง เพื่อป้องกันความเสียหายและยังสะดวกในการระบายถ่ายเทของเสียออกจากโรงเรียนด้วยและการคมนาคมสะดวก เพื่อสะดวกในการขนส่งอาหาร และการซื้อขายผลผลิตที่ได้แต่ไม่ควรอยู่ติดถนนใหญ่ เพราะอาจจะทำให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคได้

6. ประหยัดค่าใช้จ่าย โรงเรียนอาจจะสร้างจากวัสดุก่อนสร้างที่มีอยู่แล้วตามท้องถิ่น และซื้อเพิ่มเฉพาะในส่วนที่จำเป็น

7. ในการสร้างโรงเรียนหลายโรงในพื้นที่ใกล้เคียงกัน ควรเว้นระยะห่างระหว่างโรงเรียนประมาณ 10 เมตร เพื่อให้อากาศภายในโรงเรียนแต่ละโรงสามารถถ่ายเทได้สะดวก

และลดความชื้นภายในโรงเรือนได้

8. โรงเรือนควรมีการออกแบบระบบน้ำ ไฟ และอุปกรณ์ที่สำคัญ ๆ สำหรับการเลี้ยงไก่ไข่ รวมทั้งคำนึงถึงความง่ายต่อการใช้งานและการดูแลของผู้เลี้ยงด้วย

ลักษณะของโรงเรือนและประโยชน์ของการใช้สอยมีความจำเป็น เพื่อลดผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้ผลผลิตไก่ไข่ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประเทศไทยเป็นประเทศร้อนชื้น ซึ่งมีผลต่อการเลี้ยงไก่ไข่มาก ดังนั้นการสร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่ไข่จะต้องสร้างให้มีลักษณะเหมาะสม ในปัจจุบันการสร้างโรงเรือนมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดและจำนวนของไก่ไข่ที่จะนำมาเลี้ยง รวมทั้งงบประมาณในการสร้างโรงเรือนด้วย ในประเทศไทยโรงเรือนการเลี้ยงไก่ไข่ที่พบมากมีอยู่ประมาณ 5 รูปแบบ ดังนี้

1. โรงเรือนแบบเพิงหมาแหงน ถือได้ว่าเป็นรูปแบบโรงเรือนที่สร้างได้ง่ายที่สุด ไม่มีความซับซ้อนในเชิงโครงสร้างการออกแบบ ใช้ทุนไม่มาก สิ่งสำคัญสำหรับการสร้างต้องดูทิศทางลม มรสุม เพราะโรงเรือนแบบเพิงหมาแหงน ถ้าหันไปทางแดดหรือลมฝน อาจจะทำให้ฝนสาดเข้าไปภายในโรงเรือนได้ง่ายและโรงเรือนลักษณะนี้ จึงไม่ค่อยมีความทนทานมากนัก หากมุงหลังคาด้วยหญ้าคา แฝกและจาก จะต้องให้มีความลาดเอียงของหลังคาในระดับลาดชันสูง เพื่อให้น้ำฝนไหลลงได้ง่าย เพื่อป้องกันน้ำรั่วและซึม

2. โรงเรือนแบบหน้าจั่ว การสร้างโรงเรือนแบบหน้าจั่วจะทำได้ยากกว่าแบบเพิงหมาแหงน เนื่องจากจะต้องมีการออกแบบอย่างพิถีพิถันและต้องมีความแม่นยำ การเลือกใช้วัสดุ-อุปกรณ์ จึงอาจจะหาได้ยากตามท้องถิ่น จึงทำให้มีการสั่งซื้อวัสดุ-อุปกรณ์เพิ่มเข้าในการก่อสร้าง ทำการสร้างโรงเรือนแบบหน้าจั่วมีการลงทุนที่สูงกว่าแบบโรงเรือนเพิงหมาแหงน แต่ทั้งนี้โรงเรือนแบบหน้าจั่วนั้นสามารถที่จะป้องกันแดด ลม ฝน มรสุม ได้ดีกว่าและมีความคงทนแข็งแรงกว่า

3. โรงเรือนแบบจั่วสองชั้น การสร้างโรงเรือนแบบจั่วสองชั้น มีความสลับซับซ้อนในการสร้างมากกว่าทั้งแบบเพิงหมาแหงนและแบบหน้าจั่วธรรมดาและค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างแพงกว่า เนื่องจากต้องใช้วัสดุมากกว่าทั้งสองแบบแรก โดยมีจั่วสองชั้นนั่นเอง แต่ข้อดีก็คือ โรงเรือนสามารถที่จะป้องกันแดด ฝน ได้ถึงสองชั้นด้วยกัน ทำให้การระบายความร้อนภายในโรงเรือนดีกว่าทั้งสองแบบแรก ทำให้ไก่ไม่เกิดความเครียด เพราะอุณหภูมิภายในโรงเรือน ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับการออกไปของไก่ไข่อีกด้วย

4. โรงเรือนแบบหน้าจั่วสองชั้นกลาย การสร้างโรงเรือนในลักษณะนี้มีความคงทนแข็งแรง กันแดด กันฝนได้ดีกว่าแบบเพิงหมาแหงน เพราะสามารถป้องกันฝนสาดเข้าในช่องจั่วของโรงเรือนได้ แต่มีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่า

5. โรงเรือนแบบเพิงหมาแหงนกลาย การสร้างโรงเรือนลักษณะนี้มีคุณสมบัติดีกว่า

ทั้งแบบหน้าจั่วและแบบเพิงหมาแหงน เนื่องจากสามารถที่จะกันแดด กันฝน และระบายความร้อนภายในโรงเรือนได้ดี และที่สำคัญค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างถูกกว่าแบบหน้าจั่วกลาย

ทั้งหมดนี้คือรูปแบบของโรงเรือนที่ใช้สำหรับเลี้ยงไก่ไข่ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน ซึ่งในการสร้างโรงเรือนก็จะมีข้อดีข้อเสียที่แตกต่างกันไป แล้วแต่ผู้เลี้ยงหรือผู้ที่ลงทุนเลี้ยงไก่ไข่เลือกรูปแบบของโรงเรือน

การเตรียมอุปกรณ์การเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงไก่ไข่นั้นขั้นตอนที่สำคัญหลังจากที่สร้างโรงเรือนเสร็จแล้วก็จะเป็นในส่วนของเตรียมอุปกรณ์ในการเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงไก่ไข่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์หลายอย่าง ซึ่งถือเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นสำหรับการเลี้ยงไก่ไข่ โดยอุปกรณ์หลักๆ ที่สำคัญมีดังนี้

1. อุปกรณ์สำหรับการให้อาหาร มีอยู่หลายแบบแต่ที่นิยมใช้กันมากมี 4 ชนิด ดังนี้

1.1 ถาดอาหารขนาด กว้าง 48 * ยาว 72 * สูง 6.2 เซนติเมตร จำนวน 1 ถาด ใช้กับลูกไก่อายุ 1-7 วัน ได้จำนวน 100 ตัว วางไว้ใต้เครื่องกก เพื่อช่วยให้ลูกไก่กินอาหารเป็นได้เร็วขึ้น

1.2 รางอาหาร อาจจะทำด้วยไม้ สังกะสี เอสลอนหรือพลาสติก ทำเป็นรางยาวให้ไก่ยืนกินได้ข้างเดียวหรือสองข้าง ที่มีจำหน่ายโดยทั่วไปมี 2 ขนาด คือ ขนาดเล็กสำหรับลูกไก่และขนาดใหญ่สำหรับไก่อายุประมาณ 2 สัปดาห์ขึ้นไป นอกจากนี้รางอาหารอาจจะทำจากปล้องไม้ไผ่ที่มีขนาดใหญ่ก็ได้เช่นเดียวกัน

1.3 ถังใส่อาหาร อาจจะทำด้วยเอสลอนหรือพลาสติก ควรเป็นแบบถังแขวนมีขนาดเดียวเป็นมาตรฐาน มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 16 นิ้ว มีเส้นรอบวงประมาณ 50 นิ้ว หลังจากลูกไก่อายุได้ 15 วัน อาจใช้ถังอาหารแบบแขวนได้และให้อาหารด้วยถังตลอดไป การให้อาหารด้วยการใช้ถังแขวนนี้ ต้องปรับให้อยู่ในระดับเดียวกันกับหลังไก่หรือต่ำกว่าหลังไก่เล็กน้อย อาหารจะไหลลงจานล่างได้โดยอัตโนมัติ และควรเขย่าถังอาหารบ่อยๆ เพื่อไม่ให้อาหารติดค้างอยู่ภายในถัง สำหรับจำนวนถังและถังที่ใช้จะแตกต่างกันไปตามอายุของไก่

1.4 รางอาหารแบบอัตโนมัติ โรงเรือนขนาดกว้างประมาณ 10-12 เมตร ใช้รางอัตโนมัติ 2 แถว แล้วเพิ่มถังอาหารแบบแขวนจำนวน 6-8 ถังต่อจำนวนไก่ 1000 ตัว แต่ถ้าโรงเรือนที่มีความกว้างเกิน 12 เมตร ควรตั้งรางอาหารเกิน 4 แถว

2. อุปกรณ์การให้น้ำ อุปกรณ์ให้น้ำไก่จะแตกต่างกันไปตามช่วงอายุของไก่ อุปกรณ์การให้น้ำที่นิยมมีอยู่ 2 แบบ ดังนี้

2.1 อุปกรณ์การให้น้ำแบบรางยาว รางน้ำอาจจะทำด้วยสังกะสี พลาสติกหรือเอสลอน การเลี้ยงดูลูกไก่อายุ 1-3 สัปดาห์ ถ้าใช้รางน้ำที่เข้าไปกินได้ด้านเดียว ควรใช้รางยาว 2-2.5

ฟุตต่อลูกไก่ 100 ตัว สำหรับไก่อายุ 3 สัปดาห์ ไปให้เพิ่มอีก 3 เท่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูร้อนควรเพิ่มขึ้นอีก สำหรับไก่ในระยะไข่ควรให้มีเนื้อที่รางประมาณ 1 นิ้วต่อไก่ 1 ตัว

2.2 อุปกรณ์การให้น้ำแบบขวดมีฝาครอบ เป็นภาชนะให้น้ำที่นิยมใช้กันมาก เพราะใช้สะดวกมีขายอยู่ทั่วไป มีหลายขนาดหรือเกษตรกรอาจดัดแปลงจากวัสดุที่เหลือใช้ เช่น กระจีต นมเปล่าที่เป็นอะลูมิเนียม เจาะรูที่ด้านเปิดให้ห่างจากขอบประมาณ 1 เซนติเมตร จำนวน 2 รู ใส่น้ำสะอาดแล้วคว่ำลงบนจานหรือถาดใช้เลี้ยงลูกไก่ในระยะ 1-2 สัปดาห์แรกใช้ขวดน้ำขนาดบรรจุ 2 แกลลอน ในอัตราส่วน 2 ใบต่อลูกไก่ 100 ตัว เมื่อไก่ อายุ 3-6 สัปดาห์ใช้ขวดน้ำขนาดบรรจุ 2 แกลลอน ในอัตราส่วน 6 ใบต่อลูกไก่ 100 ตัว

3. เครื่องกกลูกไก่ เครื่องกกลูกไก่เป็นอุปกรณ์ที่มีความสำคัญมากในการเลี้ยงลูกไก่ ทำหน้าที่ให้ความอบอุ่นแทนแม่ไก่ในขณะที่ลูกไก่อังเล็กอยู่ซึ่งมีหลายแบบ ดังนี้

3.1 เครื่องกกลูกไก่แบบฝาชี เป็นเครื่องกกที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายกว่าเครื่องกกแบบอื่น ๆ มีรูปร่างและขนาดแตกต่างกัน ส่วนมากมีรูปร่างกลมหรือเป็นเหลี่ยม ทำด้วยโลหะช่วยให้สะท้อนลงสู่พื้นกก ขนาดของกกแบบฝาชี โดยทั่วไปมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5 – 2 เมตร สามารถกกลูกไก่ได้ประมาณ 500 ตัว เครื่องกกแบบฝาชีอาจจะเป็นแบบห้อยแขวนกับเพดาน สามารถปรับให้สูงต่ำได้ตามความต้องการ เมื่อไม่ต้องการใช้ก็สามารถดึงขึ้นเก็บไว้หรืออาจเป็นแบบวางกับพื้นคอกที่สามารถปรับให้สูงต่ำได้และยกออกจากบริเวณกก เมื่อไม่ต้องการใช้ เครื่องกกแบบนี้ส่วนมากจะใช้ไฟฟ้า น้ำมันหรือแก๊ส เป็นแหล่งให้ความร้อน

3.2 เครื่องกกลูกไก่แบบหลอดอินฟราเรด การกกด้วยเครื่องกกแบบนี้โดยใช้หลอดไฟอินฟราเรด ซึ่งหลอดไฟอินฟราเรดขนาด 250 วัตต์ 1 หลอด แขวนไว้เหนือพื้นดิน ประมาณ 45-60 เซนติเมตร จะสามารถกกลูกไก่ได้ประมาณ 60-100 ตัว แต่โดยทั่วไปแล้วจะใช้หลอดอินฟราเรดจำนวน 4 หลอดต่อกก ความร้อนที่ได้จากหลอดไฟจะมาช่วยให้อากาศรอบ ๆ อบอุ่นแต่จะให้ความอบอุ่นโดยตรงแก่ลูกไก่

3.3 เครื่องกกลูกไก่แบบรวม เป็นการกกลูกไก่จำนวนมาก ๆ โดยให้ความร้อนจากแหล่งกลางแล้วปล่อยความร้อนตามท่อในรูปของน้ำร้อนหรือไอน้ำ วางท่อไปตามความยาวของโรงเรือนตรงกลางใต้คอนกรีต อย่างไรก็ตามการให้ความร้อนจะไม่ทั่วพื้นคอนกรีตทั้งคอก แต่จะให้เฉพาะตรงส่วนกลางไปตามความยาวของโรงเรือนกว้างเพียง 2.25 เมตรเท่านั้น นอกจากนี้การกกแบบรวมอาจปล่อยความร้อนออกมาในรูปของลมร้อนออกมาตามท่อกระจายไปทั่วทั้งโรงเรือนซึ่งแหล่งให้ความร้อนได้จากน้ำมัน แก๊ส ถ่านหินหรือไม้ฟืน เป็นต้น การเลี้ยงลูกไก่ในระยะกกจำเป็นจะต้องมีที่สำหรับล้อมกก ซึ่งอาจจะเป็นไม้กระดาน สังกะสีแผ่นเรียบ ลวดตาข่ายหรือกระดาษแข็งก็ได้ที่มีความสูงพอ

4. รั้งไข รั้งไขที่ดีต้องมีความกว้างพอ สามารถเคลื่อนย้ายได้ ทำความสะอาดได้ง่าย มีการระบายอากาศได้ดี เย็น ภายในมีความมืดพอและวางอยู่ในที่ที่เหมาะสมภายในโรงเรือนโกโก้ รั้งไขอาจทำได้ด้วยไม้ อาจจะมีปัญหาเรื่องการทำความสะอาดและจะเป็นที่อยู่อาศัยของไรแดง รั้งไขที่นิยมใช้กันอยู่ทั่วไปมีดังนี้

4.1 รั้งไขแบบเดี่ยว เป็นรั้งไขที่ใช้กันทั่วไปในประเทศ มีลักษณะเป็นแถวยาวละ 4 – 6 ช่วง แต่ละช่วงมีขนาดกว้าง 25-30 เซนติเมตร สูง 30-35 เซนติเมตรและลึก 30-35 เซนติเมตร ด้านหน้าเปิดมีขอบสูงจากพื้นรั้งไขประมาณ 8-10 เซนติเมตร เพื่อป้องกันไขและสิ่งรองรั้งไขหลุด ออกจากรั้งไข ด้านหลังอาจมีการปิดด้วยลวดตาข่ายตาห่าง เพื่อช่วยให้มีการระบายอากาศได้ดีขึ้น ด้านหน้ารั้งไขควรมีคอนให้ไก่เกาะ เพื่อเข้าไปในรั้งได้สะดวก คอนเกาะหน้ารั้งไข รั้งไขอาจวางเรียงกันเป็นแถวชั้นเดียวหรือวางซ้อนกันเป็นชั้น ๆ 2-3 ชั้น โดยให้ชั้นต่างสูงจากพื้นคอกประมาณ 45 เซนติเมตร ส่วนหลังคาของรั้งไขชั้นบนสุด ควรให้ลาดชันหรือมีลวดตาข่ายปิดกัน เพื่อป้องกันไก่บินขึ้นไปเกาะและนอนเวลาในตอนกลางคืน อัตราส่วนของรั้งไข 1 รั้งต่อโกโก้ 4-5 ตัว

4.2 รั้งไขแบบไหลออก เป็นรั้งไขที่นิยมใช้กันมาก ในการเลี้ยงโกโก้บนพื้นไม้ระแนงพื้นไม้ไผ่หรือพื้นคอนกรีต รั้งไขแบบนี้อาจตั้งเดี่ยวหรืออาจวางซ้อนกันเป็นแถว โดยพื้นของรั้งไข ทำด้วยเศษตาข่ายมีความลาดเอียงประมาณ 10 องศา ซึ่งทำให้ไขนั้นกลิ้งออกมาตามแนวลาดเอียง ติดอยู่นอกรั้งไข ทำให้ผู้เลี้ยงสามารถเก็บไขโกโก้ได้โดยไม่ต้องเข้าไปในโรงเรือน นับได้ว่าเป็นรั้งไขที่สะดวกกว่ารั้งไขแบบอื่นมาก

5. วัสดุรองพื้น วัสดุรองพื้น หมายถึง วัสดุที่ใช้รองพื้นคอกเลี้ยงไก่ควรหาได้ง่ายในท้องถิ่น ราคาถูกและเมื่อเลิกใช้แล้วสามารถนำไปเป็นปุ๋ยได้อย่างดี วัสดุรองพื้นที่เหมาะสมสำหรับใช้ในประเทศไทยและนิยมใช้กันทั่วไป ได้แก่ แกลบ ขี้กบ ขี้เลื่อย ฆานอ้อย ฟางข้าว ชังข้าวโพด ต้นข้าวโพด เปลือกฝ้าย เปลือกถั่วลิสง เปลือกไม้และทราย เป็นต้น ถ้าใช้แกลบควรมีฟางโรยหน้าบาง ๆ เพื่อป้องกันไก่คุ้ยแกลบลงไปปนรางน้ำและรางอาหาร

6. อุปกรณ์การให้แสงสว่าง เนื่องจากแสงสว่างมีความจำเป็นต่อการมองเห็นของไก่ ไม้ว่าเวลากินอาหาร กินน้ำหรืออื่น ๆ นอกจากนี้แสงยังมีความสำคัญต่อการให้ไข่ของไก่ ดังนั้นภายในโรงเรือนจะต้องมีอุปกรณ์การให้แสงสว่างอย่างเพียงพอ โดยทั่วไปนิยมติดตั้งหลอดไฟ หลอดไฟที่นิยมใช้กันมาก คือ หลอดกลมธรรมดา หลอดฟลูออเรสเซนต์และหลอดนีออน โปรแกรมการให้แสงสว่างและกฎของการให้แสงสว่างในการเลี้ยงไก่ ปกติแสงสว่างจะมีอิทธิพลทำให้ไก่เข้าชั้นหรือเร็วกว่ามาตรฐาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยาวของวันและความเข้มของแสง สำหรับในประเทศไทย ความยาวของวันแตกต่างกันประมาณ 2-3 ชั่วโมง (ช่วงแสง 11-13 ชั่วโมง) ดังนั้นควรให้ระดับแสงคงที่อยู่ที่ 13 ชั่วโมงต่อวัน อย่างไรก็ตามผู้เลี้ยงที่ไม่ใช้ไฟฟ้าก็ไม่ประสบปัญหาอย่างไร เพราะจะ

ไม่กระทบผลผลิตมากนัก แต่ผู้เลี้ยงควรจะต้องเลี้ยงไม่ให้น้ำหนักต่ำกว่ามาตรฐาน โดยมีกฎการให้แสงสว่าง ดังนี้

6.1 ความยาวของแสงจะไม่เพิ่มขึ้นในช่วง 8-16 สัปดาห์

6.2 ไม่ลดความยาวของแสงหลังจากไก่เริ่มไข่

7. ฟ้าผ่า ในระยะกกถูกไก่ออบ ๆ โรงเรือนควรมีฟ้าผ่าไว้เพื่อป้องกันลมพัดแรง โดยเฉพาะในช่วงฤดูหนาว การปิดฟ้าผ่าจะทำให้อุณหภูมิภายในโรงเรือนได้เครื่องกกอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างคงที่ ไม่เปลี่ยนแปลงขึ้นลงอย่างรวดเร็วสำหรับการกกถูกไก่ในฤดูร้อน ควรเปิดฟ้าผ่าเล็กน้อยในเวลากลางวัน เพื่อให้ลดพัดผ่านภายในโรงเรือนและปิดฟ้าผ่าในตอนเย็น

8. คอนนอน การเลี้ยงไก่ไข่แบบปล่อยพื้น โดยเฉพาะในระยะไก่สาว มีความจำเป็นจะต้องทำคอนนอนสำหรับให้ไก่ได้นอนและยังช่วยให้ไก่เย็นสบาย ไม่ร้อนอบอ้าวเหมือนอยู่ภายในโรงเรือน คอนนอนอาจทำขึ้นเป็นคอนโดโดยเฉพาะ โดยใช้ไม้ขนาด 1*4 นิ้ว 1*3 นิ้ว 2*3 นิ้ว หรือ 2*2 นิ้วก็ได้ ส่วนความยาวตามความต้องการ ลบเหลี่ยมไม่ให้กลมเพื่อให้ไก่เกาะได้สะดวกและไม่เป็นอันตรายต่อเท้าและหน้าอกไก่ โดยวางเอาด้านแคบขึ้นวางห่างกันประมาณ 33-41 เซนติเมตร ให้มีเนื้อที่คอนนอน 10-15 เซนติเมตรต่อตัว สำหรับไก่สาวประมาณ 18-20 เซนติเมตร

อุปกรณ์ในการเลี้ยงไก่ไข่ ข้างต้นถือว่าเป็นอุปกรณ์หลักๆ ที่ควรมีแต่ในความเป็นจริงก็อาจจะปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมอุปกรณ์บางอย่างเข้าไปอีกก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสภาพภูมิศาสตร์ของพื้นที่นั้น ๆ ในการเลี้ยงไก่ไข่

การให้อาหารไก่ไข่ ขั้นตอนที่สำคัญในการเลี้ยงไก่ไข่อีกอย่างก็คือ การให้อาหารไก่ไข่ เนื่องจากไก่เป็นสัตว์ที่กินอาหารได้ตลอดเวลา การให้อาหารให้เพียงพอในแต่ละมื้อและช่วงอายุของไก่แต่ละรุ่นก็เป็นสิ่งที่ต้องคำนึง สารอาหารที่เป็นส่วนผสมสำหรับไก่แต่ละรุ่นก็จะแตกต่างกัน เช่น ไก่เล็ก ควรมีการให้อาหารที่มีสารอาหารที่ช่วยให้การเจริญเติบโต ส่วนไก่อยู่ในระยะออกไข่ ก็อาจจะเป็นสารอาหาร โปรตีน แคลเซียม เป็นต้น การให้อาหารไก่ไข่จึงมีการแบ่งออกเป็นแต่ละรุ่นสำหรับการให้อาหารที่มีสารอาหารแตกต่างกัน

ประเภทของอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงไก่ไข่

1. อาหารผสม เป็นอาหารผสมจากวัตถุดิบที่บดละเอียดแล้วหลาย ๆ อย่างคลุกเคล้าให้เข้ากัน โดยมากจะเติมยาปฏิชีวนะ วิตามิน แร่ธาตุและกรดอะมิโนที่จำเป็นลงไปด้วย อาหารนี้นำไปเลี้ยงไก่ได้ทันทีโดยไม่ต้องเติมอะไรอีก

2. หัวอาหาร เป็นอาหารเข้มข้นที่ผสมจากวัตถุดิบพวกโปรตีนจากพืช สัตว์ วิตามิน แร่ธาตุและยาต่าง ๆ ยกเว้นธัญพืชหรือวัตถุดิบบางอย่าง ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมและลดต้นทุนค่าอาหาร

แต่ละท้องถิ่นที่มีวัตถุดิบบางอย่างราคาถูกหรือที่ปลูกเก็บเกี่ยวเอง อาทิเช่น ข้าวฟ่าง ข้าวโพด เมื่อผสมกับอาหารชั้นตามอัตราส่วนที่กำหนด ก็จะได้อาหารสมดุลซึ่งมีโภชนะต่าง ๆ ครบถ้วนตามความต้องการ

3. อาหารอัดเม็ด เป็นการนำอาหารผสมสำเร็จที่อยู่ในรูปของอาหารผสม ได้ผ่านกรรมวิธีการอัดเม็ดก็จะได้อาหารอัดเม็ดขนาดต่าง ๆ ตามอายุของไก่ไข่

4. อาหารเสริม เป็นอาหารหรือวัตถุดิบที่เติมลงไปเป็นส่วนประกอบต่าง ๆ ที่จะผสมเป็นอาหารที่ใช้เลี้ยงสัตว์ เพื่อช่วยเสริมคุณภาพของอาหารนั้น ๆ ให้ดีขึ้นและให้เป็นอาหารที่สมดุล

สูตรอาหารไก่ไข่ในระยะต่าง ๆ สูตรอาหารไก่ที่ตี หมายถึง การนำวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่เป็นแหล่งสารอาหารต่าง ๆ ในสัดส่วนที่เหมาะสมมาผสมให้เข้ากัน เพื่อให้ได้สารอาหารต่าง ๆ ตามที่ไก่ต้องการ ในอัตราส่วนที่สมดุลกันที่ไก่ชอบกิน ไม่เป็นพิษและไก่สามารถนำไปใช้ใจการผลิตเนื้อและไข่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นวัตถุดิบที่ใช้ก็สามารถหาได้ง่ายและราคาไม่แพงอีกด้วย

การให้อาหารในแต่ละรุ่นของไก่ไข่

1. ไก่ไข่เล็กและไก่ไข่รุ่น เป็นช่วงอายุของไก่ไข่ที่ต้องการสารอาหารจำพวกโปรตีนประมาณ 19% ถือว่ามากที่สุด เพื่อใช้ในการเจริญเติบโตและเตรียมโครงสร้างของร่างกายให้มีขนาดใหญ่ สามารถเก็บสะสมพลังงานสำรองไว้ใช้ในยามจำเป็น การเลี้ยงลูกไก่ในระยะแรกนี้ควรหมั่นดูแลเอาใจใส่และเติมอาหารในรางให้ลูกไก่ได้กินตลอดเวลา เพราะถ้าลูกไก่ได้รับอาหารไม่เพียงพอจะทำให้อ่อนแอและโตช้ากว่าปกติ การให้อาหารลูกไก่ในช่วง 2-3 วันแรก ควรใช้วิธีโรยอาหารบนกระดาษหรือถาดใต้เครื่องกก เพื่อช่วยให้ลูกไก่กินอาหารได้เร็วขึ้น ในระยะไก่เล็ก-ไก่รุ่นนี้ ควรให้กินอาหารอย่างเต็มที่

2. ไก่ไข่สาว เป็นช่วงอายุของไก่ก่อนการออกไข่หรือประมาณ 14-20 สัปดาห์ ต้องการโปรตีนประมาณ 13% เนื่องจากเป็นช่วงที่ต้องควบคุมอาหาร ไม่ควรให้ไก่กินอย่างเต็มที่เพื่อควบคุมน้ำหนักตัวไก่ไข่ให้มีขนาดตามความเหมาะสมตามสายพันธุ์ที่เลี้ยง ไก่ไข่สาวก่อนออกไข่ถ้าปล่อยให้อ้วนและมีน้ำหนักตัวมากเกินไป ไก่จะให้ไข่เร็ว แต่จะให้ไข่ไม่ทน ไม่แข็งแรง ข้อควรระวังในการจำกัดอาหารคือ ต้องจัดรางอาหารให้มีเพียงพอให้ไก่กินทุกวัน และพยายามกระจายอาหารให้ทั่วถึงภายในเวลาอันรวดเร็ว เพื่อให้ไก่ได้กินอาหารเท่า ๆ กันและมีขนาดสม่ำเสมอ ถ้าไก่ไข่น้ำหนักมากเกินไปไม่ควรลดอาหารที่ให้กินทันที ให้ใช้วิธีการชะลอการลดปริมาณอาหารไว้จนกว่าไก่จะมีน้ำหนักตามมาตรฐาน เพราะอาจจะส่งผลให้ไก่หงุดหงิดหรือสภาพร่างกายไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงกะทันหันได้

3. ไก่ไข่ระยะออกไข่ เป็นช่วงที่ไก่ไข่เริ่มออกไข่หรืออายุ 20 สัปดาห์ขึ้นไป ต้องการโปรตีนประมาณ 16% ในการช่วยผลิตไข่ออกมา ปริมาณการให้อาหารของไก่ไข่ในช่วงอายุออกไข่นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ๆ เช่น อัตราการไข่ น้ำหนักตัวไก่และอุณหภูมิ สภาพแวดล้อม เป็นต้น ผู้เลี้ยงอาจคิดคำนวณปริมาณอาหารที่ให้กินในแต่ละวัน ดังนี้

3.1 ให้อาหารสำหรับการดำรงชีพวันละ 63 กรัม สำหรับตัวไก่ไข่ที่มีน้ำหนักตัว 2 กิโลกรัมและเลี้ยงแบบปล่อยพื้นคอกภายในโรงเรือนที่มีอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส

3.2 ให้อาหารเพิ่มวันละ 7 กรัม สำหรับอัตราการไข่ที่เพิ่มขึ้นทุก ๆ 10% โดยเริ่มจากอัตราไข่ที่ 0%

3.3 ให้อาหารเพิ่มขึ้น/ ลดลง วันละ 1.2 กรัม สำหรับน้ำหนักไก่ที่เพิ่มขึ้น/ลดลงทุก ๆ 50 กรัมจากน้ำหนัก 2 กิโลกรัม

3.4 ให้อาหารเพิ่มขึ้น/ ลดลงวันละ 1.4 กรัม เมื่ออุณหภูมิลดลง/สูงขึ้นทุก ๆ 1 องศาเซลเซียส จากอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส

3.5 ให้อาหารลดลงวันละ 5 กรัม ถ้าเป็นการเลี้ยงบนกรงคอก

3.6 ให้อาหารเพิ่มขึ้น/ ลดลง วันละ 1 กรัม สำหรับระดับพลังงานในอาหารที่ลดลง/เพิ่มขึ้นทุก ๆ 50 กิโลแคลอรีต่อกิโลกรัม จากระดับพลังงานที่ใช้ประโยชน์ได้ 2,750 กิโลแคลอรีต่อกิโลกรัมในสูตรอาหาร นอกจากนี้การเปลี่ยนสูตรอาหารใหม่ให้ไก่ไข่ในแต่ละครั้ง ผู้เลี้ยงไม่ควรให้อาหารใหม่อย่างทันทีทันใด เพราะจะทำให้ไก่เกิดความเครียดซึ่งการเจริญเติบโตและการให้ไข่ลดลงได้ ควรจะนำอาหารใหม่มาผสมกับอาหารสูตรเดิมแล้วค่อย ๆ ลดสูตรอาหารเดิมลงจนเปลี่ยนเป็นอาหารสูตรใหม่ทั้งหมด เพื่อให้ไก่เกิดความคุ้นเคยและปรับตัวได้ การให้อาหารไก่แต่ละช่วงมีปริมาณอาหารที่แตกต่างกัน รวมทั้งสารอาหาร แร่ธาตุต่าง ๆ เพื่อให้ไก่นั้นสามารถที่จะเจริญเติบโต แข็งแรงและออกไข่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การให้อาหารไก่ไข่จึงถือเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเลี้ยงไก่ ผู้เลี้ยงจึงจำเป็นต้องเข้าใจและใส่ใจใจรายละเอียด

การเลี้ยงลูกไก่เล็ก ที่อายุ 1-6 สัปดาห์ ถือเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เนื่องจากเป็นช่วงที่ไก่ต้องการดูแลเป็นพิเศษ เพราะโดยธรรมชาติไก่ที่เลี้ยงตามบ้าน แม่ไก่จะเป็นผู้นำฝูงลูกไก่ในการหาอาหารและปกป้องจากภัยอันตรายต่าง ๆ ให้กับลูกไก่ แต่การเลี้ยงไก่ในฟาร์มคนเลี้ยงก็ต้องทำหน้าที่ตรงนี้แทน โดยใช้วิธีสังเกตและทำเข้าใจธรรมชาติของลูกไก่ ที่จะตกใจง่าย เพื่อให้ลูกไก่มีความสุขที่ตีสมบูรณแข็งแรงและอัตราการเลี้ยงรอดสูงควรมีการจัดการที่ดีโดยพิจารณาหลักต่อไปนี้

1. เมื่อนำลูกมาที่ฟาร์มควรใช้เรื่องกกไข่ เพื่อให้อุณหภูมิเหมาะสมกับลูกไก่และเตรียมน้ำสะอาดให้ลูกไก่กิน ถ้าลูกไก่ยังไม่รู้จักกิน ควรนำลูกไก่เอาปากจุ่มน้ำเบา ๆ เพื่อให้ลูกไก่ได้เรียนรู้

การกินและรู้ว่าจะกินอาหารตรงไหน ที่สำคัญในช่วง 2-3 วันแรกน้ำที่ให้ลูกไก่กินควรผสมยาปฏิชีวนะ ให้ลูกไก่กินด้วยและอาจจะต้องสังเกตดูด้วยว่าลูกไก่มีอาการอ่อนเพลียหรือไม่ ถ้าอ่อนเพลียให้ทำการผสมน้ำตาลทรายลงไปใต้น้ำที่ผสมด้วยยาปฏิชีวนะไปด้วย ในอัตราส่วน 5-10% เพื่อที่จะช่วยฟื้นฟูสภาพร่างกายให้ลูกไก่มีความแข็งแรงขึ้นและมีโอกาสติดเชื้อก็ลดลงอีกด้วย

2. การให้อาหารลูกไก่ ควรเลือกชนิดอาหารที่เหมาะสมกับไก่ไข่เล็กโดยเฉพาะ เนื่องจากมีขนาดเล็กและรับประทานง่าย การให้อาหารใช้วิธีการโรยอาหารลงบนถาดวางเพื่อให้ลูกไก่เข้ามากินได้สะดวก ควรให้ลูกไก่กินแบบเต็มทีวันละ 3-4 ครั้ง ซึ่งอาหารในช่วงเริ่มต้นของไก่เล็กนี่จะเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ร่างกายของไก่มีความสมบูรณ์แข็งแรงขึ้นในอนาคต

3. ควรดูแลความสะอาดของโรงเรือนไก่เล็กเป็นพิเศษ เนื่องจากไก่เล็กมีภูมิต้านทานโรคน้อย มีความเสี่ยงสูงที่จะติดเชื้อที่อาจจะทำให้ลูกไก่ตายได้ จำเป็นอย่างมากที่ต้องดูแลเรื่องน้ำที่ให้กิน ควรจะต้องมีการเปลี่ยนบ่อย ๆ เมื่อเห็นว่าสกปรกหรือทุกวัน โรงเรือนไม่ควรมีพื้นที่แฉะชื้น ซึ่งอาจจะนำมาซึ่งโรคร้ายสำหรับลูกไก่ได้ โรงเรือนควรมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ไม่อับชื้น แต่ก็ไม่ควรปล่อยให้อากาศจากภายนอกหรือลมพัดเข้าไปในโรงเรือน เนื่องจากอาจจะนำมาซึ่งโรคร้ายต่าง ๆ ได้

4. การให้แสงสำหรับไก่เล็กนั้น ควรเปิดให้ไฟสลับ ๆ เพื่อไม่ให้ลูกไก่เดินออกไปไกลจากเครื่องกกไข่มากเกินไป และควรเครื่องกกไข่ควรเปิดไฟทิ้งไว้ตลอดช่วงระยะเวลา 1-3 สัปดาห์ เพื่อให้ลูกไก่ค่อย ๆ คุ้นชินกับสภาพอากาศภายนอกได้ดี

5. ทุก ๆ 1 สัปดาห์ควรมีการปรับวงล้อมเครื่องกกไข่ให้กว้างขึ้นตามความเหมาะสมของจำนวนไก่และขนาดของไก่ที่เพิ่มขึ้น พร้อมยกเครื่องกกไข่ให้สูงขึ้นและปรับอุณหภูมิให้ลดลงกว่าเดิมตามความเหมาะสม เพื่อให้ไก่ไม่รู้สึกอึดอัดจนเกินไป

6. ตัดปากลูกไก่เมื่ออายุประมาณ 1 สัปดาห์ โดยตัดปากบนออกประมาณ 1/3 ของปาก และจี้ปากล่างด้วยใบมีดความร้อน ๆ เนื่องจากวิธีนี้จะช่วยป้องกันไม่ให้ลูกไก่ไล่จิกกันและเวลากินอาหารก็จะไม่หกหล่นอีกด้วย การตัดปากลูกไก่ต้องทำอย่างประณีตและผู้ที่ทำควรมีความเชี่ยวชาญ เพราะหากทำไม่ดีอาจจะทำให้ลูกไก่กินน้ำและอาหารลำบากได้

7. ควรมีการฉีดวัคซีนสำหรับลูกไก่ตามกำหนด เพื่อลดการติดเชื้อโรคที่อาจจะเกิดได้ และควรควบคุมป้องกันสัตว์อื่น ๆ ที่อาจจะเข้ามารบกวนภายในฟาร์มด้วย

8. เมื่อลูกไก่อายุ 3 สัปดาห์ ให้นำวงล้อมและเครื่องกกออก และต้องระวังอย่าให้ลูกไก่ตื่นตกใจ อาจจะทำให้ลูกไก่เกิดความเครียดได้

9. การให้ลูกไก่กินกรวด กรวดนั้นจะช่วยลูกไก่ในการบดอาหารที่ขนาดโตให้ละเอียดได้ โดยให้ลูกไก่กินกรวดเมื่ออายุ 3 สัปดาห์ขึ้นไป โดยให้สัปดาห์ละครั้ง ครั้งละ ½ กิโลกรัมต่อไก่ 100 ตัว

10. ทำการชั่งน้ำหนักและคัดแยกไก่เมื่ออายุได้ 6 สัปดาห์ ทำการบันทึกจุดไก่ที่สมบูรณ์ ไก่ที่ไม่สมบูรณ์และไก่ที่ตาย รวมทั้งคำนวณค่าใช้จ่ายตลอดการเลี้ยงดูไก่เล็ก เพื่อเก็บไว้เป็นสถิติในการเลี้ยงครั้งต่อไป

ในการเลี้ยงไก่เล็ก ถ้าเราดูแลเอาใจใส่ให้ดี ก็จะมีโอกาสที่ลูกไก่เหล่านี้จะเติบโตเป็นไก่รุ่นหรือไก่สาวที่จะให้ผลผลิตไข่ออกมาให้ฟาร์มได้เป็นอย่างดี รวมทั้งถ้าไก่มีจำนวนรอดสูงก็ยิ่งจะสร้างผลผลิตได้เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

สรุป การเลี้ยงดูไก่เล็ก ไก่สาวหรือไก่รุ่น ถือเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เนื่องจากเป็นช่วงที่ไก่ต้องการดูแลเป็นพิเศษ เพราะโดยธรรมชาติไก่ที่เลี้ยงตามบ้าน แม่ไก่จะเป็นผู้นำฝูงลูกไก่ในการหาอาหารและปกป้องจากภัยอันตรายต่าง ๆ ให้กับลูกไก่ แต่การเลี้ยงไก่ในฟาร์มคนเลี้ยงก็จะต้องทำหน้าที่ตรงนี้แทน โดยใช้วิธีสังเกตและทำเข้าใจธรรมชาติของลูกไก่ ที่จะตกใจง่าย เพื่อให้ลูกไก่มีสุขภาพที่ดีสมบูรณ์แข็งแรงและอัตราการเลี้ยงรอดสูงควรมีการจัดการที่ดี นอกจากนี้การเปลี่ยนสูตรอาหารใหม่ให้ไก่ไข่ในแต่ละครั้ง ผู้เลี้ยงไม่ควรให้อาหารใหม่อย่างทันทีทันใด เพราะจะทำให้ไก่เกิดความเครียดซึ่งการเจริญเติบโตและการให้ไข่ลดลงได้ ควรจะนำอาหารใหม่มาผสมกับอาหารสูตรเดิมแล้วค่อย ๆ ลดสูตรอาหารเดิมลงจนเปลี่ยนเป็นอาหารสูตรใหม่ทั้งหมด เพื่อให้ไก่เกิดความคุ้นเคยและปรับตัวได้ การให้อาหารไก่แต่ละช่วงมีปริมาณอาหารที่แตกต่างกัน รวมทั้งสารอาหาร แร่ธาตุต่าง ๆ เพื่อให้ไก่ไข่นั้นสามารถที่จะเจริญเติบโต แข็งแรงและออกไข่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การให้อาหารไก่ไข่จึงถือเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเลี้ยงไก่ไข่ ผู้เลี้ยงจึงจำเป็นต้องเข้าใจและใส่ใจใจรายละเอียด

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับศักยภาพ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2552 (2526, หน้า 756) ให้ความหมายว่า ศักยภาพ หมายถึง อำนาจหรือคุณสมบัติที่แฝงอยู่ในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้พัฒนาหรือแสดงให้ปรากฏเป็นที่ประจักษ์ได้

สังคม คุณคณากรสกุล (2544, หน้า 249) ให้ความหมายว่า ศักยภาพ หมายถึง อำนาจหรือคุณสมบัติที่แฝงอยู่ในสิ่งต่าง ๆ เมื่อมีความจำเป็นหรือมีการกระตุ้นด้วยวิธีการใด ๆ ก็อาจจะพัฒนาขึ้นหรือทำให้ปรากฏขึ้นได้

สรีสา ตรีภูวณศ์ (2540, หน้า 9) ให้ความหมายว่า ศักยภาพความพร้อมของบุคคล หมายถึง สภาวะความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและอารมณ์ของบุคคลที่พร้อมจะตอบสนองต่อสิ่งในสิ่งหนึ่งด้วยวิธีการหนึ่ง เพื่อก่อให้เกิดการกระทำที่มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดความสำเร็จ ความพร้อมที่จะเกิดขึ้น ซึ่งอยู่กับองค์ประกอบดังนี้ วุฒิภาวะ ประสบการณ์ ทางสังคมหรือความรู้เดิมความสนใจหรือแรงจูงใจ

Robbins (1998 อ้างถึงใน สมศักดิ์ กิจชนวัฒน์, 2550, หน้า 11) ให้ความหมายว่า พลังงาน ศักยภาพของบุคคล หมายถึง พลังความสามารถในการลงมือกระทำสิ่งต่าง ๆ จนกระทั่งได้พบกับความสำเร็จตามที่ตนต้องการและเขามีความเชื่อว่าการเป็นผู้ที่มีความรู้ การมีความคิดในทางบวก นั้น ยังไม่เพียงพอที่จะสร้างความสำเร็จที่แท้จริงให้กับชีวิตได้จะต้องเป็นผู้ที่มีพลังศักยภาพในการลงมือกระทำสิ่งต่าง ๆ โดยการเริ่มต้นจากการตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยว (Decision) ในสิ่งที่ตนต้องการเปลี่ยนแปลงในชีวิตและใช้พลังศักยภาพที่มีทั้งหมดภายในตนเองลงมือทำด้วยความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะพบกับความสำเร็จตามที่ตนต้องการ

สรุปได้ว่า ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถหรือพลังที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวบุคคล หากได้รับการกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ ก็จะแสดงหรือนำเอาพลังความสามารถที่มีอยู่ในตัวมาใช้ ทั้งนี้การเป็นบุคคลที่มีศักยภาพนั้นควรเป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์และมีความพร้อมทางร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา วุฒิภาวะ ประสบการณ์ โอกาสและความมุ่งมั่นจนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นอย่างดีได้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาบุคคล

การพัฒนา ตามความหมายของ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 หมายถึง คำว่า พัฒนาการและการพัฒนา เป็นคำนามมาจากคำกริยา พัฒนา ซึ่งหมายถึง ทำให้เจริญ แต่สองคำนี้มีความหมายต่างกันประการ คำว่า พัฒนาการ หมายถึง การที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งเปลี่ยนแปลงในทางที่เจริญขึ้นหรือองอกงามขึ้น ใช้ในทำนองที่ผู้ใดก็ตามยื่นมือเข้าไปทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น แต่เนื่องจากนัยของการพัฒนาเป็นความคิดเชิงปทัสฐาน (Normative concept) ที่มีความแปรไปความต้องการหรือความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ของผู้ที่จะศึกษาในเรื่องนั้น ๆ ความหมายและขอบเขตของการพัฒนาจึงขึ้นอยู่กับการศึกษาหรือการให้ความหมายของผู้ศึกษาว่าต้องการให้มีขอบเขตและสาระอย่างไร

ชาญชัย ลวิตรังสีมา (2520, หน้า 43) ให้ความหมายของการพัฒนาบุคคล หมายถึง กระบวนการ วิธีการหรือการให้การศึกษอบรมแก่บุคคลให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ ได้รับความชำนาญในการดำเนินงานมากขึ้น เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถมีประสิทธิภาพหรือมีทักษะในการ

ทำงานการพัฒนาบุคคลเป็นเรื่องสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งเรื่องหนึ่ง เพราะการพัฒนาบุคคลเป็นการเพิ่มคุณภาพให้แก่บุคคลที่มีอยู่ให้ดีขึ้น ทั้งยังเป็นการเพิ่มพูน ความรู้ ความชำนาญ เพิ่มขวัญกำลังใจให้แก่บุคคลโดยตรง เพื่อจะส่งผลให้งานที่ดำเนินอยู่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยความสิ้นเปลืองต่าง ๆ จะลดลง

มัชฌิมา สรอินทร์ (2548, หน้า 27) กล่าวว่า การพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจมีเหตุเนื่องมาจากเมื่อมีการก่อตั้งธุรกิจแล้ว จำเป็นที่ผู้ประกอบการธุรกิจจะต้องได้รับการพัฒนา เพื่อจะสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพก้าวหน้าอยู่เสมอ สามารถยกระดับของบุคคลมาสู่ระดับที่มีความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงานและส่งผลให้เป้าหมายของธุรกิจบรรลุผล การพัฒนาบุคคลจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญในกระบวนการพัฒนา และการพัฒนาบุคคลยังเป็นกระบวนการที่จะเสริมสร้างและเปลี่ยนแปลงบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะแบบวิธีในการทำงานอันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงาน คนที่พัฒนาแล้วมีลักษณะที่ 5 ประการ คือ 1) เป็นผู้ที่มีรู้จักคิดอย่างมีจุดหมาย 2) เป็นผู้ที่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้มากกว่า 3) เป็นผู้ที่สามารถดำเนินกิจการที่ยุ่ยากกลับซับซ้อนได้มากกว่า 4) เป็นผู้ที่มีความคิดที่จะฟังและพยายามเข้าใจความคิด ความสนใจของผู้อื่นได้มากกว่าและ 5) เป็นผู้ที่มีความชำนาญในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตนเอง

โฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ (2536) ได้กล่าวถึงแนวคิดที่เกี่ยวกับพัฒนามีดังนี้ ประการแรก การพัฒนา หมายถึง ความก้าวหน้า ซึ่งถ้าเป็นเรื่องเศรษฐกิจ ก็เรียกว่าความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ถ้าทางสังคมก็เป็นเรื่องของกรมี่เหตุผล ตลอดจนระบบและกลไกซึ่งเอื้ออำนวยสามารถใช้เหตุผลเป็นหลักในการตัดสินใจและขจัดความขัดแย้งด้วยวิธีสันติวิธีเป็นต้น

ประการที่สอง การพัฒนา มีความหมายถึง ความมั่นคงถ้าเป็นทางเศรษฐกิจ ก็หมายถึงเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ คือ ไม่มีปัญหาเรื่องเงินเฟ้อ เงินฝืด ถ้าในสังคมความมั่นคงก็คือ สังคมมีความสุข สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้โดยปราศจากความรุนแรง

ประการที่สาม การพัฒนานอกจากจะหมายถึง ความก้าวหน้าและความมั่นคงแล้วยังควรหมายถึง ความเป็นธรรมอีกด้วย ในลักษณะที่ว่าประชาชนทุกคนในฐานะที่เป็นสมาชิกในสังคม ได้เข้ามามีส่วนร่วมและได้รับผลตอบแทนจากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามสมควร สำหรับจุดมุ่งหมายของการพัฒนานั้น (สมชาย ต้นดีศรีสกุล, 2552, หน้า 11-13) ได้กล่าวเป็นการใช้ความพยายามเพื่อดำเนินการพัฒนาไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือตอบสนองความต้องการที่จำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับประชาชนในแต่ละชุมชนตามความจริงนั่นเอง

วิธีการพัฒนาบุคคล ศูนย์ให้การปรึกษาทางการเงินสำหรับ วิสาหกิจขนาดกลางและ

ขนาดย่อม (2545) ได้รวบรวมวิธีการพัฒนาไปสู่ผู้ประกอบการมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับธุรกิจ
2. การเข้าร่วมกิจกรรมทางธุรกิจ
3. การฝึกอบรม
4. การให้คำปรึกษาแนะนำ
5. การศึกษาไปพร้อมกับการประกอบการ
6. การได้เสวนากับผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ
7. การจัดแสงผลงานวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจ
8. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
9. การจัดให้มีแหล่งค้นคว้า
10. การจัดให้มีคู่มือในการประกอบธุรกิจ
11. การศึกษาดูงาน
12. การประชุมสัมมนา
13. อื่น ๆ

การพัฒนา หมายถึง กระบวนการ วิธีการต่าง ๆ หรือการให้การศึกษา การฝึกอบรม แก่บุคคลให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถมีประสิทธิภาพ มีทักษะในการทำงานและประกอบอาชีพ การพัฒนาบุคคลมีความสำคัญในหลายหน่วยงานและหลายอาชีพ การพัฒนาบุคคลมีความสำคัญสำหรับผู้ประกอบธุรกิจเพราะว่า เมื่อผู้ประกอบการธุรกิจไประยะหนึ่งแล้วและไม่ได้รับการพัฒนาความรู้จะทำให้ขาดประสิทธิภาพและทักษะต่าง ๆ ในการดำเนินงานผู้ประกอบการสามารถเลือกวิธีการที่จะพัฒนาตนเองหลายวิธีตามโอกาสเหมาะสม โดยวิธีการต่าง ๆ จะเป็นการส่งเสริมศักยภาพในการประกอบธุรกิจให้ผู้ประกอบการได้วิธีการพัฒนาบุคคลส่วนใหญ่จะเป็นการพัฒนาบุคคลในหน่วยงาน ดังนั้นการพัฒนาบุคคลจะใช้วิธีการใดก็มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ ให้ได้ความรู้และทักษะใหม่ เพื่อนำมาพัฒนาเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ดีขึ้น จากเดิมให้มีความเจริญก้าวหน้าในชีวิตส่วนตัว ชีวิตการทำงาน พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้ประกอบการ

ความหมายของผู้ประกอบการ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของผู้ประกอบการดังนี้ สมศักดิ์ เต็มบุญเลิศชัย (2533, หน้า 60) ให้ความหมายว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง จัดหาปัจจัยการผลิตต่างๆ คือ แรงงาน ทุน วัตถุดิบ

ฯลฯ มาทำการผลิตสินค้า เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม เป็นผู้ตัดสินใจว่าจะทำกิจการอะไร ลงทุนเท่าใด จ้างคนเท่าใดและตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่ไหน

สุนทร อุจจ์ศรี (2544, หน้า 16) ให้ความหมายว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่ก่อตั้ง องค์กร เจ้าของหรือหุ้นส่วนและดำเนินกิจการ โดยยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนิน ธุรกิจ เพื่อผลกำไรและความพอใจหรือเป็นการกระตุ้นในการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ โดยเป็น ผู้ที่มีเป้าหมายในการค้นหา มีการวางแผนอย่างรอบคอบและตัดสินใจตามกระบวนการประกอบ กิจการ รวมทั้งผู้ประกอบการต้องเป็นผู้ทำงานอย่างสร้างสรรค์ มีมุมมองในแง่ที่ดีตามพันธกิจ ในการจัดสร้างแหล่งทรัพยากรใหม่หรือนำความสามารถเก่าไปรวมกันเป็นลักษณะใหม่ เพื่อเป้าหมายในการสร้างสรรค์ความมั่นคงแก่กิจการ

สุคนธา ปริญญาตรี (2545, หน้า 29) สรุปความหมายว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคล ที่ทำหน้าที่ในการตัดสินใจในการผลิตสินค้าหรือบริการ โดยมองโอกาสทางธุรกิจ เพื่อแสวงหา กำไรและมีความสามารถในการบริหารจัดการในการผลิตหรือการตลาด ตลอดจนต้องยอมรับ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจ

สุสติ รุมาคม (2540, หน้า 38) กล่าวว่า ผู้ประกอบการ เป็นบุคคลที่มีความสำคัญใน ระบบเศรษฐกิจเป็นบุคคลที่ค้นพบความคิดและโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ เป็นผู้ที่รวบรวมเงินทุน เพื่อจัดตั้งธุรกิจ จัดระเบียบภายในธุรกิจและบริหารของธุรกิจ เพื่อจัดหาสินค้าและบริหารให้แก่ สาธารณชน

สรุปได้ว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มองเห็นโอกาสในการทำธุรกิจ โดยนำทุน ที่ดิน แรงงานและวัตถุดิบที่มีอยู่อย่างจำกัดมาบริหารจัดการ เพื่อให้มีต้นทุนต่ำที่สุด แต่ให้ได้กำไร หรือผลประโยชน์สูงสุด แต่จะต้องยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับธุรกิจในอนาคต

คุณลักษณะของผู้ประกอบการ

สุสติ รุมาคม (2544, หน้า 5-8) กล่าวถึง คุณลักษณะหรือวัตถุประสงค์ที่บุคคลเข้าอาชีพ ผู้ประกอบการ ดังนี้

1. การประกอบอาชีพ ผู้ประกอบการเป็น โอกาสที่จะทำกำไรและสะสมความมั่นคง ซึ่งหมายถึง ผู้ประกอบการจะต้องคาดหวังกำไรและเผชิญกับแนวโน้มของความเสี่ยงในการ ประกอบธุรกิจ

2. ผู้ประกอบการมีความพอใจส่วนบุคคลในอาชีพผู้ประกอบการหรือมีแนวโน้มที่ อยากรจะปฏิบัติงานที่ได้สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นและมีความพอใจที่ได้เห็นงานสำเร็จ รักที่จะทำงานที่ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ตลอดเวลา

3. ครอบครัวมีส่วนทำให้เข้าสู่อาชีพผู้ประกอบการ หมายถึง การที่ครอบครัวมีธุรกิจ

เป็นของตนเองทำให้ลูกหลายรุ่นต่อไปได้เข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการ ทั้งนี้จะส่งผลให้มีการช่วยเหลือกันและกันพร้อมทั้งถ่ายทอดความเชี่ยวชาญในการดำเนินธุรกิจของครอบครัวต่อกัน

4. ลักษณะของผู้ประกอบการที่มีความเป็นอิสระและมีอำนาจในการควบคุมตนเอง หรือการเป็นเจ้าของตนเองมีส่วนสำคัญที่ทำให้บุคคลต่าง ๆ เข้าไปประกอบอาชีพผู้ประกอบการ โดยที่ผู้ประกอบการสามารถเลือกเวลาได้ตามความพอใจและการตัดสินใจในงานส่วนต่าง ๆ และสามารถบริหารธุรกิจของตนเองได้โดยรับผิดชอบความสำเร็จหรือความล้มเหลวด้วยตนเอง

5. การเป็นผู้ประกอบการก่อให้เกิดการติดต่อทางสังคมเพิ่มมากขึ้น ผู้ประกอบการหลายท่านมีความรู้สึกสนุกและสุขสบายในสถานภาพสังคมแบบใหม่ที่ได้รับการนับถือจากบุคคลอื่น ในสังคมเพิ่มมากขึ้น มีการติดต่อธุรกิจอื่น ๆ และหน่วยงานของรัฐ นอกจากนี้ยังมีผลกระทบจากอิทธิพลในด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อบุคคลในการเข้ามาเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ (มุสดี รุมาคม, 2544, หน้า 5-8)

5.1 ภูมิหลังและประสบการณ์ ผลกระทบจากภูมิหลังและประสบการณ์ของบุคคลที่จะเป็นผู้ประกอบการมีผลอย่างมาก ต่อการตัดสินใจของบุคคลหนึ่ง ๆ ในการเข้าสู่อาชีพ ผู้ประกอบการ Brock-haus (1979 อ้างถึงใน วิรัช วงษ์วิไลวารินทร์, 2546, หน้า 19) พบว่า ความไม่พึงพอใจต่องานที่ทำมาก่อนเป็นหนึ่งในสาเหตุที่ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อรุนแรงถึงขั้นที่ทำให้บุคคลนั้นพิจารณาแล้วว่าไม่มีทางเลือกในจะดีกว่าประกอบธุรกิจของตนเอง ส่วนประสบการณ์ในอดีตยังปรากฏผลในแง่ที่เป็นรากฐานในการสร้างธุรกิจใหม่ ๆ Cooper and susbauer (1972 อ้างอิงใน วิรัช วงษ์วิไลวารินทร์, 2546, หน้า 19) พบว่า ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งวนเวียนอยู่ในวงการธุรกิจเดิมที่ตนเคยเป็นลูกจ้างหรือไม่ก็อยู่ในวงการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานที่ตนเคยทำในอดีต ซึ่งถือเป็นการถ่ายโอนประสบการณ์ทางตรง ขณะที่ผู้ประกอบการธุรกิจในการอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องเนื่องกับธุรกิจเดิมจะใช้ประสบการณ์ในอดีตในส่วนของทักษะการบริหารจัดการและอื่น ๆ ซึ่งถือเป็นการถ่ายโอนประสบการณ์ทางอ้อม

5.2 อายุ Liles (1974 อ้างอิงใน วิรัช วงษ์วิไลวารินทร์, 2546, หน้า 19) กล่าวว่า ช่วงอายุระหว่าง 25-40 ปี เป็นช่วงที่บุคคลมักจะตัดสินใจเริ่มธุรกิจของตนเอง เพราะเป็นระยะเวลาที่สามารถเลือกได้อย่างอิสระที่บุคคลจะพัฒนาตนเองจนมีประสบการณ์พอเพียง มีความมั่นใจในตนเอง ทั้งยังเป็นช่วงที่ยังไม่มีภาระครอบครัวหรือการเงินมากนัก ยังไม่มีตำแหน่งหรือความรับผิดชอบสูงในบริษัทใหญ่จึงพร้อมรับความเสี่ยงจากการประกอบธุรกิจของตนเองทำให้ไม่ต้องลำบากใจมากในการตัดสินใจก้าวเข้าสู่ผู้ประกอบการ

5.3 การศึกษา Brockhaus and Nord (อ้างอิงใน วิรัช วงษ์วิไลวารินทร์, 2546 หน้า 20)ชี้ให้เห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้วผู้ประกอบการมักจะมีระดับการศึกษาต่ำกว่าผู้บริหาร กล่าวคือ ระดับ

การศึกษาที่ต่ำกว่าจะจำกัดโอกาสการได้งานในตำแหน่งที่น่าสนใจหรือทำทายความสามารถ เมื่อบุคคลถูกจำกัดโอกาสความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ผู้ที่มีความสามารถจะพยายามหาทางออกและผันตัวเองไปสู่อาชีพผู้ประกอบการในที่สุด ส่วนบุคคลในระดับผู้จัดการ มักมีโอกาสดทางวิชาชีพซึ่งแม้จะไม่พอใจงานในปัจจุบันก็สามารถหางานใหม่ในบริษัทอื่นได้

5.4 เงื่อนไขด้านเศรษฐกิจแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ส่วน คือ เงื่อนไขระดับกิจการและระดับมหภาค เงื่อนไขระดับกิจการ คือ ปัจจัยที่มีผลต่อการเริ่มต้นของธุรกิจมักเกี่ยวข้องกับทางการเงินของกิจการเป็นสำคัญ เช่น เงินลงทุน เงินหมุนเวียน เงินกู้ยืม (วิรัช วงษ์วิไลวารินทร์, 2546, หน้า 20) พบว่า แหล่งเงินระดับแรก ๆ คือ เงินออมและเงินกู้ยืมจากครอบครัว เพื่อนร่วมงาน แหล่งเงินกู้ที่สำคัญมาจากธนาคาร ส่วนที่สอง เงื่อนไขทางเทคโนโลยีทางการตลาด สภาพตลาดและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาจะสร้างโอกาสใหม่ให้กับผู้เห็นโอกาสหรือผู้ที่สามารถพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ทั้งนี้หมายถึง ถ้ามีการมองเห็นโอกาสในการลงทุนเนื่องจากสามารถวิเคราะห์ตลาด สร้างเทคโนโลยี ใหม่ ๆ ได้ก็จะเป็นปัจจัยบวกในการตัดสินใจประกอบธุรกิจ

5.5 เงื่อนไขด้านการเมืองและกฎหมายข้อบังคับ ในบางประเทศจะพบข้อจำกัดด้านกฎหมายหรือการผูกขาดทำให้ธุรกิจบางชนิดถูกจำกัดหรือไม่ให้เกิดและไม่สามารถเติบโตได้ ซึ่งเป็นการจำกัดการเกิดผู้ประกอบการรายใหม่ไปโดยปริยาย แต่เมื่อมีการผ่อนคลายข้อบังคับหรือเปิดเสรีแล้วก็จะเปิดโอกาสให้ธุรกิจใหม่ ๆ รวมทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องตามมาได้ การผ่อนคลายกฎเกณฑ์จากภาครัฐจึงเป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลให้เกิดแรงจูงใจต่อผู้ที่คิดจะเป็นผู้ประกอบการ

บทบาทของผู้ประกอบการ

Leongenecker, Agrawal, and Gendler (1998) กล่าวว่า ผู้ประกอบการมักจะปฏิบัติภารกิจในบทบาทดังต่อไปนี้

1. บทบาทของนักลงทุน เนื่องจากการเริ่มกิจการส่วนมากเกิดจากผู้ประกอบการมีความมั่นใจในความคิดของตนเองแต่ไม่มีผู้ร่วมทุน ทำให้การลงทุนในกิจการครั้งแรกต้องเป็นเงินส่วนตัว ดังนั้นผู้ประกอบการจึงเป็นผู้ที่กล้าเสี่ยงกล้าลงทุน เพื่อลงมือทำประโยชน์ต่อสังคม โดยพิสูจน์ความสามารถให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

2. บทบาทของผู้จัดการ แม้ว่ากิจการที่ตั้งขึ้นจะเป็นเพียงธุรกิจเล็ก แต่ในฐานะผู้ประกอบการจำเป็นจะต้องประกอบภารกิจในฐานะผู้จัดการ เพื่อให้สามารถดำเนินการตามเป้าหมายของกิจการได้จนบรรลุสำเร็จ โดยผู้ประกอบการจะต้องหาความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ในการจัดการและต้องพยายามสร้างสมประสพการณ์ในการจัดการให้มากขึ้นด้วย

3. บทบาทของผู้นำ โดยปกติธุรกิจขนาดเล็กมักจะจ้างบุคคลเข้ามาทำงานตามความเหมาะสมขององค์กร ทำให้ผู้ประกอบการต้องมีบทบาทในการเป็นผู้นำอย่างเด่นชัด โดยต้องเป็น

ผู้บุกเบิกเริ่มงานใหม่ รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพงานปัจจุบันและผลักดันให้เกิดการทำงานเป็นทีม โดยอาศัยศิลปะในการปกครอง ตลอดจนส่งเสริมขวัญกำลังใจ อีกทั้งการพัฒนาลูกน้องให้เติบโตก้าวหน้าทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้วย

4. บทบาทของผู้สร้างสรรค์สังคม เมื่อผู้ประกอบการได้เริ่มธุรกิจ เพื่อช่วยเหลือและทำประโยชน์ต่อสังคมและผู้บริโภคในเชิงเศรษฐกิจแล้ว หากว่ากิจการเติบโตและขยายตัวออกไป นอกจากจะเป็นการตอบสนองความต้องการของลูกค้าแล้ว ผู้ประกอบการยังสามารถกระทำเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมโดยไม่ดำเนินธุรกิจแบบมุ่งกำไรเพียงอย่างเดียวหรือทำธุรกิจที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้บริโภคหรือชุมชนจึงจะได้ชื่อว่า ผู้ประกอบการที่มีคุณค่าสมควรแก่การยกย่องจากสังคมและการสนับสนุนของประชาชนหรือลูกค้าต่อไป

สรุปผู้ประกอบการ คือบุคคลที่จัดตั้งธุรกิจใหม่ โดยเผชิญกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนทางธุรกิจ เพื่อแสวงหาผลกำไรและความเติบโต มุ่งหาความต้องการของตลาดเพื่อสนองความต้องการ ในทางเศรษฐศาสตร์ ผู้ประกอบการคือ ผู้รวบรวมปัจจัยการผลิต ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน และทุน มาผลิตเป็นสินค้าและบริการ ผู้ประกอบการอาจจะเป็นหน่วยงาน บริษัท ห้างร้าน หรือเอกชนเพียงคนเดียวก็ได้ ทั้งนี้ผู้ประกอบการต้องยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการผลิตและบริหารจัดการในกระบวนการผลิต ผลตอบแทนที่ได้คือ กำไร หรือ ขาดทุน

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

สมยศ นาวิการ (2536, หน้า 23) กล่าวว่าไว้ว่า กระบวนการบริหารจัดการว่าเป็นกิจกรรมของการบริหารที่สำคัญ 4 อย่าง คือ การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุม รูปแบบของการบริหารดังกล่าวนี้ ได้รับการพัฒนาขึ้นเมื่อประมาณปลายศตวรรษที่สิบเก้า

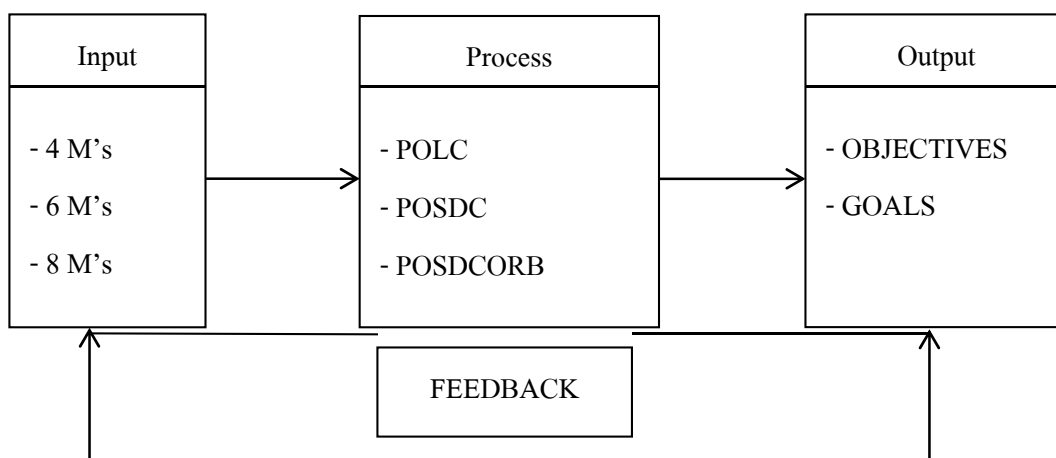
สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2545, หน้า 421) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการบริหารจัดการหมายถึงกระบวนการดำเนินงานจะต้องเป็นไปตามขั้นตอนตามลำดับ เป็นการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไรที่ไหน เมื่อใด โดยใคร นอกจากจะเป็นการลดความไม่แน่นอนแล้ว ยังทำให้สมาชิกในองค์กรมีความ มั่นใจในการท งานทำให้การท งานมีประสิทธิภาพ การจัดลำดับการท งานที่ดีไม่ควรมิลักษณะตายตัว ต้องยืดหยุ่น ได้ตามสถานการณ์อาจมีการปรับปรุงแก้ไข หรือปรับเปลี่ยนลำดับการท งานได้เสมอ ส่งผลให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิผลมากขึ้นด้วย

สุรัสวดี ราชกุลชัย (2543, หน้า 3) กล่าวว่าไว้ว่า “การบริหาร” (Administration) และ “การจัดการ” (Management) มีความหมายแตกต่างกันเล็กน้อย โดยการบริหารจะสนใจและสัมพันธ์กับการกำหนดนโยบายไปลงมือปฏิบัติ นักวิชาการบางท่านให้ความเห็นว่าการบริหารใช้ในภาครัฐ ส่วนการบริหารจัดการใช้ในภาคเอกชน อย่างไรก็ตามหรือหนังสือส่วนใหญ่ทั้ง 2 คำนี้มี

ความหมายไม่แตกต่างกัน สามารถใช้แทนกันได้และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

ซีริววรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545, หน้า 18-19) กล่าวว่าไว้ว่า ความหมายของคำว่า การบริหารจัดการ และการจัดการ ได้ดังนี้ การบริหาร (Administration) จะใช้ในการบริหารระดับสูง โดยเน้นที่การกำหนดนโยบายที่สำคัญและการกำหนดแผนของผู้บริหารระดับสูง เป็นคำนิยมใช้ในการบริหารรัฐกิจ (Public administration) หรือใช้ในหน่วยงานราชการ และคำว่า ผู้บริหาร (Administrator) จะหมายถึง ผู้บริหารที่ทำงานอยู่ในองค์กรของรัฐ หรือองค์กรที่ไม่มุ่งหวังกำไรส่วนการจัดการ (Management) จะเน้นการปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบาย (แผนที่วางไว้) ซึ่งนิยมใช้ในการจัดการธุรกิจ (Business management) ส่วนคำว่า “ผู้จัดการ” (Manager) จะหมายถึง บุคคลในองค์กรซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบต่อกิจกรรมในการบริหารทรัพยากรและกิจการงานอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ขององค์กร

ซีริววรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545, หน้า 211) ได้ให้ความหมายการบริหารจัดการ คือ กระบวนการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการบริหาร คือ

ภาพที่ 2-2 กระบวนการบริหารจัดการ (ซีริววรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2545, หน้า 211)

INPUT คือ ทรัพยากรทางการบริหาร (Management resources) อันได้แก่ 4 M's ประกอบด้วยดังนี้คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุดิบ (Material) และวิธีการ/จัดการ (Method/management) ถูกนำเข้าไปในระบบเพื่อการประมวลผลหรือการบริการที่เติบโตและพัฒนาก้าวหน้าไปพร้อมกับอุตสาหกรรมการผลิต และการบริการที่เติบโตขึ้นไปอย่างรวดเร็วทำให้ทรัพยากรเพียง 4 ประการเริ่มไม่เพียงพอสำหรับเป้าหมาย จึงได้เพิ่มขึ้นอีก 2 M's เป็น 6M's ได้แก่เครื่องจักรกล (Machine) และการตลาด (Market) ในขณะเดียวกันการทำงานที่มองเห็นถึงความสำคัญ หรือคุณค่า

ของจิตใจของผู้ปฏิบัติงานที่มากขึ้น โดยให้ความสำคัญกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ
คนงานมากขึ้น จึงเพิ่มขวัญกำลังใจ (Morale) เข้าไปเป็น 7 M's และเมื่อโลกก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์
(Globalization) ระบบการสื่อสารไร้พรมแดนที่ติดต่อเชื่อมโยงกันเป็นระบบเครือข่ายครอบคลุม
ทั่วโลกทำให้การติดต่อสื่อสารรวดเร็วใครไม่รู้หรือไม่มีข้อมูลย่อมเสียเปรียบในเชิงธุรกิจจึงได้
เพิ่มข้อมูลข่าวสาร (Message) เข้าไปในทรัพยากรกระบวนการผลิต รวมเป็น 8M's ซึ่งเป็น
ทรัพยากรเหล่านี้จะเพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ ไม่สิ้นสุดครบเท่าที่ระบบอุตสาหกรรมการผลิต
การจัดจำหน่าย และการบริการยังคงพัฒนาและก้าวไปไม่หยุดยั้ง

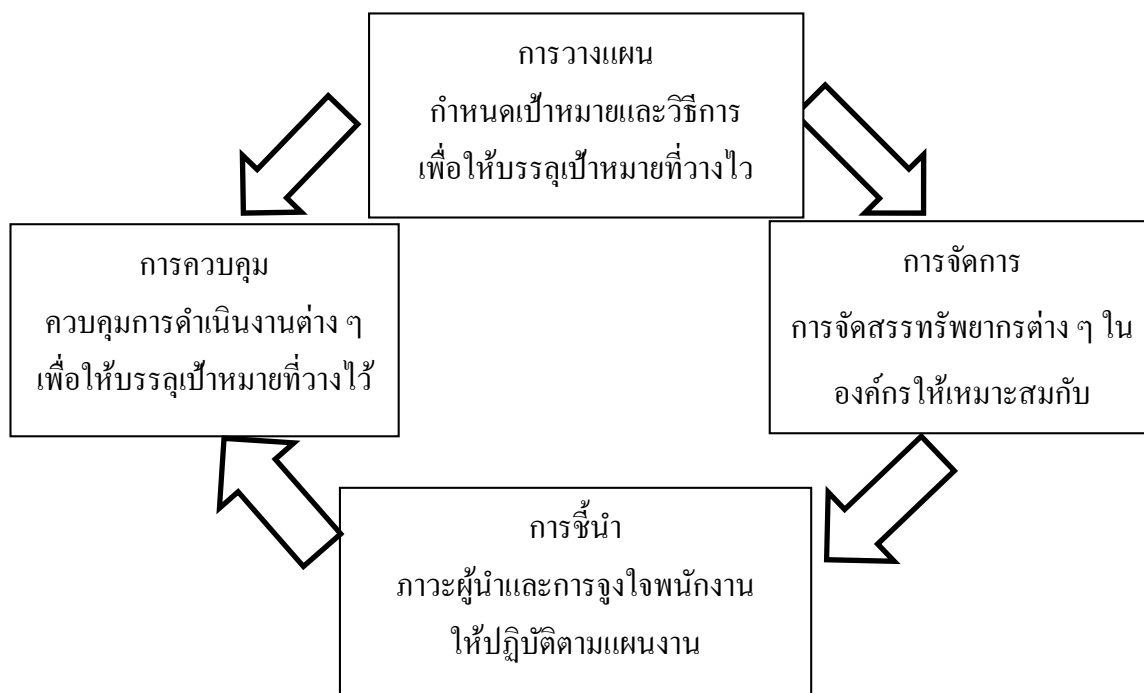
PROCESS คือ หน้าที่หรือกิจกรรมขั้นพื้นฐานที่ผู้บริหารต้องกระทำในปัจจุบันมีหน้าที่ 4
ประการ ได้แก่ POLC การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การชี้นำ (Leading)
และการควบคุม (Controlling) ซึ่งมีพัฒนาการของแนวคิดมาตั้งแต่สมัยของฟาโยล์ (Fayol) ปี 1916
ที่เห็นว่าหน้าที่การจัดการ ประกอบด้วย POCCC ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ
(Organizing) การสั่งการ (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุม
(Controlling) ต่อมาในปี 1937 กุลิกและเออร์วิค (Gulick and Urwick) เห็นว่ากระบวนการจัดการ
ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing)
การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงานผล (Reporting) และ
การงบประมาณ (Budgeting) ซึ่งนิยมเรียกว่า POCDORB ครั้งเมื่อเข้าปี 1972 คูนต์ซ์ (Koontz) มี
ความคิดเห็นว่าหน้าที่ทางการจัดการ คือ POSDC ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ
(Organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) การอำนวยการ (Directing) และการควบคุม
(Controlling) ซึ่งเป็นแนวคิดของเขาเปลี่ยนแปลงไปชัดเจน โดยในปี ค.ศ. 1988 คูนต์ซ์และ
เวียห์ริช (Koontz and Weihrich) เขียนตำราใช้ชื่อว่า Management ร่วมกันและเปลี่ยนหน้าที่
ทางการจัดการจากตัว D (Directing) เป็น L (Leading) พัฒนาด้านแนวคิดดังกล่าวยังคงก้าวต่อไปไม่
หยุดยั้งบางทีในยุคหน้าเราอาจเห็นหน้าที่การจัดการที่เหลืออักษรเพียงตัวเดียว หรือสองตัวเท่านั้น
ก็เป็นได้ดังนั้นอาจสรุปหน้าที่หรือกิจกรรมขั้นพื้นฐานทางการจัดการได้ว่าเป็น เครื่องมือที่ใช้
กระบวนการ (Process) แปลรูปทรัพยากรที่นำเข้าไปเป็นผลผลิตตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมาย
ขององค์การต่อไป

Bartol and Martin (1998 อ้างถึงใน สาคร สุขศรีวงศ์, 2550, หน้า 25)กล่าวไว้ว่า
การจัดการเป็นกระบวนการในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยการทำให้
หน้าที่หลัก 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์การ การชี้นำและการควบคุมองค์การ

Rue and Byars (2002 อ้างถึงใน ศาคร สุขศรีวงศ์, 2550, หน้า 25) กล่าวว่า การจัดการคือ รูปแบบของงานซึ่งเกี่ยวข้องกับการประสานทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กรอันได้แก่ ที่ดินแรงงาน และทุน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

Robbins and DeCenzo (2005, p. 34) กล่าวว่า การบริหารจัดการ (Management) หมายถึง ขบวนการที่ทำให้งานกิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลด้วยคนและทรัพยากรขององค์กร ซึ่งตามความหมายนี้องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ได้แก่ ขบวนการ (Process) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) ขบวนการ (Process) ในความหมายของการจัดการนี้ หมายถึง หน้าที่ต่าง ๆ ด้านการจัดการ ได้แก่ การวางแผนการจัดการ องค์กร การโน้มนำองค์กร และการควบคุม ซึ่งจะได้อธิบายละเอียดต่อไปในหัวข้อต่อไปเกี่ยวกับหน้าที่และขบวนการจัดการ

Druck (2006 อ้างถึงใน ศาคร สุขศรีวงศ์, 2550, หน้า 25) กล่าวว่า การบริหารจัดการหมายถึง การทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ทางการจัดการ ซึ่งรวมถึงกิจกรรม 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร การชี้นำและการควบคุมองค์กร นอกจากกิจกรรมการจัดการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การตัดสินใจในการบริหารจัดการ การจัดการเชิงกลยุทธ์ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การบริหารกลุ่ม และการจัดการในสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศ

ภาพที่ 2-3 กิจกรรมหลักในการจัดการ (Daft, 2006 อ้างถึงใน สาคร สุขศรีวงศ์, 2550, หน้า 27)

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

สาคร สุขศรีวงศ์ (2550, หน้า 45) กล่าวถึง แนวคิดการบริหารจัดการสามารถแบ่งได้ ดังนี้

1. แนวคิดการบริการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์
2. แนวคิดการบริหารจัดการเชิงบริหาร
3. แนวคิดการบริหารจัดการเชิงพฤติกรรม
4. แนวคิดการบริหารจัดการเชิงปริมาณ
5. แนวคิดการบริหารจัดการร่วมสมัย

แนวคิดการบริหารจัดการแต่ละแนวคิดมีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน คือ การทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร แต่ละแนวคิดต่าง ๆ เหล่านี้มีจุดมุ่งเน้นหรือวิธีในการจัดการเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายแตกต่างกันไปแนวคิดการบริหารจัดการเชิงวิทยาศาสตร์

Montana and Charnov (2000 อ้างถึงใน สาคร สุขศรีวงศ์, 2550, หน้า 46) ได้กล่าวถึงแนวคิดการบริหารจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ ว่าเกิดขึ้นในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม จากความพยายามของนักวิทยาศาสตร์ และนักคิดในยุคนั้น ที่ต้องการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของแรงงานโดยอาศัยวิธีการที่ได้ศึกษาในเชิงวิทยาศาสตร์ โดยแนวคิดการบริหารจัดการเชิงวิทยาศาสตร์

มีการตั้งสมมติฐาน กำหนดตัวแปร ทดลอง แล้วจึงวัดผลการทดลองตามกระบวนการข้างต้นพบวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น กระทั่งค้นพบวิธีที่ดีที่สุดในการทำงานผู้ค้นพบการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน จนได้รับชื่อว่าเป็นบิดาแห่งการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์คือ เฟรดเดอริก เทอร์เลอร์ ผลงานที่มีชื่อเสียงที่สุดในการจัดการผลผลิตในการขนเหล็กของคณงานในโรงงานหลอมเหล็ก โดยค้นหาวิธีการที่ดีที่สุดในการขนเหล็ก เทอร์เลอร์จึงได้กำหนดหลักการที่สำคัญในการจัดการ 4 ประการ คือ

1. ในการทำงานแต่ละงาน ให้ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการคิดค้นและกำหนดวิธีที่ดีที่สุดสำหรับงานนั้น
 2. ให้จัดหมวดหมู่ในการทำงานให้เหมาะสม พร้อมแบ่งงาน และความรับผิดชอบระหว่างฝ่ายบริหาร และคณงานอย่างเหมาะสม
 3. คัดเลือกคณงานที่เหมาะสมแล้วฝึกอบรม และพัฒนาตามวิธีการที่กำหนด
 4. ให้ฝ่ายบริหารประสานงาน และทำความเข้าใจกับคณงานในเรื่องต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด
- แนวทางการจัดการเชิงบริหาร เกิดจากความพยายามของนักคิด และนักวิชาการที่คิดค้นกำหนดหลักการบริหารให้ชัดเจน ผู้มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาแนวคิดการจัดการเชิงบริหาร คือ Fayol (1949 อ้างถึงใน ศาคร สุขศรีวงศ์, 2550, หน้า 47) ได้แก่ กิจกรรมหลักในองค์กรธุรกิจ ได้แก่

1. เทคนิคและการผลิต (Technical and production)
2. การพาณิชย์ (Commercial)
3. การเงิน (Financial)
4. ความมั่นคง (Security)
5. การบัญชี (Accounting)
6. การจัดการ (Management)

หน้าที่ทางการบริการจัดการ ได้แก่

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์กร (Organization)
3. การบังคับบัญชา (Commanding)
4. การประสานงาน (Coordinating)
5. การควบคุม (Control)

แนวคิดการบริหารจัดการเชิงพฤติกรรมศาสตร์ ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมนุษย์ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกขององค์กร ความรู้สึกและความคาดหวังของคณงาน

ตลอดจนเป้าหมายและแรงจูงใจในการทำงานของคนงาน Mayo (1933 อ้างถึงใน สาคร สุขศรีวงศ์, 2550, หน้า 48) เป็นการศึกษาที่มีอิทธิพลและวางรากฐานการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ในเวลาต่อมา การศึกษามีวัตถุประสงค์เริ่มแรกเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างของแสงสว่างในสถานที่ทำงานกับผลผลิต โดยแบ่งคนงานออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง (Experimental group) และควบคุม (Control group) จนได้ข้อสรุปว่า นอกจากปัจจัยการผลิตตามปกติซึ่งได้แก่ ค่าแรง แสงสว่าง และระยะเวลาการหยุดพักแล้วปริมาณผลผลิตขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ด้วย ปัจจัยเหล่านั้นรวมถึงความรู้สึกรักของคนงานว่ากำลังอยู่ในการทดลอง การแบ่งกลุ่มการทำงาน การสื่อสารระหว่างหัวหน้างาน ความสัมพันธ์ระหว่างคนงานด้วยกัน ตลอดจนความคาดหวัง เป้าหมาย และแรงจูงใจในการทำงาน ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ รวมเรียกว่า ปัจจัยเชิงพฤติกรรม

แนวคิดการบริหารจัดการเชิงปริมาณ Fayol (1949 อ้างใน สาคร สุขศรีวงศ์, 2550, หน้า 50) กล่าวว่า เป็นการนำหลักคณิตศาสตร์ สถิติ ตลอดจนคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประมวลผลเพื่อช่วยในการบริหารจัดการ ต่อมาได้มีการพัฒนาวิธีการและระบบต่าง ๆ และเป็นระบบที่ใช้งานกันอยู่ทั่วไป เช่น ระบบสนับสนุนเพื่อการตัดสินใจ และระบบสนับสนุนเพื่อผู้บริหาร และการจัดการเชิงปริมาณสามารถแตกสาขาออกเป็นวิทยาศาสตร์การจัดการ (Management science) การจัดการการดำเนินงาน (Operation management) และระบบสารสนเทศทางการจัดการ(Management information system)

แนวคิดทางการบริหารจัดการร่วมสมัย กล่าวถึง แนวคิดเรื่องระบบ (System approach) เป็นการมองว่าองค์กรทุกองค์กรเป็นระบบขนาดใหญ่ ซึ่งประกอบด้วย ระบบย่อยต่าง ๆ ภายในองค์กร อาทิ การวางแผน การบริหารทรัพยากรบุคคล การประเมินผล การจ่ายค่าตอบแทน การควบคุมตลอดจนการเงิน และการผลิต ที่มีผลกระทบซึ่งกันและกันอยู่ตลอดเวลา แนวคิดการจัดการตามสถานการณ์ (Situational approach)

Gulick and Urwick (1973, p. 13) เสนอเป็นหลักการว่า กระบวนการจัดการ ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 7 ประการ หรือเรียกว่า POSDCORB ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนหรือการกำหนดการไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ในการบริหารงานใด ๆ ก็ตามผู้บริหารจะต้องรู้จักวางแผน เพราะการวางแผนเป็นหลักการสำคัญมูลฐานของกระบวนการบริหาร ผู้บริหารจะต้องตระหนักอยู่เสมอว่า แผนงานเป็นหลักและเป็นรากฐานของการปฏิบัติงานทั้งปวง ถ้าปราศจากแผนงานแล้วเป็นการยากที่ผู้บริหารจะทำงานให้ได้ผลดี การวางแผนในการบริหารนั้นอาจจัดเป็นแผนระยะสั้น หรือแผนระยะยาวก็ได้ รูปแบบของแผนงานควรประกอบด้วยวัตถุประสงค์ นโยบาย แนวปฏิบัติและมาตรฐานของงาน

ในการวางแผนนั้นผู้บริหารจะต้องคำนึงอยู่เสมอว่า จะทำอะไร (What) จะทำอะไร (How) จะใช้เงินเท่าไร (How money) จะมอบหมายให้ใครทำ (Who) และจะกระทำเมื่อไร (When) นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงสภาพภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อม ดินฟ้าอากาศ ระบบของสังคม พฤติกรรมของบุคคลตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีอันเป็นที่ยึดถือของบุคคลในกลุ่มนั้น ๆ ด้วย

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การจัดองค์การหรือหน่วยงาน โดยการจัดแบ่งงานขององค์การหรือของหน่วยงานเป็นหน่วยงานย่อย พร้อมทั้งวัตถุประสงค์กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละส่วนงาน ตลอดจนกำหนดงานควบคุมและบังคับบัญชาในลักษณะหน่วยงานหลักหน่วยงานที่ปรึกษา และหน่วยงานช่วย พร้อมทั้งกำหนด ช่วงการบังคับบัญชาไว้ด้วย ซึ่งตามปกติช่วงการบังคับบัญชาจะอยู่ระหว่าง 3-15 หน่วยงาน การจัดองค์การเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะถ้ามีการจัดองค์การที่ดีจะช่วยให้เกิดความราบรื่นในองค์การนั้น ในการจัดองค์การอาจแสดงไว้ในรูปของแผนภูมิองค์การ เพื่อให้เกิดการสื่อสารความเข้าใจในองค์การเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ สายการบังคับบัญชา และการติดต่อ

3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) หมายถึง การดำเนินการบริหารงานบุคคลซึ่งเป็นกระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้ามาสู่หน่วยงาน มีการปฐมนิเทศและมอบหมายงานให้ทั้งบุคคลใหม่ และบุคลากรเก่า มีการพิจารณาเรื่องความดีความชอบ 14 และสวัสดิการ เนื่องจากคนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของกระบวนการบริหาร ผู้บริหารพึงเอาใจใส่ชีวิตความเป็นอยู่ และความสุขความทุกข์ของผู้ร่วมงาน ดูแลผู้ร่วมงานของหน่วยงานให้อยู่ในสภาพที่จะปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ มีการมอบหมายงานใหม่เหมาะสมกับบุคคล และให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ร่วมงานโดยเสมอภาคกัน ในการบริหารงานบุคคลในปัจจุบันมีใช้ อยู่ 2 ระบบ คือ

3.1 ระบบคุณธรรม (Merit system) เป็นระบบบริหารงานบุคคลที่ใช้หลักเกณฑ์ 4 ประการ คือ

- 3.1.1 หลักความเสมอภาค เช่น ใช้สิทธิสมัครสอบได้ทุกคน
- 3.1.2 หลักความสามารถ เช่น ให้ผู้สอบได้คะแนนสูงกว่าได้รับการบรรจุก่อน
- 3.1.3 หลักความมั่นคง เช่น ให้ผู้ร่วมงานได้รับความคุ้มครองเมื่อได้ปฏิบัติหน้าที่
- 3.1.4 หลักความเป็นกลางทางการเมือง เช่น ห้ามข้าราชการฝักใฝ่ทางการเมือง

3.2 ระบบอุปถัมภ์ (Patronage system) เป็นระบบบริหารงานบุคคลที่ตรงข้ามกับระบบคุณธรรมส่วนใหญ่จะใช้ระบบเครือญาติ หรือระบบพวกพ้อง

4. การอำนวยการ (Directing) เป็นขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการบริหารและเป็น

บทบาทที่สำคัญของนักบริหาร เพราะการสั่งการและคำสั่งของผู้บริหารจะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมขององค์กรหรือหน่วยงาน ซึ่งอาจจะเป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ก็ได้ การสั่งการเป็นการตัดสินใจของผู้บริหาร ในการกำหนดให้ผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานหรือดำเนินการในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นการตัดสินใจในการเลือกทางเดินขององค์กรก็ได้ ในการสั่งการนั้นผู้บริหารอาจสั่งการได้ 2 วิธี คือ การสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษร และการสั่งการด้วยวาจา ในการสั่งการนั้นมีข้อที่ควรคำนึงถึง คือ

- 4.1 การสั่งการนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรเพียงใด
 - 4.2 ผู้บริหารมีข้อมูล ผลการวิจัยและความคิดของนักวิชาการประกอบการตัดสินใจสั่งการเพียงใด
 - 4.3 คำนึงถึงความสามารถของผู้รับคำสั่งด้วยหรือยัง
 - 4.4 ปัจจัยเกื้อกูลและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน
 - 4.5 เป็นคำสั่งที่ชัดเจน และเกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้สั่งและผู้รับคำสั่งหรือไม่
5. การประสานงาน (Co-ordinating) หมายถึง การประสานงานระหว่างหน่วยงานหรือตำแหน่งที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรหรือหน่วยงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การประสานงานระหว่างหน่วยงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การประสานงานเป็นขั้นหนึ่งของกระบวนการบริหาร ซึ่งผู้บริหารจะต้องใช้เทคนิคในการส่งเสริม ชักจูง ตักเตือน และช่วยเหลือให้ทุกหน่วยงานขององค์กร หน้าที่ขององค์กรเป็นจุดมุ่งหมายปลายทาง วัตถุประสงค์ กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติตามกำหนดเวลาและสถานที่ตลอดจนผู้รับผิดชอบ ทำให้ผู้เกี่ยวข้องทราบว่าในเวลาใด ใครทำอะไร ที่ไหน และทำอย่างไร เป็นการสะดวก ทุกฝ่ายในการติดต่อประสานงานเกี่ยวกับกระบวนการของการผลิตและผลผลิต ต่อไป

5.1 วิธีการประสานงานภายในองค์กร

5.1.1 จัดแผนผังแสดงสายงาน และกำหนดหน้าที่ของหน่วยงาน และตำแหน่งต่าง ๆ ให้ชัดเจน เพื่อป้องกันการปฏิบัติงานก้าวก่าย และซ้ำซ้อนกัน เมื่อหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ งานขององค์กรย่อมสอดคล้องกัน

5.1.2 จัดให้มีระบบการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และเข้าใจซึ่งกันและกัน

5.1.3 จัดให้มีคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ หรือกำหนดแนวปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจัดตั้งเป็นคณะกรรมการประจำและหรือคณะกรรมการเฉพาะกิจก็ได้

5.1.4 การใช้วิธีการงบประมาณ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมให้การปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานหรือแต่ละโครงการ ประสานงานกัน และบรรลุเป้าหมายอย่างมีเอกภาพ

5.1.5 การติดตามผล เพื่อเป็นการติดตามผลงาน ความก้าวหน้าของงาน และหาทางแก้ไขข้อบกพร่อง และปัญหาต่าง ๆ

5.1.6 การใช้วิธีติดต่อแบบ เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ในสายงานที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยการติดต่อแบบไม่เป็นทางการ และการใช้ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล เพื่อช่วยให้ประสานงานเป็นไปด้วยดี

5.1.7 การใช้เจ้าหน้าที่ติดต่อเฉพาะ โดยการเลือกใช้บุคคลที่มีความเหมาะสมที่จะทำหน้าที่ประสานงานโดยเฉพาะ เช่น มีบุคลิกภาพดี มีความสุภาพอ่อนโยน และพูดจาน่าฟัง

5.1.8 จัดให้มีงานชุมนุมระหว่างสมาชิกในองค์กร โดยมีการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ ประชุม สัมมนาเพื่อพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสานงานกันทางอ้อมด้วย

5.2 วิธีประสานงานระหว่างองค์กร

5.2.1 การกำหนดสิทธิและหน้าที่ขององค์กร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ขององค์กร จึงควรกำหนดสิทธิและหน้าที่ขององค์กรให้ชัดเจน เพื่อหลีกเลี่ยงการปฏิบัติงานซ้ำซ้อน และการขัดแย้งกัน

5.2.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการผสม เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจ จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

5.2.3 การใช้งบประมาณ เพื่อให้องค์กรต่าง ๆ ปฏิบัติงานตามโครงการ และงานที่รับผิดชอบตลอดจนเพื่อป้องกันการปฏิบัติงานซ้ำซ้อน

6. การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติ และการประชาสัมพันธ์ขององค์กรในการบริหารนั้นผู้บริหารจะต้องดำเนินการตามกระบวนการบริหาร เริ่มจากการวางแผนการจัดองค์กร การบริหารงานบุคคล การสั่งการ การประสานงาน ต่อจากนั้นก็เป็นที่ของผู้บริหารที่จะต้องติดตามผลว่าสิ่งที่ได้สั่งการหรือมอบหมายให้แก่ผู้ร่วมงานนั้น ผลการปฏิบัติงานรุดหน้าหรือไม่เพียงใด มีอุปสรรคและข้อขัดข้องประการใด ผลการปฏิบัติงานสอดคล้องและบรรลุเป้าหมายขององค์กรหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นการประเมินผลงานขององค์กร และประเมินผลการปฏิบัติงานของเพื่อนร่วมงานด้วย และจะได้เป็นข้อมูลในการรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้บังคับบัญชา และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

7. งบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การบริหารงบประมาณ ในการบริหารงานผู้บริหาร มีภารกิจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณ มีภารกิจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรก ได้แก่ การจัดทำงบประมาณซึ่งเป็นการวางแผนล่วงหน้าในการขอเงินเพื่อจัดซื้อหรือจัดจ้างหรือค่าใช้จ่าย และขั้นตอนที่สอง ได้แก่ การดำเนินการใช้เงินเพื่อจัดซื้อหรือจัดจ้างตามงบประมาณที่ได้รับนั้นทฤษฎีการจัดการ (เริ่มยุคใหม่)

Drucker (2005) เสนอเป็นหลักการว่ากระบวนการจัดการประกอบด้วย

1. การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดหน้าที่การงานที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยกำหนดว่าจะดำเนินการอย่างไรและดำเนินการเมื่อไร เพื่อให้ความสำเร็จตามแผนที่วางไว้ การวางแผนต้องควบคุมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นการมอบหมายงานให้บุคคลในแผนกหรือฝ่ายได้ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้ เมื่อแผนกหรือฝ่ายประสบความสำเร็จก็จะทำให้องค์การประสบความสำเร็จไปด้วยดี
3. การเป็นผู้นำ (Leading) เป็นการจูงใจ การชักนำ การกระตุ้นและชี้ทิศทางให้ดำเนินไปสู่เป้าหมาย โดยการเพิ่มผลผลิตและเน้นมนุษย์สัมพันธ์ทำให้เกิดระดับผลผลิตในระยะยาวที่สูงกว่าภาวะงานเพราะคนมักไม่ค่อยชอบภาวะงาน
4. การควบคุม (Controlling) เป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหาร ที่จะต้องรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน เปรียบเทียบผลงานปัจจุบันกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และทำการตัดสินใจไปตามเกณฑ์หรือไม่

Dal (2006 อ้างถึงใน สาคร สุขศรีวงศ์, 2550, หน้า 26-27) กล่าวถึง กิจกรรมหลักทางการจัดการแบ่งออกเป็นกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม 4 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การกำหนดขอบเขตของธุรกิจ ตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ตลอดจนกำหนดวิธีการเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้
2. การจัดองค์การ (Organizing) ประกอบด้วย การจัดบุคคล แบ่งแผนงาน และจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ให้เหมาะสม สอดคล้องกับแผนงาน เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินการตามแผนให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดการวางแผนและการจัดการองค์กรนี้จัดได้ว่าอยู่ในส่วนของการคิดซึ่งเป็นนามธรรมเพื่อให้ส่วนการคิดนี้นำไปสู่การกระทำที่สำเร็จเป็นรูปธรรมจะต้องอาศัยสมาชิกในองค์กรซึ่งหมายถึงตนเองและผู้อื่นร่วมกันทำงาน และเพื่อให้สมาชิกสามารถทำงานได้ตามความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่และบรรลุวัตถุประสงค์ จะต้องอาศัยกิจกรรมในลำดับต่อไปนี้ เรียกว่า การชี้นำ

3. การชี้นำ (Leading) ประกอบด้วยเนื้อหา 2 เรื่องสำคัญ คือ ภาวะผู้นำ (Leadership) ซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาตัวผู้บริหารเอง และการจูงใจ (Motivation) ซึ่งเกี่ยวกับการชักจูง หรือการกระตุ้นให้ผู้อื่นทำงานได้เต็มที่ตามความรู้ความสามารถ

4. การควบคุมองค์กร (Controlling) เป็นการควบคุมองค์กรให้การดำเนินงานต่าง ๆ ภายในองค์กร เป็นไปตามแผนงาน ความคาดหวังหรือมาตรฐานที่กำหนด

สรุปแนวคิดการบริหารจัดการสามารถแบ่งได้ ดังนี้ 1) แนวคิดการบริหารจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ 2) แนวคิดการบริหารจัดการเชิงบริหาร 3) แนวคิดการบริหารจัดการเชิงพฤติกรรม 4) แนวคิดการบริหารจัดการเชิงปริมาณ 5) แนวคิดการบริหารจัดการร่วมสมัย ซึ่งแนวคิดการบริหารจัดการแต่ละแนวคิดมีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน คือ การทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร แต่ละแนวคิดต่าง ๆ เหล่านี้มีจุดมุ่งเน้นหรือวิธีในการจัดการเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายแตกต่างกันไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิริมนัส อินตะแก้ว (2551) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานสำนักหอสมุด พบว่า ระดับความคิดเห็นสูงสุดในระดับมากของผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วยนโยบายการปรับลดกำลังคนภาครัฐทำให้บุคลากรปฏิบัติงานในลักษณะที่ต้องใช้ทักษะความรู้ความสามารถหลายด้าน บุคลากรต้องรับผิดชอบภาระงานที่เพิ่มขึ้น นโยบายการปฏิรูปการศึกษาทำให้บุคลากรต้องพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาและบุคลากรต้องพัฒนาแนวคิดและวิธีการในการปฏิบัติงานให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สำหรับระดับความคิดเห็นสูงสุดในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งของผู้บริหาร ได้แก่ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อมของงาน ประกอบด้วย การแสวงหาความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน ความไม่แน่นอนของงบประมาณที่ได้รับมีผลต่อการบริหารจัดการอย่างมาก มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดกลาง และแยกย่อยให้คณะจัดสรรให้ห้องสมุดคณะมีผลต่อการพัฒนาสำนักหอสมุดให้เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกัน ควรมีการพัฒนาทักษะเชิงบริหารจัดการให้กับผู้บริหารระดับหัวหน้าฝ่าย หัวหน้างานการให้รางวัลแก่บุคลากรเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหารเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร มีมาตรการป้องกันภัยและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง และบุคลากรสร้างบรรยากาศการทำงานมีลักษณะของการเคารพให้เกียรติเหมือนพี่กับน้อง

สุเมธ ภิญาคง และคณะ (2552) ศึกษาเรื่อง การจัดการที่มีผลต่อปัจจัยแรงจูงใจในการทำงานของพนักงาน บริษัท อุซาสยามสตีลอินดัสตริยส์ จำกัด (มหาชน) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 36-45 ปี มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3-6/ ปวช. มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท และมีระยะเวลาในการทำงาน 11-20 ปี ความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับการจัดการของบริษัท อุซาสยามสตีลอินดัสตริยส์ จำกัด (มหาชน) อยู่ในระดับปานกลาง ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน โดยพนักงานมีความคิดเห็นด้านการรายงานสูงสุด รองลงมาคือ การอำนวยความสะดวก การวางแผน การประสานงาน การจัดคนเข้าทำงาน การจัดองค์การ และพนักงานมีความคิดเห็นด้านการทำงบประมาณต่ำสุด ปัจจัยแรงจูงใจในการทำงานของพนักงานบริษัท อุซาสยามสตีลอินดัสตริยส์ จำกัด (มหาชน) ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยพนักงานมีปัจจัยแรงจูงใจในการทำงาน ด้านความรับผิดชอบที่ได้รับสูงสุด รองลงมาคือ ความสำเร็จในการทำงาน สถานภาพของอาชีพ ความมั่นคงปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ในส่วนลักษณะของงาน การยอมรับ นโยบายและการบริหารความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความก้าวหน้า การปกครองบังคับบัญชา เงินเดือน สภาพการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา อยู่ในระดับปานกลาง และพนักงานมีปัจจัยแรงจูงใจในการทำงาน ด้านสถานะทางสังคมต่ำสุด อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

นภา จวีวัฒนสกุล (2555) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สู่ศตวรรษที่ 21 ของเครือเจริญโภคภัณฑ์ พบว่า สำหรับค่านิยมใหม่ของธุรกิจของเครือเจริญโภคภัณฑ์ ในศตวรรษที่ 21 จะเน้นการดำเนินธุรกิจ 2 ประเภท ได้แก่ ธุรกิจเกี่ยวกับการเกษตรแบบครบวงจรและธุรกิจด้านเทคโนโลยีสำหรับด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอนาคต เครือเจริญโภคภัณฑ์ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเป็นอย่างมากเนื่องจากมองว่าคนคือ ทรัพยากรอันล้ำค่าที่สุดและสามารถพัฒนาได้โดยเน้น 3 วิธีใหญ่ ๆ ได้แก่ การให้การศึกษา การฝึกอบรม และการพัฒนา โดยจะให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมมากที่สุด เนื่องจากเป็นวิธีที่นิยมและอบรมได้ครั้งละเป็นจำนวนมาก ในการฝึกอบรมนั้นจะทำทั้งก่อนและหลังปฏิบัติงาน มีการส่งเสริมให้พนักงานได้มีโอกาสพัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ทักษะ และทัศนคติโดยจะจัดทำอุปกรณ์ ให้ศึกษาได้ด้วยตนเองไว้ให้พนักงาน และยังส่งเสริมให้มีการวิจัยพัฒนามากขึ้นเพื่อเตรียมตัวไว้รองรับกับธุรกิจในอนาคตข้างหน้า

อยู่เสมอ

สุวัฒน์ เลิศชนะชัยวงศ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนการลงทุนของการทำฟาร์มไก่ไข่ในเขตตำบลบ้านนา จังหวัดนครนายก ทำการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของโครงการทำฟาร์มไก่ไข่ในจังหวัดนครนายก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการลงทุนทำฟาร์มไก่ไข่ในจังหวัดนครนายกและวิเคราะห์การไหลตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโครงการ เมื่อต้นทุนหรือผลตอบแทนของโครงการมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือ

ลดลง โดยได้กำหนดอายุของโครงการเป็นเวลา 10 ปีและกำหนดอัตราส่วนลดเท่ากับร้อยละ 6 ผลการศึกษาโครงการทำฟาร์มไก่ไข่ในจังหวัดนครนายก มีความเหมาะสมและคุ้มค่าต่อการลงทุน มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ(NPV) มีค่า 477,263,724 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) มีค่า 1.19 อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ(IRR) มีค่าร้อยละ 74 และโครงการนี้ให้ผลตอบแทนคุ้มกับเงินลงทุนคือ 2 ปี การวิเคราะห์ความไวตัวการเปลี่ยนแปลงของโครงการในสถานการณ์สมมติ 3 กรณี กรณีที่หนึ่งกำหนดให้ผลตอบแทนคงที่และอัตราคิดลดร้อยละ 6 พบว่าต้นทุนของโครงการสามารถเพิ่มขึ้นได้สูงถึงร้อยละ 18 การตัดสินใจในการลงทุนยอมรับได้ มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ(NPV) มีค่า 185395782 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน(B/C Ratio) มีค่า 1.07 อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ(IRR) มีค่าร้อยละ 31 กรณีที่สองกำหนดให้ต้นทุนคงที่และอัตราคิดลดร้อยละ 6 พบว่าผลตอบแทนสามารถลดลงได้ร้อยละ 15 การตัดสินใจเพื่อการลงทุนยอมรับได้ มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ(NPV) มีค่า 162,450,879 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน(B/C Ratio) มีค่า 1.07 อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ(IRR) มีค่าร้อยละ 32 กรณีที่สาม กำหนดให้ต้นทุนและผลตอบแทนของโครงการมีการเปลี่ยนแปลงโดยที่อัตราคิดลดร้อยละ 6 พบว่าต้นทุนสามารถเพิ่มขึ้นร้อยละ 9 และผลตอบแทนสามารถลดลงร้อยละ 8 การตัดสินใจเพื่อการลงทุนยอมรับได้มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ(NPV) มีค่า 163,429,567 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน(B/C Ratio) มีค่า 1.07 อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ(IRR) มีค่าร้อยละ 30

Wayne (1999 อ้างถึงใน สุเมธ ภิญาคง และคณะ, 2552, หน้า 70) ศึกษาบทบาทของทุนมนุษย์แรงจูงใจ และการสนับสนุนจากหัวหน้างานในการทำงานในทางความสำเร็จในอาชีพในด้านการขึ้นเงินเดือน การเลื่อนตำแหน่ง และความพึงพอใจในอาชีพ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้คือหัวหน้างานและผู้ใต้บังคับบัญชาจำนวนทั้งสิ้น 245 คน ผลการวิจัยพบว่า ทุนมนุษย์ แรงจูงใจ และการสนับสนุนจากหัวหน้างานมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในอาชีพ ดังนี้ ทุนมนุษย์ในด้านการฝึกอบรมนั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในอาชีพด้านความพึงพอใจในอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และแรงจูงใจในด้านความปรารถนาที่จะต้องการเลื่อนขั้นไปสู่ตำแหน่งที่สูงกว่านั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในอาชีพด้านการขึ้นเงินเดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการสนับสนุนจากหัวหน้างานในด้านการเป็นผู้นำการแลกเปลี่ยนระหว่างผู้นำและผู้ตาม (Leader-member exchange) นั้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในอาชีพทั้ง 3 ด้าน (การขึ้นเงินเดือน การเลื่อนตำแหน่ง และความพึงพอใจในอาชีพ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Demacro and Nigro (1983 อ้างถึงใน ปัญญา นพขำ, 2553, หน้า 24) พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับความถี่ ความชัดเจนของผลป้อนกลับในการประเมินผล ความถูกต้องแม่นยำ และการประเมินผลที่มีพื้นฐานการพิจารณาอย่างยุติธรรม ซึ่งถ้าผู้ที่มีทัศนคติหรือเจตคติที่ไม่ดีต่อการประเมินผลการปฏิบัติงาน ก็จะเกิดการเสียขวัญและกำลังใจ ทำให้ผลผลิตลดลงหรือการลาออก การขาดงานเพิ่มขึ้น เนื่องจากการประเมินผลการปฏิบัติงานมีประโยชน์ในการจูงใจให้พนักงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสามารถอย่างเต็มที่

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ กรณีศึกษา: ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จะเห็นได้ว่าในการประกอบธุรกิจฟาร์มไก่ไข่จะต้องมีการพัฒนาขึ้นตลอด แต่ในการพัฒนานั้นจะต้องอาศัยปัจจัยภายในและภายนอกหลาย ๆ อย่าง เช่น ผู้ประกอบการ บุคลากรต่าง ๆ เงินทุน เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำเข้ามาใช้ภายในฟาร์ม ซึ่งการพัฒนานั้นจะดีหรือไม่ดี ก็ขึ้นอยู่กับการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ ซึ่งจะต้องมีประสบการณ์มากพอสมควรที่จะสั่งหรือบังคับให้บุคลากรที่อยู่ภายในองค์กรหรือฟาร์ม นั้น สามารถปฏิบัติได้ตามคำสั่ง ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองเสมอ จึงจะสามารถประกอบธุรกิจไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ กรณีศึกษา : อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งในการศึกษานี้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งประกอบด้วย 1) การศึกษาข้อมูลจากเอกสารแนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ไข่ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับศักยภาพ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้ประกอบการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ 2) การสัมภาษณ์ซึ่งแบ่งเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และ

3) การซึ่งมีวิธีการแต่ละวิธีมีสาระสำคัญโดยสังเขปดังนี้ โดยรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก
2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
3. ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ผล

ประชากรและกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากรและกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลักงานวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เรื่อง การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ กรณีศึกษา: ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีการกำหนดไว้ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 17 ราย ในอำเภอบางเลน จ.นครปฐม

กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก

การศึกษาคั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ การเลือกกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยผู้วิจัยเลือกการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความแม่นยำ

และสามารถวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ประกอบด้วย

1. วิธีการเลือกกลุ่มเป้าหมาย จากประชากรซึ่งได้แก่ บุคลากรภายในฟาร์มไก่ไข่ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 17 คน

2. การกำหนดขนาดตัวอย่าง

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยการใช้เกณฑ์ในการสัมภาษณ์ คือ จำนวนไม่น้อยกว่า 17 คน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ จำนวน 17 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ กรณีศึกษา: ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยผู้วิจัยได้ออกแบบแบบสัมภาษณ์โดยการนำเอาแนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ไข่ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับศักยภาพ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้ประกอบการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้ในการตั้งคำถาม เพื่อให้สอดคล้อง

กับคำถามของการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

โครงสร้างของแบบสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview guide) ที่เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi structure) โดยใช้คำถามแบบปลายเปิด เป็นเครื่องมือซึ่งผู้วิจัยกำหนดโครงสร้างแบบสอบถามตามตัวแปรที่ศึกษาจากกรอบของการวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ชื่อ-สกุล ผู้สัมภาษณ์ สถานที่ สัมภาษณ์ วัน/ เดือน/ ปี ที่สัมภาษณ์ และเวลาที่เริ่มสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นภายในฟาร์มไก่ไข่

1. ท่านคิดว่าบุคลากรในฟาร์มของท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร

2. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการฟาร์มของท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร

3. ท่านคิดว่าการตลาดของฟาร์มท่านเป็นอย่างร้ายบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหอย่างไร

4. ท่านคิดว่าต้นทุนการผลิตของฟาร์มท่านเป็นอย่างร้ายบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหอย่างไร

5. ท่านคิดว่าการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในฟาร์มของท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหอย่างไร

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ต่อสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นภายในฟาร์มไก่ไข่ และมีแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ (Interview guide) โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์ 8 ขั้นตอน ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาโดยการค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ไข่ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสัถยภาพ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้ประกอบการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นข้อมูลประกอบในการสัมภาษณ์

2. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ไข่ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสัถยภาพ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้ประกอบการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

3. กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ โดยการนำเอาคำถามของการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัยมาเป็นตัวตั้งแล้วพิจารณาผลของการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อกำหนดว่าข้อมูลที่ต้องการคืออะไร แล้วตั้งคำถามตามข้อมูลที่ต้องการ โดยพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องของเนื้อหา

4. ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง

5. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์เพื่อให้ความเห็นชอบ พิจารณาตรวจสอบ ขอคำแนะนำในการแก้ไข ปรับปรุง

6. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างพร้อมทั้งแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อทดสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา

7. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำ และนำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองสัมภาษณ์ (Try out) กับผู้ให้ข้อมูลที่มีคุณลักษณะเดียวกันกับกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งจะต้องไม่ใช่กลุ่มเดียวกับผู้ให้ข้อมูลที่จะสัมภาษณ์จริง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีประสิทธิภาพ (ไม่ได้หาความเที่ยง หาแค่ความตรงเท่านั้น)

8. นำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้ได้มีการทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ดังนี้

ความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ผู้ทำการวิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปสอบถามในการเก็บข้อมูลจริง ซึ่งการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสัมภาษณ์กับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of item objective congruence: IOC) นั้น ผู้วิจัยได้นำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. ผศ.น.สพ.ดร.สุเจตน์ ชื่นชม รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. นายไพฑูรย์ กวีเที่ยง ผู้เชี่ยวชาญทางด้านไก่ไข่

3. นายภูเกียรติ ศรีนวลเอียด ผู้เชี่ยวชาญทางด้านไก่ไข่และอาหารสัตว์

โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับเนื้อหา

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ความหมายของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ

1 คะแนน คือ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหา

0 คะแนน คือ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหา

-1 คะแนน คือ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าคำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับ

เนื้อหา

การแปลความหมายของค่า IOC

ถ้าได้ค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป แสดงว่า คำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา

ถ้าได้ค่า IOC น้อยกว่า 0.50 หรือค่าเป็นลบ แสดงว่า คำถามนั้นไม่มีความตรงตามเนื้อหา

(ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2550)

จากผลการพิจารณาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้ค่าเท่ากับ 0.89 ซึ่งหมายถึงข้อคำถามมีความตรงในเชิงเนื้อหา ครอบคลุมแต่ละด้าน และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Trustworthiness) ดังนี้

1. ผู้สัมภาษณ์สร้างความสัมพันธ์อันดีต่อผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อทำให้เกิดความไว้วางใจในตัวผู้วิจัย ซึ่งจะมีผลต่อความถูกต้องและเป็นจริงของข้อมูล
2. การยืนยันความถูกต้องของข้อมูล (Member checking) โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ที่ได้จับบันทึกอย่างละเอียดและอธิบายอย่างชัดเจนนำกลับไปให้ผู้ให้สัมภาษณ์ยืนยันความถูกต้องของข้อมูลว่าเป็นจริงตรงกับความรู้สึกของผู้ให้สัมภาษณ์หรือไม่
3. ตรวจสอบความไว้วางใจได้ของข้อมูล (Dependability) โดยการนำข้อมูลไปตรวจสอบกับอาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์เพื่อยืนยันความถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการศึกษา
4. ความสามารถในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ (Transferability) โดยการเขียนระเบียบวิธีการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และบริบทที่ต้องการศึกษาอย่างชัดเจน เพื่อเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือของการวิจัยในการที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ในบริบทที่ใกล้เคียงกัน
5. การยืนยันผลการวิจัย (Conformability) โดยผู้วิจัยเก็บเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การวิจัยไว้เป็นอย่างดีพร้อมสำหรับการตรวจสอบ (Audit trail) เพื่อยืนยันว่าข้อมูลที่ได้ไม่มีความลำเอียงหรือเกิดจากการคิดของผู้วิจัยเอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review data) การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field data)

และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation)

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review Data)

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ศึกษาวิธีการสร้างคำถามในการสัมภาษณ์จากเอกสารงานวิจัย เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหา ตลอดจนเพื่อให้ได้ความชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และสร้างเครื่องมือวิจัยให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field data)

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขออนุญาตเข้าสัมภาษณ์ ผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ โดยการประสานกับผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง และทำการนัดหมาย วัน เวลา ในการเข้าสัมภาษณ์

2. การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยกำหนดคำถามออกเป็นประเด็นให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับเรื่องที่ท้าววิจัย ก่อนเริ่มการทำการสัมภาษณ์ รวมทั้งได้แสดงถึงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ ขออนุญาตในการจดบันทึกและบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้มีปฏิสัมพันธ์แบบต่อหน้ากับผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ โดยจะใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 30-60 นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งการสัมภาษณ์แต่ละรายจะทำ

การสัมภาษณ์จนกว่าจะไม่พบข้อสงสัยหรือไม่มีข้อมูลใหม่เกิดขึ้น ที่เรียกว่า ข้อมูลอิ่มตัว (Data saturation) จึงหยุดการสัมภาษณ์

3. ในขณะที่สัมภาษณ์ผู้วิจัยจะใช้การจดบันทึกเฉพาะประเด็นที่สำคัญ และเมื่อจบการสัมภาษณ์จะทำการบันทึกข้อมูลอื่น ๆ ทันที เช่น กิริยา ลักษณะน้ำเสียง ตามความเป็นจริงโดยไม่มีการตีความ นอกจากนี้ยังได้บันทึกเกี่ยวกับความรู้สึก หรือปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้วิจัยขณะที่รวบรวมข้อมูล

4. ข้อมูลที่ได้จะนำมาทำการบันทึกและถอดเทปรายวัน เพื่อทำการตรวจสอบข้อมูลที่ไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วน เพื่อใช้ในการศึกษาเพิ่มเติมในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป ซึ่งข้อมูลที่ได้มา ผู้วิจัยจะนำมาถอดเทปคำต่อคำ ประโยคต่อประโยค แล้วตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้ง ด้วยการฟังเทปบันทึกเสียงซ้ำ

5. นำข้อมูลที่ได้จากจดบันทึกและการถอดเทปมาตรวจสอบอีกครั้งว่ามีข้อมูลที่มีความหมายในทำนองเดียวกันมาจัดกลุ่มให้เป็นประเด็นหลัก

การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ผล

ในการวิจัยครั้งนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดัดแปลงขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของ Colaizzi (1978) ซึ่งเป็นวิธีที่ได้รับการยอมรับและใช้กันอย่างแพร่หลายในงานวิจัยเชิงปรากฏการณ์วิทยา โดยวิเคราะห์ทั้งในขณะที่เก็บรวบรวมข้อมูล และภายหลังการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากได้ข้อมูลในการสัมภาษณ์แต่ละราย ดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกเสียง มาถอดคำให้สัมภาษณ์และพิมพ์แบบคำต่อคำ หลังจากนั้นผู้วิจัยอ่านพิจารณาหลาย ๆ ครั้ง เพื่อทำความเข้าใจข้อมูลทั้งหมดในภาพรวม และพิจารณาประเด็นที่สำคัญ
2. ผู้วิจัยจับกลุ่มคำ ข้อความ หรือประโยคที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน และเกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ที่ต้องการศึกษาให้มากที่สุด ตลอดจนรวบรวมข้อมูลที่นอกเหนือจากคำพูด เช่น กิริยา หรือลักษณะน้ำเสียงของผู้ให้ข้อมูล เป็นต้น
3. ผู้วิจัยนำข้อมูลกลับมาอ่านพิจารณาอีกครั้งโดยละเอียดเพื่อทำความเข้าใจภาพรวมของข้อมูลที่ได้ รวมทั้งให้เลขนลำดับบรรทัดข้อมูลเพื่อความสะดวกในการนำข้อมูลไปใช้ในการอ้างอิงข้อสรุปในภายหลัง
4. ผู้วิจัยกลับไปศึกษาข้อมูลอีกครั้ง และทำการดึงข้อความหรือประโยคที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ไข่ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสุขภาพ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้ประกอบการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
5. ผู้วิจัยนำข้อความหรือประโยคที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันมาจัดไว้ในกลุ่มเดียวกัน มีการสร้างหัวข้อสรุป และกลุ่มหัวข้อสรุปแนวคิดในตัวข้อมูล โดยมีรหัสข้อมูลกำกับทุกข้อความหรือทุกประโยค แล้วจึงตั้งชื่อคำสำคัญ ซึ่งจะจัดเป็นประเด็นหลัก (Themes) และประเด็นย่อย (Sub themes) ที่อยู่ภายใต้ความหมายของประเด็นหลัก
6. ผู้วิจัยเขียนอธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดครบถ้วน โดยเขียนให้มีความต่อเนื่อง

และกลมกลืนกัน ระหว่างข้อความหรือประโยค ความหมายและหัวข้อต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการตัดข้อมูลหรือ หัวข้อที่ไม่จำเป็นออก

7. ผู้วิจัยนำข้อสรุปที่ได้มากเขียนบันทึกแยกไว้ โดยเขียนคำอธิบายของแต่ละข้อสรุปอย่างละเอียดตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ต้องการศึกษา โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูล ประสบการณ์จริง

ของผู้ให้ข้อมูล และอ้างอิงตัวอย่างคำพูดของผู้ให้ข้อมูลเพื่อแสดงให้เห็นว่าข้อมูลนั้นมีความเป็นจริง มีหลักฐานสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งแสดงความชัดเจนน่าเชื่อถือของข้อมูล

8. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่สรุปได้กลับไปตรวจสอบความตรงของข้อมูล โดยนำข้อสรุปไปให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบว่าเป็นความจริงตามที่บรรยายและอธิบายมาหรือไม่ เพื่อให้ได้ข้อสรุปสุดท้ายที่สมบูรณ์ จากนั้นจึงนำข้อมูลมาตรวจสอบกับอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง

9. หาแนวคิดและทฤษฎีเพื่อมาอธิบายข้อสรุปที่ได้รับหลังจากการตรวจสอบจากผู้ให้สัมภาษณ์แล้ว

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ : กรณีศึกษาอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม” โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนา ศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม 2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา ในการบริหารจัดการฟาร์มไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ด้านบุคลากร ด้านการบริหาร จัดการ ด้านการตลาด ด้านต้นทุน ด้านเทคโนโลยี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ (ผู้ให้ข้อมูลหลัก) โดยสังเคราะห์ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันหรือใกล้เคียงกันมาไว้ในกลุ่มเดียวกัน (Axial coding) มารวมกันภายใต้หัวข้อกลุ่มใหญ่และทำการเลือกตั้งประเด็นใหญ่ที่เป็นใจความหลัก (Theme) (Selective code) โดยจัดทำเป็นภาพรวมมีรายละเอียดดังนี้

ปัญหาด้านบุคลากร

จากการสัมภาษณ์ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าว จะมีปัญหาในเรื่องของการสื่อสาร นอกจากนี้บุคลลากรยังขาดทักษะความสามารถในการทำงาน ดังนั้นผู้ประกอบการจึงหาแนวทางแก้ไขปัญหาดูด้วยการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพโดยการอบรม ทั้งการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ เพื่อก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรให้ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ ก็ย่อมมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายในการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี

ปัญหาด้านการบริหารงาน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า หลักการบริหารจัดการฟาร์มไก่ไข่นั้น ผู้ประกอบการมีการวางแผนการหาตลาดจำหน่ายที่แน่นอน มีทุนดำเนินกิจการ มีการจัดวางผังฟาร์มที่ดีให้ถูกต้องมีแบบ ของโรงเรือนและอุปกรณ์ที่ดีและมีการจัดการภายในโรงเรือน มีการจัดหาพันธุ์ไก่ไข่ที่ดีมาเลี้ยง มีการจัดการสุขาภิบาลและการป้องกัน โรคที่ถูกหลักศึกษาหาความรู้ทางด้านวิชาการและ ประสบการณ์ในการเลี้ยงอยู่เสมอ

ปัญหาด้านการตลาด

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มไข่ไก่ได้แบ่งการตลาดออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) การขายปลีก ให้กับพื้นที่ใกล้เคียงซึ่งจะได้ราคาสูง 2) การขายส่ง เป็นลักษณะการขายที่จะได้ราคาต่ำกว่าการขายปลีก โดยการนำไข่ไปขายให้กับตลาดกลางไข่ไก่หรือส่งไข่ ราคาที่จะได้ขึ้นอยู่กับราคาส่งไข่ในกรุงเทพเป็นผู้กำหนด และ 3) การขายแบบประกันราคา เป็นลักษณะการขายแบบที่จะรับซื้อไข่ทั้งหมดในราคาประกันตลอดทั้งปี การขายแบบนี้ทำให้ฟาร์มที่เลี้ยงไข่ไก่ได้กำไรพอสมควรและไม่ต้องเสี่ยงกับการขาดทุนเมื่อราคาไข่ไก่ตกต่ำ

ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ต้นทุนการผลิตเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการประกอบกิจการ ซึ่งต้นทุนเหล่านี้ประกอบด้วย การสร้างโรงเรือน การซื้อพันธุ์ไก่รุ่นหรือไก่สาวมาเลี้ยง เพราะประหยัดเวลาในการเลี้ยง ส่วนต้นทุนค่าอุปกรณ์ เช่น อุปกรณ์การให้น้ำ การให้อาหาร และรังไข่ นอกจากนี้มีค่าอาหารเพราะไก่พันธุ์ไข่ต้องได้รับสารอาหารที่เพียงพอในแต่ละวัน และค่าใช้จ่ายอีกประเภทอื่น ๆ เช่น ค่าวัคซีนและเวชภัณฑ์, ค่าน้ำและค่าไฟ ค่าขนส่ง ซึ่งทั้งหมดต้องไปคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับต้นทุนการเลี้ยงไข่ไก่

ปัญหาด้านเทคโนโลยี

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ปัจจุบันผู้ประกอบการฟาร์มไข่ไก่ได้นำเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในธุรกิจฟาร์มไข่ไก่ เนื่องจากสมัยก่อนเป็นการเลี้ยงในระบบเปิดซึ่งเป็นการใช้เทคโนโลยีในระบบเก่า ต่อมาก็เริ่มมีการพัฒนาเริ่มนำเทคโนโลยีที่ใหม่ เข้ามาใช้เรื่อย ๆ จากโรงเรือนระบบเปิดก็มาเป็นโรงเรือนระบบปิด โดยใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ใช้ภายในและภายนอกโรงเรือนที่ทันสมัย เช่น ระบบการเก็บไข่แบบอัตโนมัติด้วยสายพาน การให้อาหารอัตโนมัติ รวมทั้งการควบคุมอุณหภูมิด้วยระบบสายพานและเลี้ยงไข่ในระบบปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำหรือ Evaporative cooling system (Evap) นอกจากนี้ มีการสร้างไบโอแก๊สแบบ Plug flow สามารถลดค่าใช้จ่ายได้มาก เช่น ค่าไฟฟ้าก่อนที่จะทำไบโอแก๊สนั้นสูงมาก แต่หลังจากที่ทำระบบนี้แล้วค่าไฟฟ้าลดลง ซึ่งช่วยเพิ่มผลผลิตและพื้นที่ต่อตัวได้เป็นอย่างมาก รวมทั้งมีการปรับปรุงโรงเรือนและระบบการป้องกันโรคอย่างเข้มงวด เพื่อให้ประสิทธิภาพการผลิตที่ดีขึ้น

จากการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นภายในฟาร์มไข่ไก่ ข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นรายละเอียดในแต่ละข้อไว้ดังนี้

ตารางที่ 4-1 ท่านคิดว่าบุคลากรในฟาร์มของท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร

คนที่	ประเด็นปัญหา
1	“ บุคลากรมีปัญหาเรื่องการพัฒนาความรู้ ความสามารถ เช่น ด้านวิชาการจัดการฟาร์ม การบริหารคนรวมถึงปัญหาสภาพความเป็นอยู่ สวัสดิการ จึงทำให้บุคลากรภายในฟาร์ม มักมีการหมุนเวียนเข้า-ออก ค่อนข้างบ่อย ดังนั้นแนวทางแก้ไข จึงควรมีการจัดการ โปรแกรมฝึกอบรม สักปีละ 1 ครั้ง ในฟาร์มเป็นประจำ เช่น อบรมปีละ 2 ครั้ง จัดประชุมฟาร์มติดตามการทำงานเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้การทำงานมีจุดมุ่งหมาย มากยิ่งขึ้น รวมถึงการจัดที่พักอาศัย อาหาร ให้มีความเป็นอยู่ที่สุขสบาย เพื่อเป็นการรักษาคนเก่ง คนดี ให้อยู่กับฟาร์มอย่างยั่งยืน ”
2	“ บุคลากรในฟาร์มทำงานเป็นระบบ เข้าใจงานดี เมื่อพบปัญหาสามารถแก้ไขได้ ทันทีทั้งที่และแก้ไขปัญหาลักษณะหน้าได้ดีมาก ”
3	“ ปัญหาที่เจอเรื่องบุคลากรในฟาร์มคือเรื่องการสื่อสารทางภาษาเนื่องจาก บุคลากรที่เป็นคนไทยในปัจจุบันไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องใช้บุคลากรที่เป็นแรงงานต่างด้าว ซึ่งทำให้อาจเกิดความผิดพลาดทางความเข้าใจในการสื่อสาร วิธีการแก้ไขก็คือ 1. มีการประชุม โดยการจ้างแรงงานต่างด้าวที่มีความเข้าใจในภาษาไทย มาเป็นล่าม ในการแปล 2. ใช้สื่อที่เป็นรูปภาพประกอบในการอธิบายวิธีการทำงาน ”
4	“ บุคลากรส่วนใหญ่ 90% เป็นแรงงานจากคนต่างด้าว ซึ่งเข้ามาทำงานที่ฟาร์มค่อนข้างนาน ฉะนั้นจึงไม่มีปัญหาด้านคนงานลาออกบ่อย ส่วนหนึ่งมาจากสิ่งที่ผู้ประกอบการดูแลคนงานแบบกันเองและให้ความเป็นอยู่ที่ดี มีสวัสดิการอื่น ๆ ให้เช่น การรักษาพยาบาล ให้ข้าวสารครอบครัวละ 20 กิโลกรัม/ เดือน มีที่พักให้ฟรี แต่ทางฟาร์มก็มีปัญหาคุณภาพแรงงานทั้งด้านความรู้และทักษะการทำงาน ส่วนแนวทางการแก้ไขให้ทางบริษัทลูกค้าจัดประชุมให้ความรู้และทักษะการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงในแล้ว เป็นโปรแกรมประจำทุก ๆ ไตรมาสและมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง”
5	“ จำนวนบุคลากรเพียงพอกับการผลิต ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานต่างด้าวสามารถเข้าใจงานที่ตัวเองทำได้ดี และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ”
6	“ ปัญหาด้านบุคลากรคนไทยน้อยมาก ดังนั้นจึงต้องรับแรงงานต่างด้าวมาทำงาน แต่ก็จะมีปัญหาเรื่องการสื่อสารที่ไม่ค่อยจะเข้าใจกัน แต่ก็จะมีคนต่างด้าวคนหนึ่งที่สามารถฟังพูดภาษาไทยเข้าใจ ก็จะช่วยอธิบายให้คนอื่น ๆ ฟัง ”

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	ประเด็นปัญหา
7	“ ส่วนใหญ่บุคลากรเป็นคนภายในครอบครัว เพราะฉะนั้นไม่มีปัญหาใด ๆ ในเรื่องของแรงงาน ”
8	“ บุคลากรส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าวเนื่องจากแรงงานไทยหันไปประกอบอาชีพอื่น เมื่อแรงงานต่างด้าวมาทำงานก็จะมีปัญหาในเรื่องการสื่อสาร แต่ก็มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาโดยแรงงานในนั้นช่วยแปลภาษาให้เข้าใจตรงกัน และทางฟาร์มจะมีการอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานที่ดี ”
9	“ ส่วนใหญ่แรงงานที่นี้จะเป็นแรงงานต่างด้าว ส่วนแรงงานคนไทยจะเป็นคนในครอบครัว ญาติ ๆ กัน ”
10	“ ขาดแรงงานผู้เชี่ยวชาญทางด้านสัตว์ปีก โดยแนวทางแก้ไขปัญหาผู้ประกอบการต้องศึกษาเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญเอง แล้วมาถ่ายทอดความรู้ต่อให้กับคนงาน ซึ่งคนงานส่วนใหญ่จะเป็นคนต่างด้าว และจะมีแรงงานคนในพื้นที่บ้างเล็กน้อย ”
11	“ ขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญ โดยมีแนวทางในการแก้ปัญหาโดยการที่ผู้ประกอบการเรียนรู้ด้วยตัวเองกับผู้เชี่ยวชาญโดยตรง นอกจากนี้แรงงานคนอื่น ๆ ก็ช่วยกันทำงานในส่วนที่ตนเองทำได้ ”
12	“ แรงงานขาดความรู้ทักษะเกี่ยวกับการทำฟาร์มไก่ไข่ โดยแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือมีการฝึก การอบรมแรงงานปีละ 2 ครั้ง โดยแรงงานจะมีทั้งคนไทยและคนต่างด้าวช่วยกันทำงานดูแลให้แม่ไก่ออกไข่ตามความต้องการของตลาด ”
13	“ แรงงานที่นี้จะมีทั้งคนไทยและคนต่างด้าว ทุกคนตั้งใจทำงานเป็นอย่างดี สามารถเข้ากันได้เป็นอย่างดี ทำงานร่วมกันได้ดี นอกจากนี้แรงงานไทยกับต่างด้าวจะได้รับสิทธิเท่ากัน มีที่พัก อาหารกลางวัน หรือสวัสดิการอื่น ๆ ฟรี ”
14	“ บุคลากรมีความขยัน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความตรงต่อเวลา รู้จักสามัคคีกันในการทำงาน ทำงานรวดเร็วเป็นระเบียบ ที่สำคัญทุกคนรักกันเหมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน ”
15	“ บุคลากรเป็นคนในพื้นที่และแรงงานต่างด้าว นอกเหนือจากนั้นก็จะเป็นคนในครอบครัว ญาติพี่น้อง มาช่วยกันทำงานทุกคนช่วยกันทำงานเป็นอย่างดีไม่มีปัญหา ”

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

คนที่	ประเด็นปัญหา
16	“ ทุกคนทำงานดีมาก แต่จะมีปัญหาเล็กน้อยในเรื่องของการสื่อสารไม่เข้าใจกันบ้าง เพราะ ส่วนใหญ่คนงานที่นี่จะเป็นต่างด้าว โดยมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ มีล่ามเพื่อแปลภาษา ให้ทุกคนเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน ”
17	“ ทุกคนทำงานดีเป็นระบบ มีความสามัคคีกัน คนงานพอเพียงต่อการผลิต เรื่องคนงานไม่ค่อยมีปัญหาอะไร ส่วนใหญ่จะทำงานราบรื่นดี ”

ตารางที่ 4-2 ท่านคิดว่าการบริหารงานฟาร์มของท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร

คนที่	ประเด็นปัญหา
1	“ มีปัญหาเรื่องคุณภาพแรงงาน เช่นแรงงานต่างด้าว มักมีปัญหาเรื่องการสื่อสาร พื้นฐานความรู้ของแรงงาน ฯลฯ ส่วนแนวทางแก้ไขนั้น ควรมีการจัดประชุมกลุ่มย่อย เพื่อให้มีการสื่อสาร เรียนรู้ ระหว่างหัวหน้างานและแรงงานมากยิ่งขึ้น ”
2	“ มีปัญหาในช่วงเปลี่ยนฤดูกาลทำให้ไก่ในฟาร์มอาจจะปรับตัวไม่ทันแต่ก็ทำแนวทางการแก้ไขโดยให้เกิดความเสียหายให้น้อยที่สุดเช่นการเปิดเพลงให้ไก่ฟังหรืออากาศร้อนมาก ๆ ก็จะปิดสปริงเกอร์บนหลังคา เพื่อให้อากาศเย็นขึ้น ”
3	“ การบริหารจัดการ โดยการแบ่งงานในแต่ละตำแหน่งให้ปฏิบัติ เพื่อให้มีการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีประสิทธิภาพ ”
4	“ การบริหารภายในฟาร์มเป็นการบริหารจัดการภายในครอบครัวแต่ในอนาคตหากขยายฟาร์มใหญ่ขึ้นจำเป็นต้องมีการแบ่งหน้าที่ให้สัตวบาลฟาร์มเข้ามาช่วยดูแลและแบ่งงานให้รับผิดชอบโดยตรงเพื่อแบ่งเบาภาระ และเพื่อวางรากฐานธุรกิจให้กับรุ่นต่อไป ”
5	“ ผู้ประกอบการบริหารจัดการฟาร์ม โดยการหาตลาดจำหน่ายที่แน่นอน ก่อนที่จะดำเนินธุรกิจทางด้านนี้เกษตรกรต้องศึกษาขีดความสามารถของตลาดเสียก่อน เพื่อจะได้เป็นข้อมูลสำคัญในการเริ่มต้นว่าจะเลี้ยงจำนวนเท่าใด เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด โดยแนวทางแก้ไขปัญหาคือการศึกษาถึงภาวะทางการผลิตและการตลาดในอดีตย้อนหลังเพื่อที่จะได้เป็นข้อมูลในการขยายการผลิตในอนาคตด้วย ”

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

คนที่	ประเด็นปัญหา
6	<p>“ ผู้ประกอบการต้องมีทุนดำเนินกิจการ เกษตรกรจะต้องมีทุนมากพออาจจะเป็นทุนของตนเองหรือมีแหล่งที่จะกู้ยืมได้ เช่น ธนาคาร เป็นต้น การมีทุนไม่มากพอ อาจจะทำให้การทำฟาร์มต้องประสบความล้มเหลวกลางคันหรือจำเป็นต้องโอนกิจการไปให้คนอื่นเพราะทุนหมดเสียก่อน เงินทุนจะต้องเตรียมไว้ให้พร้อมก่อนที่จะเริ่มต้นเลี้ยงไก่ไข่</p> <p>ทุนที่ใช้จะจำแนกได้ดังต่อไปนี้ 1. ทุนสำหรับจัดซื้ออุปกรณ์ 2. ทุนสำหรับโรงเรือนและบริเวณโรงเรือน 3. ทุนค่าอาหารและยา 4. ทุนค่าพ่อแม่พันธุ์ 5. ทุนค่าแรงงาน ”</p>
7	<p>“ ผู้ประกอบการมีการจัดวางผังฟาร์มที่ดีให้ถูกต้องถือว่าเป็นหัวใจของการทำฟาร์มไก่ไข่ หากวางผังฟาร์มไม่ดี ก็จะส่งผลให้การขยายฟาร์มต่อไปในอนาคตเป็นไปได้ยากลำบากต่อการจัดการและการป้องกัน โรคนอกจากนี้การวางผังฟาร์มเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญมากเช่นเดียวกัน การเลือกทำเลเลี้ยง หากวางผังฟาร์มดีแล้วจะทำให้ระบบการจัดการและเลี้ยงดูไก่ไข่ มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น</p> <p>สิ่งแรกต้องคำนึงถึงคือ จะต้องวางผังฟาร์มให้มีความสะดวกมากที่สุดในด้าน การจัดการด้านต่าง ๆ โรงเรือนควรจัดให้เป็นแถวเป็นแนว บริเวณบ้านพัก บริเวณพักผ่อนควรแยกออกจากเขตเลี้ยงไก่โดยเด็ดขาด ”</p>
8	<p>“ การบริหารจัดการฟาร์มที่ดีควรมีแบบของ โรงเรือนและอุปกรณ์ที่ดีและมีการจัดการภายในโรงเรือน ลักษณะของโรงเรือนเลี้ยงไก่ไข่นั้นควรจัดวางรูปแบบให้สะดวกต่อการเข้าไปปฏิบัติการเลี้ยงดูและการรักษาความสะอาด มีอากาศเย็นสบาย ไก่อยู่ได้ปรกติสุข ปลอดภัย จากอันตราย และศัตรูแม้กระทั่งแสงหรือเสียงที่รบกวน โรงเรือนจะต้องมีการระบายอากาศได้ สามารถป้องกันการแพร่ติดต่อของโรคและพยาธิต่าง ๆ ได้ ”</p>

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

คนที่	ประเด็นปัญหา
9	<p>“ ผู้ประกอบการต้องดูแลในเรื่องของโรงเรือนไก่ไข่ให้ดีโดยมีลักษณะดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถกันแดด กันลม กันฝนได้ โดยตั้งโรงเรือนตามแนวทิศตะวันออก-ตก 2. ภายในโรงเรือนมีการระบายอากาศที่ดี เย็นสบาย 3. สามารถป้องกันศัตรูที่จะมารบกวนได้ เช่น นก หนู งู แมว 4. ห่างจากบ้านคนพอสมควร และฟาร์มไม่ควรอยู่คั่นลม เพราะกลิ่นจากมูลไก่อาจรบกวนสุขภาพและอนามัยของคนได้ 5. รักษาความสะอาดได้ง่าย เป็นที่เนีนลาด น้ำไม่ขังแฉะ และไม่รกรุงรัง 6. เป็นแบบที่สร้างง่าย ราคาถูก และสามารถใช้อุปกรณ์ก่อสร้างส่วนใหญ่ที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น 7. ถ้าหากสร้างโรงเรือนหลาย ๆ หลัง ไม่ควรเป็นเรือนแฝด โรงเรือนแต่ละหลังควรอยู่ห่างกันไม่น้อยกว่า 10 เมตร เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวกและลดความชื้น 8. ควรมีอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับไก่ แต่ละประเภทประจำโรงเรือน ไม่ปะปนกัน 9. โรงเรือนควรสะอาดต่อการเข้าไปปฏิบัติงานและดูแลไก่ ”
10	<p>“ ผู้ประกอบการมีการวางแผนบริหารจัดการเงินทุนให้เพียงพอ และวางแผนตลาดรองรับสินค้าตลอดเวลา ”</p>
11	<p>“ ผู้ประกอบการมีการจัดหาพันธุ์ไก่ไข่ที่ดีมาเลี้ยง โดยจะต้องพิจารณาให้เหมาะสมตามเกณฑ์ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีคุณสมบัติเด่นในเรื่องไข่ฟองโต ไข่ดก เปลือกไข่แข็งแรง สีเปลือกไข่สวยตรงกับความต้องการของผู้ซื้อ 2. ให้ไข่ทน มีอัตราไข่เฉลี่ยต่อฝูงสูง เป็นไก่ที่สุขภาพแข็งแรงเลี้ยงง่ายปลอดจากโรคต่าง ๆ 3. ใช้ปริมาณอาหารในการผลิตไข่ต่อฟองน้อย มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนอาหารให้เป็นไข่ได้สูง 4. มีประวัติชื่อเสียงดีในเรื่องของการเลี้ยงง่าย กินอาหารน้อยให้ไข่ดก ไข่ฟองโต ไข่ทนและนาน 5. เป็นพันธุ์ไก่ที่มาจากแหล่งผลิตที่เชื่อถือได้ เป็นที่รู้จักกว้างขวางในบรรดาผู้เลี้ยงโดยทั่วไป ”

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
12	<p>“ จะต้องมีการจัดการสุขาภิบาลและการป้องกัน โรคที่ถูกต้องหลัก ในการจัดการสุขาภิบาล และป้องกัน โรคที่ถูกต้องนั้น มีข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ป้องกันไม่ให้แสงแดดส่องและฝนสาดเข้าไปในเล้าได้ 2. จัดระบบการระบายอากาศภายในโรงเรือนให้ดีที่สุด 3. ป้องกันสัตว์อื่นที่เป็นพาหะนำโรค เข้ามาในฟาร์ม 4. เลี้ยงไก่ในโรงเรือนเดียวกัน และมีอายุเท่ากัน 5. จัดให้มีอ่างน้ำยาฆ่าเชื้อโรค สำหรับล้างเท้าก่อนเข้าฟาร์มและโรงเรือนแต่ละหลัง 6. บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องภายในฟาร์ม ไม่ควรให้เข้าไปใกล้โรงเรือน 7. ควรออกกฏ บังคับ ไม่ให้พนักงานเลี้ยง เดินไปมาหาสู่กัน ในโรงเรือนแต่ละหลัง 8. ทำวัคซีนป้องกัน โรคตามโปรแกรมที่กำหนด”
13	<p>“ ผู้ประกอบการศึกษาหาความรู้ทางด้านวิชาการและประสบการณ์ในการเลี้ยงอยู่ สม่ำเสมอ การจัดการด้านการเลี้ยง ควรจะให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ในขณะที่เดียวกัน การไปปรึกษาผู้ที่ เคยทำฟาร์มมาก่อนหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ ก็จะช่วยให้การทำฟาร์ม ไก่ไข่ ประสบผลสำเร็จ ได้มากยิ่งขึ้น ”</p>
14	<p>“ ผู้ประกอบการจะต้องใส่ใจรายละเอียดในเรื่องต่าง ๆ ของไก่ไข่ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้อาหารที่มีคุณภาพดี และมีสูตรอาหารถูกต้องตามระยะอายุของไก่ 2. ควบคุมน้ำหนักไก่อย่างถูกต้อง ตามระยะของการเจริญเติบโต 3. ควบคุมการกินอาหารของไก่อย่างถูกต้อง 4. ควบคุมให้แสงสว่างอย่างถูกต้อง 5. ดูแลเอาใจใส่อย่างดี 6. ตัดปากอย่างถูกต้อง 7. มีการสุขาภิบาลที่ดี และมีการทำวัคซีนป้องกัน โรคอย่างถูกต้อง ”
15	<p>“ ผู้ประกอบการมีการวางผังฟาร์มที่ดี มีพื้นที่เลี้ยงสัตว์เป็นสัดส่วน แยกจากบ้านพัก อาศัยและสำนักงานมีโรงเก็บอาหารสัตว์ หรือพื้นที่เก็บอาหารเป็นสัดส่วนมีพื้นที่ทำลาย ซากสัตว์เป็นสัดส่วนมีบริเวณรวบรวม และเก็บรักษาไข่ไก่เป็นสัดส่วน ”</p>

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
16	“ ก่อนจะทำฟาร์มผู้ประกอบการมีการบริหารจัดการในเรื่องของพื้นที่ให้เพียงพอในการเลี้ยงไก่ไข่ให้ถูกสุขลักษณะ โรงเรือนมีโครงสร้างที่แข็งแรง ไม่มีส่วนที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บต่อไก่ไข่ลักษณะเก็บไข่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ ”
17	“ ในฟาร์มแต่ละแห่งจะมีสัตวแพทย์ที่มีใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุมฟาร์มสัตว์ปีกกำกับดูแลด้านสุขภาพไก่ไข่มีการจัดการ โรงเรือน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนนำไก่ไข่เข้าเลี้ยงมีระบบสัญญาณเตือน หรือมีมาตรการแก้ไขกรณีระบบการผลิตขัดข้อง ”

ตารางที่ 4-3 ท่านคิดว่าการตลาดของฟาร์มท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างไร

คนที่	ความคิดเห็น
1	“ ในด้านการตลาดไม่มีปัญหาเนื่องจากการตลาดเป็นระบบประกันตลาด ถึงแม้ราคาจะตกต่ำ แต่ก็สามารถขายได้ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ดี เพียงแค่ขอให้ฟาร์มมีประสิทธิภาพการตลาดมีความราบรื่น ทำให้ฟาร์มสามารถดำรงอยู่ได้ต่อไปในอนาคต ”
2	“ การตลาดไม่พบปัญหาใด ๆ เนื่องจากการเลี้ยงไก่ของฟาร์มที่เป็นบริษัทลูกฟาร์มจึงทำให้การตลาดขายได้ตลอด และราคาก็คุ้มต่อการลงทุน การเงินมีสภาพคล่องที่ดี ”
3	“ การตลาดมีปัญหาบ้างในเรื่องของช่องทางการจัดจำหน่ายที่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลางเป็นส่วนใหญ่ ทำให้เกิดปัญหาในการต่อรองราคาในช่วงที่มีการผลิตไข่ปริมาณมากเกินไปโดยมีแนวทางแก้ไขปัญหาคือ การหาช่องทางในการจัดจำหน่ายไข่ในรูปแบบที่ไม่มีการผ่านพ่อค้าคนกลางให้มากขึ้น ”
4	“ ปัจจุบันการตลาดไข่ไก่ที่ฟาร์มได้ขายไข่ให้กับลูกค้า ซึ่งเป็นพ่อค้ารายใหญ่มาซื้อไข่และขายอาหารสัตว์อยู่แล้วทำให้การตลาดไม่มีปัญหาใด ๆ ซึ่งมีแนวโน้มหากฟาร์มขยายการเลี้ยงคิดว่าไม่น่าจะกระทบเนื่องจากทางลูกค้าได้วางตลาดไข่ไก่และช่องทางทำไข่แปรรูปไว้เรียบร้อยแล้ว ”

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
5	“ ราคาไข่ไก่ที่ขายได้ค่อนข้างคงที่ มีปรับลดตามกลไกตลาดบ้างเล็กน้อย แต่อัตราการบริโภคไข่ไก่ยังอยู่ในอัตราต่ำเมื่อเทียบกับต่างประเทศและการแปรรูปไข่ไก่ยังไม่มี ซึ่งนับเป็นโอกาสที่สำคัญในการที่จะเพิ่มช่องทางการตลาด ด้านการผลิตขนมเล็ก เบเกอร์รี่ต่าง ๆ หันมาใช้ไข่ไก่แปรรูปเพิ่มขึ้น ทำให้สามารถที่จะรองรับปริมาณผลผลิตไข่ไก่ในอนาคตไม่ให้มีปริมาณมากเกินไปจนเกินความต้องการได้ ”
6	“ การตลาดส่วนใหญ่เป็นการบริโภคภายในจังหวัดเท่านั้น ทำให้ปริมาณผลผลิตส่งตลาดและราคาตกต่ำเป็นวัฏจักรซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้เลี้ยง ”
7	“ ราคาไข่ไก่ที่ฟาร์มขายได้ขาดเสถียรภาพ ปรับตัวสูงขึ้น และลดลงอย่างรวดเร็วเป็นอุปสรรคต่อการวางแผนด้านการผลิตและการหาตลาดรองรับ โดยมีสาเหตุมาจากปริมาณไข่ไก่ที่ออกสู่ตลาดขาดความสม่ำเสมอเนื่องจากสภาพดินฟ้าอากาศ ”
8	“ ตลาดรองรับไข่ไก่มีจำกัดโดยเฉพาะการบริโภคภายในประเทศ ซึ่งขาดความยืดหยุ่นในการสนองตอบต่อปริมาณไข่ไก่ที่มีมากขึ้นจนทำให้มีไข่ไก่เกินความต้องการจำนวนมากในบางฤดู ”
9	“ ปัจจุบันอัตราการบริโภคไข่ไก่ของคนไทยอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่ใกล้เคียง ทำให้ตลาดรองรับมีจำกัดเนื่องจากเกิดความเชื่อจากแพทย์ว่าถ้าบริโภคไข่ไก่มากเกินไปจะทำให้คอเลสเตอรอลสูง ”
10	“ มีปัญหาเรื่องการตลาดมีความซับซ้อน ที่การกำหนดราคามักจะเป็นอำนาจของพ่อค้าคนกลาง เนื่องจากพ่อค้าคนกลางมีน้อยราย การกำหนดราคาก็ใช้อุปสงค์และอุปทานในขณะนั้น และราคาส่งออกเป็นเกณฑ์ในการกำหนดราคาซื้อขายต่ำกว่ากลไกตลาด ”
11	“ ช่วงนี้ตลาดไม่ค่อยมีปัญหาเท่าไร เพราะทำประกันราคาเอาไว้ ก็คือเราจะขายแบบที่จะรับซื้อไข่ทั้งหมดในราคาประกันตลอดทั้งปี การขายแบบนี้ทำให้ฟาร์มของเราได้กำไรพอสมควรและไม่ต้องเสี่ยงกับการขาดทุนเมื่อราคาไข่ไก่ตกต่ำ ”
12	“ การตลาดของเราจะมีทั้งส่วนที่เป็นขายปลีกให้กับพื้นที่ใกล้เคียงซึ่งจะได้ราคาสูง และการขายส่งในราคาที่ถูกกว่าการขายปลีกให้กับตลาดกลาง จึงทำให้ไม่ขาดทุน ”
13	“ การตลาดของเราไม่ค่อยมีปัญหา เพราะเรามีตลาดรองรับอยู่แล้ว ถ้าเป็นช่วงฤดูไข่ราคาต่ำเราก็ยังได้กำไรอยู่ แต่จะได้ไม่เยอะเท่าราคาไข่แพง ”

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
14	“ การตลาดไข่ไก่ปัจจุบันทางฟาร์มได้ขายไข่ให้กับคู่ค้า และจะมีการขายปลีก ขายส่ง ด้วย แนวโน้มหากฟาร์มขยายการเลี้ยงคิดว่าไม่น่าจะกระทบเนื่องจากทางคู่ค้าได้วางตลาดไข่ไก่และช่องทางทำไข่แปรรูปไว้เรียบร้อยแล้ว ”
15	“ การตลาดมีระบบประกันตลาด ถึงแม้ราคาจะตกต่ำ แต่ขอให้ผลผลิตที่ออกมาสามารถขายได้ ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี เพียงแค่ขอให้ฟาร์มมีประสิทธิภาพการผลิตที่ดี ”
16	“ การตลาดของฟาร์มจะมีทั้งหมด 3 แบบ คือ 1. การขายปลีกให้กับคนในชุมชนละแวกนั้น ซึ่งจะได้กำไรดีมาก 2. การขายส่ง จะขายให้กับตลาดกลางซึ่งราคาจะถูกกว่าขายปลีกแต่อาศัยขายได้เยอะ 3. การขายแบบประกันราคา ลูกค้าจะรับซื้อไข่ทั้งหมดในราคาประกันตลอดทั้งปี การขายแบบนี้ทำให้เกษตรกรที่เลี้ยงไก่ไข่ได้กำไรพอสมควรและไม่ต้องเสี่ยงกับการขาดทุนเมื่อราคาไข่ไก่ตกต่ำ ”
17	“ การตลาดส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีปัญหา เพราะใช้ระบบแบบขายประกันราคา จึงไม่ต้องเสี่ยงต่อการขาดทุน แต่ก็พอมีกำไรพอสมควร ก็ถือว่าคุ้ม ”

ตารางที่ 4-4 ท่านคิดว่าต้นทุนการผลิตของฟาร์มท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหายังไง

คนที่	ความคิดเห็น
1	“ ต้นทุนการผลิตอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถแข่งขันในอุตสาหกรรมการเลี้ยงไก่ไข่ได้ เนื่องจากภาพรวมการบริหารจัดการฟาร์ม เป็นระบบที่พึ่งพาแรงงานน้อย เพราะเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วยเป็นเครื่องทุ่นแรงนั่นคือ ระบบอีเว็บซึ่งสามารถจุไข่ได้มากกว่าโรงเรือนเปิด จึงมีค่าบริหารจัดการค่อนข้างต่ำ แต่ยังพบปัญหาเรื่อง สุขภาพสัตว์บ้างในบางรุ่นของการเลี้ยง โดยมีแนวทางแก้ไขปัญหาคือ การจัดหาแหล่งไก่รุ่นที่มีคุณภาพมาเลี้ยงในฟาร์ม ”

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
2	“ ต้นทุนการผลิตอยู่ในเกณฑ์ที่ระดับปานกลางไม่สูงและไม่ต่ำจนเกินไป เนื่องจากภาพรวมการบริหารจัดการฟาร์ม เป็นระบบที่พึ่งพาแรงงานน้อย เพราะเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วยเป็นเครื่องทุ่นแรงดังนั้นจึงมีค่าบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลางอย่างไรก็ตามยังพบปัญหาเรื่องสุขภาพสัตว์บ้างในบางรุ่นของการเลี้ยง โดยมีแนวทางแก้ไขปัญหาคือ การจัดหาแหล่งไก่อุ่นที่มีคุณภาพมาเลี้ยงในฟาร์มและไม่ต้องเสียเวลาในการเลี้ยงลูกไก่อายุ ”
3	“ ต้นทุนการผลิตไม่สูงเกินไปสามารถแข่งขันในอุตสาหกรรมไก่ไข่ได้ เนื่องจากปัจจุบันมีระบบเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาเป็นเครื่องทุ่นแรง ดังนั้นภาพรวมการบริหารจัดการฟาร์ม จึงมีค่าบริหารจัดการไม่สูงมากนักและทางฟาร์มมีการจัดหาไก่อุ่นมาเลี้ยงเนื่องจากการเลี้ยงไก่อุ่นช่วยประหยัดเวลาในการเลี้ยงดู และไก่อุ่นสามารถผลิตไข่ได้เลยโดยไม่ต้องรอเวลาเหมือนเลี้ยงลูกไก่ ”
4	“ ต้นทุนการผลิตอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทั่วไปของตลาดไข่ไก่ เนื่องจากราคาไข่ที่ฟาร์มจำหน่ายโดยเฉลี่ยประมาณ 2.45 บาท/ ฟอง ซึ่งฟาร์มยังพอมีกำไรและสามารถดำเนินกิจการได้ต่อไปในอนาคต ”
5	“ ต้นทุนการผลิตไก่ไข่เราจะเริ่มเลี้ยงไก่สาว เป็นวิธีของเรา ซึ่งฟาร์มส่วนใหญ่นิยมกันมาเนื่องจากไม่ต้องเสียเวลาเลี้ยงดูไก่เล็กหรือไก่อุ่น นอกจากนี้โรงเรือนก็สร้างไว้เฉพาะกับไก่ไข่เท่านั้น แต่การเลี้ยงไก่ไข่วิธีนี้ต้องลงทุนสูงการเลี้ยงดูไก่สาว อายุ 15-20 สัปดาห์ต้องควบคุมปริมาณอาหาร เพื่อให้ให้น้ำหนักตัวไก่อุ่นในเกณฑ์มาตรฐานแต่ก็คุ้มกับการลงทุน ”
6	“ ต้นทุนในการผลิตค่อนข้างจะสูง แต่ถ้าเมื่อเปรียบกับการเลี้ยงสัตว์ชนิดอื่นถือว่าต้นทุนยังต่ำกว่า ต้นทุนการผลิตนอกจากเราจะซื้อแม่พันธุ์ไก่อแล้ว ยังต้องมีค่าอาหาร ค่าโรงเรือน และอื่นๆอีกมากมาย เช่น ค่ายา ค่าขนส่ง ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าวัคซีน แต่ส่วนใหญ่ค่าอาหารจะสูง แต่กำไรที่ได้ก็คุ้มกับการลงทุน ไม่มีปัญหาใด ๆ ”

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
7	“ ต้นทุนการผลิตไม่สูงเกินไปและไม่ต่ำเกินไป พอดีๆ โดยต้นทุนจะมีค่าโรงเรือน ค่าอุปกรณ์ เช่น ถังน้ำ รั้งไข่ ถังอาหาร ฯลฯ ค่าพันธุ์ไก่ ไก่สาวราคาเฉลี่ย 65-70 บาท ค่าอาหารไก่ กิโลกรัมละประมาณ 5 บาท ใช้ทั้งหมด 10,500 กิโลกรัม รวมเป็นเงิน 52,500 บาท และก็จะมามีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่ายา ค่าขนส่ง ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าวัคซีน ที่ฟาร์มก็ได้กำไรตลอด สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ในอนาคต ”
8	“ ต้นทุนอยู่ในระดับปานกลางไม่สูงและไม่ต่ำเกินไป ส่วนใหญ่ต้นทุนหลักที่ใช้คือ สร้างโรงเรือน ซื้อพันธุ์ไก่สาวมาเลี้ยงเพราะจะไม่ต้องมาเสียเวลาเลี้ยง แล้วจะมีพวกค่าอุปกรณ์ การให้น้ำ ให้อาหาร รั้งไข่ และจะเสียค่าอาหาร ไก่พันธุ์จะกินอาหารทุกวัน เราก็ต้องซื้อคนเอาไว้อยู่ ๆ ค่าแรงงาน ผลผลิตที่ได้ก็เป็นที่น่าพอใจ คຸ້ມกับการลงทุน ”
9	“ ต้นทุนส่วนใหญ่ลงทุนกับค่าอาหารไก่พันธุ์ เพราะไก่พันธุ์กินอาหารเยอะพอสมควร นอกจากนี้ยังมีค่าสร้างโรงเรือน ค่าพันธุ์แม่ไก่ ค่าวัคซีน ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าอุปกรณ์ ต่าง ๆ ”
10	“ ต้นทุนการผลิตที่ฟาร์มไม่มีปัญหาอะไร เพราะก่อนลงทุนเราก็ต้องมีเงินทุนอยู่แล้ว ต้องเตรียมเอาไว้ให้เพียงพอสำหรับการสร้างโรงเรือน พอสร้างเสร็จต้องซื้อแม่ไก่พันธุ์มาเลี้ยง จะมีค่าอาหารที่ต้องซื้อตลอด เพราะไก่พันธุ์กินอาหารเยอะ ค่าอุปกรณ์ต่าง ๆ ค่ายา ค่าฉีดวัคซีน ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าขนส่ง เป็นต้น แต่เราก็ได้กำไรคຸ້ມกับที่ลงทุนไปนะ ”
11	“ สำหรับต้นทุนค่าใช้จ่ายหลัก ๆ ก็จะมีโรงเรือนขนาดกลางประมาณ 200,000 บาท ค่าพันธุ์ไก่รุ่นหรือไก่สาวที่อายุประมาณ 16 สัปดาห์ มาเลี้ยง โดยราคาเฉลี่ยตัวละ 80-100 บาท เพราะประหยัดเวลาในการเลี้ยง เพราะอายุไก่พร้อมที่จะเริ่มฟักไข่ได้แล้ว ค่าอุปกรณ์ ประกอบด้วยอุปกรณ์การให้น้ำ การให้อาหาร และ รั้งไข่ โดยอุปกรณ์เหล่านี้เฉลี่ยแล้วจะอยู่ที่ประมาณ 30,000-50,000 บาท แล้วก็ค่าอาหาร ไก่พันธุ์ไข่ต้องได้รับสารอาหารที่เพียงพอในแต่ละวัน ค่าใช้จ่ายด้านอาหารจึงเป็นค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียทุกวัน โดยอาหารสำเร็จรูปตกกิโลกรัมละ 5 บาท โดยประมาณค่าใช้จ่ายอีกประเภทอื่น ๆ เช่น ค่าวัคซีนและเวชภัณฑ์, ค่าน้ำและค่าไฟ ซึ่งทั้งหมดต้องไปคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับต้นทุนการเลี้ยงไข่ด้วย ”
12	“ ต้นทุนจะอยู่ประมาณ 250,000-280,000 บาท โดยจะเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าโรงเรือน อุปกรณ์ค่าพันธุ์ไก่ ค่าอาหาร ค่าวัคซีน ค่าเวชภัณฑ์ และค่าน้ำ ค่าไฟในการเลี้ยงดู ”

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
13	“ ต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่ไม่สูงมากแต่ได้ประโยชน์ 2 ต่อ คือเลี้ยงไก่ไข่จะมีไข่ได้ขายด้วย ไข่เริ่มน้อยก็ขายไก่ตัวได้ ส่วนค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงไก่ไข่ก็มีค่าโรงเรือน โดยโรงเรือนต้องมีลม มีแดด ผ่านตลอด ค่าซื้อพันธุ์ไก่สาว ค่าอุปกรณ์ เช่นกรง อุปกรณ์ให้น้ำและอาหาร รางไข่เป็นต้น ส่วนค่าอื่น ๆ ก็จะมีค่าน้ำ ค่าไฟ ค่ายา ค่าฉีดวัคซีน ”
14	“ ต้นทุนการผลิตปานกลาง ก็จะมีค่าโรงเรือน ค่าพันธุ์ไก่ ค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์ ค่าอื่น ๆ เช่นค่ายา ค่าฉีดวัคซีน ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าขนส่ง เป็นต้น แต่ผลิตที่ได้ก็ออกมาคุ้มกับที่ลงทุนไป ถือว่ายังอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ”
15	“ ต้นทุนที่ใช้ในการลงทุนก็จะมีค่าโรงเรือน ค่าพันธุ์ไก่ไข่ ค่าอาหาร ค่าอุปกรณ์ ค่าจิปาถะ ค่าคนงาน พอหักค่าใช้จ่ายออกแล้วก็ยังเหลือกำไรอยู่พอสมควร ”
16	“ ต้นทุนตั้งงบประมาณ 250,000 บาท อาจจะมีเกินมาบ้างเล็กน้อย แต่ผลผลิตที่ได้ก็คุ้มกับที่ลงทุนไป โดยต้นทุนเราจะลงทุนไปกับการสร้างโรงเรือน ซื้อพันธุ์ไก่ไข่ จะเป็นไก่สาว และก็จะมีการอาหารไก่ ค่าอุปกรณ์ ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าขนส่ง ค่ายา ค่าฉีดวัคซีน ค่าคนงาน ”
17	“ ต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่ไม่สูงมาก โดยมีค่าใช้จ่ายดังนี้ ค่าโรงเรือน โดยโรงเรือนต้องมีลม มีแดด ผ่านตลอด ค่าซื้อพันธุ์ไก่สาว ค่าอุปกรณ์ เช่นกรง อุปกรณ์ให้น้ำและอาหาร รางไข่เป็นต้น ส่วนค่าอื่น ๆ ก็จะมีค่าน้ำ ค่าไฟ ค่ายา ค่าฉีดวัคซีน ”

ตารางที่ 4-5 ท่านคิดว่าการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในฟาร์มของท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหามาอย่างไร

คนที่	ความคิดเห็น
1	“ เทคโนโลยีภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ดี แต่ยังมีปัญหาบ้างเนื่องจากสภาพอากาศร้อนจัดในประเทศไทย ทำให้ไม่สามารถใช้ศักยภาพของเทคโนโลยีได้อย่างเต็มที่ เช่น ความจุไก่ไข่/ กรง ลดลง , อุณหภูมิท้ายโรงเรือนสูงกว่าหน้าโรงเรือนมากกว่า 5 องศาเซลเซียส แนวทางแก้ไขคือการเลี้ยงไก่ไข่/ กรงให้น้อยกว่ามาตรฐานของบริษัท เช่น ความจุมาตรฐานกรงละ 7 ตัว ก็ใส่ไก่เพียง 6 ตัว ”

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
2	“ ปัจจุบันที่ฟาร์มนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาบริหารจัดการในฟาร์ม ซึ่งทำให้ต้นทุนในการผลิตลดลงและสามารถใช้งานได้ระยะยาว ซึ่งเทคโนโลยีปัจจุบันมีประสิทธิภาพสูง สามารถผลิตไข่ได้ปริมาณมาก เพียงพอต่ออุปสงค์ของตลาด ”
3	“ การนำเทคโนโลยีมาบริหารจัดการภายในฟาร์ม นับว่าเป็นผลดีอย่างมาก เนื่องจากการเพิ่มของเทคโนโลยีเข้ามา ช่วยให้ต้นทุนการผลิตภายในฟาร์มลดลง อีกทั้งยังเพิ่มผลผลิตไข่ สามารถจำหน่ายออกสู่ตลาดในปริมาณที่มาก ซึ่งช่วยให้กิจการสามารถดำเนินอยู่ต่อไปได้ในอนาคต ”
4	“ ปัจจุบันที่ฟาร์มได้นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาบริหารจัดการ นับว่าเป็นการประหยัดต้นทุนการผลิตเป็นอย่างมาก แต่ก็มีปัญหาเรื่องแรงงานขาดทักษะความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ดังนั้นแนวทางในการแก้ไขคือ การจัดฝึกอบรมให้ความรู้การดูแลและบำรุงรักษาอุปกรณ์ทุก ๆ 3 เดือน ”
5	“ ปัจจุบันที่ฟาร์มได้นำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในฟาร์ม จากโรงเรือนระบบเปิดก็มาเป็นโรงเรือนระบบปิด โดยใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ใช้ภายในและภายนอกโรงเรือนที่ทันสมัย เช่น ระบบการเก็บไข่แบบอัตโนมัติด้วยสายพาน การให้อาหารอัตโนมัติ รวมทั้งการควบคุมไก่ด้วยระบบสายพานและเลี้ยงไก่ในระบบปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำซึ่งช่วยเพิ่มผลผลิตและพื้นที่ต่อตัวได้เป็นอย่างมาก รวมทั้งมีการปรับปรุงโรงเรือนและระบบการป้องกันโรคอย่างเข้มงวด เพื่อให้ประสิทธิภาพการผลิตที่ดีขึ้น ”
6	“ ปัจจุบันที่ฟาร์มได้นำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ ในการบริหารจัดการ นับว่าเป็นการประหยัดต้นทุนการผลิต และสามารถเพิ่มผลผลิตให้กับฟาร์มได้ในปริมาณที่มาก ส่งผลให้กิจการสามารถดำเนินงานต่อไปในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ”
7	“ ปัจจุบันที่ฟาร์มได้นำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับเปลี่ยนระบบการเลี้ยงทั้งหมด ทั้งระบบการเก็บไข่อัตโนมัติด้วยสายพาน การให้อาหารอัตโนมัติ รวมทั้งการควบคุมไก่โดยใช้ระบบสายพาน และเลี้ยงไก่ในระบบปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำ หรือ (อีแวป) ซึ่งช่วยเพิ่มผลผลิตได้เป็นอย่างมาก ทำให้ฟาร์มเราประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในการเลี้ยงไก่ไข่ ”

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
8	“ ปัจจุบันเทคโนโลยีมีการพัฒนาเร็วมาก ทางฟาร์มเราเองก็ได้นำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในฟาร์มด้วย โดยปรับเปลี่ยนระบบการเลี้ยงให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้นและสร้างโรงเรือนขนาดความจุ 36,000 ตัว เพิ่มอีก 1 หลัง รวมแล้วเลี้ยงไก่ไข่ทั้งสิ้น 62,000 ตัว โดยระบบการเลี้ยงของฟาร์มเป็นระบบอัตโนมัติทั้งหมด ซึ่งช่วยลดจำนวนแรงงานลงได้มาก จากแต่ก่อนเลี้ยงไก่ในจำนวนเดียวกันนี้ต้องใช้แรงงานมากถึง 15 คน แต่เมื่อหันมาใช้เครื่องจักรระบบอัตโนมัติมาแทนทำให้ปัจจุบันใช้แรงงานเพียง 6 คน ”
9	“ ปัจจุบันที่ฟาร์มได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการก่อสร้างระบบไบโอแก๊สเพื่อใช้ในฟาร์มซึ่งคาดว่าจะสามารถลดค่าไฟฟ้าลงได้ถึง 70% จากเดิมที่เคยเสียค่าไฟฟ้าเดือนละ 66,000 บาท จะลดลงเหลือเพียงเดือนละ 10,000 บาท เท่านั้น โดยโครงการนี้ได้รับการสนับสนุนเงินทุนก่อสร้างจำนวน 500,000 บาท จาก ม.เชียงใหม่ ”
10	“ ปัจจุบันใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ใช้ภายในและภายนอกโรงเรือนที่ทันสมัย เช่น ระบบการเก็บไข่แบบอัตโนมัติด้วยสายพาน การให้อาหารอัตโนมัติ รวมทั้งการกวาดมูลไก่ด้วยระบบสายพานและเลี้ยงไก่ไข่ในระบบปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำ ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นมาก ต้นทุนก็ลดลง ”
11	“ ที่ฟาร์มมีการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการ ถือว่าช่วยลดต้นทุนการผลิตได้ดีมาก นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มผลผลิตให้เพิ่มขึ้น เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำมาใช้จะเป็น ระบบเก็บไข่แบบด้วยสายพาน การให้อาหารอัตโนมัติ รวมทั้งการกวาดมูลไก่ด้วยสายพานและเลี้ยงไก่ไข่ในระบบปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำ การสร้างโรงเรือนแบบระบบเปิดด้วย ”
12	“ ที่ฟาร์มก็ได้้นำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการบริหารจัดการฟาร์ม เพื่อลดต้นทุนในการผลิต และเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้นกว่าเดิม ”

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

คนที่	ความคิดเห็น
13	<p>“ ที่ฟาร์มได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการเลี้ยงไข่ไก่ในระบบปิดโรงเรือนปิด ลักษณะโรงเรือนจะมีผนังแบบปิดมิดชิด อากาศจะผ่านเข้ามาในโรงเรือน โดยผ่านแผ่นรังผึ้ง หรือที่เรียกว่า (Cooling pad) หรือวัสดุอื่นที่ใช้เป็นตัวทำความเย็นเท่านั้น แม้ไก่จะถูกเลี้ยงในกรงตับ ระบบการจัดการในโรงเรือนจะเป็นแบบอัตโนมัติ ทั้งหมด หรือที่เรียกว่าระบบ อีแวนป์ นั่นเอง เช่นระบบให้อาหารและน้ำอัตโนมัติ ระบบควบคุมอุณหภูมิและระบายอากาศอัตโนมัติระบบเก็บไข่อัตโนมัติระบบกวาดมูลไก่อัตโนมัติระบบการให้แสงสว่างอัตโนมัติ เป็นต้น ”</p>
14	<p>“ ปัจจุบันที่ฟาร์มนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาบริหารจัดการ เช่น การทำไบโอแก๊ส นอกจากจะขายไข่ได้แล้ว ยังได้ประโยชน์มากกว่านั้นอีกคือ การนำเอาแก๊สที่จะต้องสูญเสียไป มาทำให้เกิดประโยชน์อีกผลมากกว่านั้น คือ การทำไบโอแก๊ส (Bio gas) หากไม่ทำไบโอแก๊สแล้ว ก็จะเกิดมลพิษบริเวณนั้นและรอบ ๆ แต่ถ้าทำ นอกจากจะไม่ก่อให้เกิดมลพิษแล้วยังก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่เจ้าของฟาร์มปัจจุบันที่ฟาร์มแทบจะใช้ระบบอัตโนมัติมาบริหารจัดการทั้งหมด ”</p>
15	<p>“ ที่ฟาร์มมีโรงเรือนเลี้ยงไก่ 1 โรง โรงเรือนเป็นระบบปิดปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำ หรือ อีแวนป์นอกจากนี้ได้ทำไบโอแก๊สแบบ Plug flow แล้ว สามารถลดค่าให้จ่ายได้มาก เช่น ค่าไฟฟ้าก่อนที่จะทำไบโอแก๊สนั้นสูงมาก แต่หลังจากที่ทำระบบนี้แล้วค่าไฟฟ้าลดลง ”</p>
16	<p>“ ที่ฟาร์มใช้ระบบโรงเรือนเลี้ยงไก่ไข่จากโรงเรือนระบบเดิมที่เป็นระบบเปิด มาเป็นระบบ ปิด ทุกอย่างเป็นระบบอัตโนมัติ ช่วยลดค่าใช้จ่ายได้ดีมาก ”</p>
17	<p>“ ปัจจุบันเทคโนโลยีด้านโรงเรือนและอุปกรณ์เลี้ยงไก่ไข่ก้าวหน้าไปมาก มีโรงเรือนรูปแบบใหม่ ๆ เกิดขึ้น โรงเรือนที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบัน คือ โรงเรือนระบบปิดหรือโรงเรือนแบบอีแวนป์ซึ่งระบบอีแวนป์จะช่วยลดอุณหภูมิด้วยน้ำซึ่งตอนนี้ที่ฟาร์มก็ใช้ระบบนี้อยู่ นอกจากนี้โรงเรือนระบบอีแวนป์ยังสามารถป้องกันการระบาดของโรคที่สำคัญอย่าง โรคไขหวัดนกได้อีกด้วย ”</p>

แนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

การดำเนินธุรกิจการเลี้ยงไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมนั้นจะเกิดผลสำเร็จได้จะต้องอาศัยองค์ประกอบหรือปัจจัยหลักที่สำคัญในการดำเนินงาน ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด ด้านต้นทุน และด้านเทคโนโลยี รวมถึงทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นปัจจัยหลักและมีความสำคัญต่อการแข่งขันทางธุรกิจ แม้องค์กรจะมีทรัพยากรด้านอื่น ๆ เหมือนกัน แต่ถ้ามีผู้ปฏิบัติงานในองค์กรที่มีศักยภาพแตกต่างกันก็ย่อมส่งผลให้มีการดำเนินงานที่แตกต่างกันไป เครื่องมือ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและบุคลากรคือการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ

โดยก่อนหน้าที่เกษตรกรผู้เลี้ยงปศุสัตว์รายย่อย จะประสบกับปัญหาไข่หวัดนกเมื่อปี พ.ศ. 2546 เกษตรกรรายย่อยจะเลี้ยงปศุสัตว์อย่างแพร่หลาย ซึ่งส่วนมากจะเลี้ยงในที่ดินของตนเอง การเลี้ยงปศุสัตว์จะเป็นลักษณะเกื้อกูลกัน คือ การทำนาจะกู้เงินจาก ธนาคารชกส. มาลงทุนทำนา ผลกำไรนำมาลงทุนเลี้ยงไก่ไข่ ผลผลิตที่ได้เป็นกำไรนำไปคั้นหรือชำระเงินกู้กับ ธนาคารชกส. ทำให้ระบบลงตัวและอุ่มชูตนเองมาได้โดยตลอด แต่อย่างไรก็ตามปัญหาที่สำคัญของเกษตรกรรายย่อยที่เลี้ยงไก่ไข่ในบางเลนมักจะประสบอยู่ได้แก่ ปัญหาในเรื่องปริมาณและคุณภาพของผลผลิตผลผลิตจะน้อย เพราะเงินลงทุนมีน้อยทำให้ความสามารถในการเข้าถึงตลาดด้วยตนเองมีน้อย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยการขายผลผลิตกับพ่อค้ารายใหญ่ที่ตนเองจะต้องซื้ออาหารสัตว์และปัจจัยการผลิตอื่น ๆ กับบริษัทเหล่านั้นด้วยไม่เช่นนั้นก็จะไม่สามารถขายไข่ได้ ทำให้เกษตรกรที่ขาดทุนเทคโนโลยีที่ทันสมัย ต้องเข้าสู่ความสัมพันธ์ในลักษณะลูกเล็กกับบริษัทผู้ประกอบการรายใหญ่ ทำให้ได้ผลตอบแทนที่ได้ต่ำกว่าที่ควรจะเป็นการเลี้ยงปศุสัตว์ในระบบลูกเล็กเป็นการพึ่งพากลุ่มทุนที่ควบคุมตลาดไข่ไก่และควบคุมปัจจัยการผลิต เช่น อาหารสัตว์ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้เกษตรกรรายย่อยต้องตกอยู่ในสถานะที่เสี่ยงต่อการเป็นหนี้สินและล้มละลาย เพราะเอาปัจจัยการผลิต และเงินลงทุนจากกลุ่มนายทุนมาใช้ก่อนล่วงหน้า ถ้าหากไก่เกิดโรคร้ายแรงอย่างกรณีไข่หวัดนกที่เกิดขึ้นเป็นบทยื่นในปี พ.ศ. 2546-2549 หรือราคาไข่ตกต่ำปัจจัยการผลิตสูง อาหารสัตว์แพง ย่อมที่จะส่งผลกระทบต่อแบบแผนการผลิตหรือการเลี้ยงปศุสัตว์อย่างแน่นอน อย่างไรก็ตามกรณีการเกิดโรคไข่หวัดนกทำให้เกษตรกรรายย่อยต้องล้มกิจการแทบทั้งหมด ส่งผลกระทบต่อระบบการผลิตในส่วนอื่น ๆ ทั้งการทำนา การเลี้ยงปลา ก่อให้เกิดการว่างงานขาดรายได้ และทำให้คุณภาพชีวิตของเกษตรกรตกต่ำ ถึงแม้จะได้รับเงินชดเชยจากรัฐแต่ก็ไม่เพียงพอที่จะนำมาลงทุนโดยใช้เทคโนโลยีแบบใหม่ (โรงเรือนปิด) ที่มีต้นทุนแพงเกินกว่าที่จะดำเนินการได้

ดังนั้น อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ถือเป็นย่านปศุสัตว์ที่ใหญ่เป็นอันดับต้น ๆ ของภาคกลาง ซึ่งเป็นแหล่งผลิตไก่ไข่ ผู้ประกอบการสามารถคิดค้นกิจกรรมเสริมรายได้จากการเลี้ยงปศุสัตว์เหล่านั้นได้หรือกิจกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารที่มีไก่และไข่ไก่เป็นวัตถุดิบ ไม่ว่าจะเป็นไก่ทอดสมุนไพร ไก่อบ/ นึ่งสมุนไพร เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เกิดประสิทธิภาพทั้งการพัฒนาความรู้ความสามารถ ด้านบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ การบริหารจัดการ การตลาด การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การสื่อสาร การมีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน โดยการเข้าร่วมอบรมกับนักวิชาการ หรือผู้ชำนาญการในการเลี้ยง ไก่ไข่ เพื่อเป็นการพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานในอนาคตให้มีประสิทธิภาพซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติของตนเองและบุคลากรในทุกระดับให้เป็นที่ไปในทิศทางเดียวกัน และให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไปในอนาคต

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ : กรณีศึกษาอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารจัดการฟาร์มไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ด้านบุคลากร การบริหารจัดการ การตลาด ต้นทุน เทคโนโลยี

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 17 คน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

แนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม การนั้นจะเกิดผลสำเร็จได้ จะต้องอาศัยองค์ประกอบหรือปัจจัยหลักที่สำคัญในการดำเนินงาน ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด ด้านต้นทุน และด้านเทคโนโลยี รวมถึงทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นปัจจัยหลักและมีความสำคัญต่อการแข่งขันทางธุรกิจ แม้องค์กรจะมีทรัพยากรด้านอื่น ๆ เหมือนกัน แต่ถ้ามีผู้ปฏิบัติงานในองค์กรที่มีศักยภาพแตกต่างกันก็ย่อมส่งผลให้มีการดำเนินงานที่แตกต่างกันไป เครื่องมือที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและบุคลากรคือการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ

2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารจัดการฟาร์มไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ด้านบุคลากร การบริหารจัดการ การตลาด ต้นทุน เทคโนโลยี

ปัญหาด้านบุคลากร

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าว จะมีปัญหาในเรื่องของการสื่อสาร นอกจากนี้บุคลากรยังขาดทักษะความสามารถในการทำงาน ดังนั้นผู้ประกอบการจึงหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพโดยการอบรม ทั้งการพัฒนาความรู้ ความสามารถ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่

ดีต่อเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ เพื่อก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก็ย่อมมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายในการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี

ปัญหาด้านการบริหารงาน

ผลการศึกษา พบว่า หลักการบริหารจัดการฟาร์มไก่ไข่นั้น ผู้ประกอบการมีการวางแผนการหาตลาดจำหน่ายที่แน่นอน มีทุนดำเนินกิจการ มีการจัดวางผังฟาร์มที่ดีให้ถูกต้องมีแบบของโรงเรือนและอุปกรณ์ที่ดีและมีการจัดการภายในโรงเรือน มีการจัดหาพันธุ์ไก่ไข่ที่ดีมาเลี้ยง มีการจัดการสุขาภิบาลและการป้องกันโรคที่ถูกต้องหลักศึกษาหาความรู้ทางด้านวิชาการ และประสบการณ์ในการเลี้ยงอยู่เสมอ

ปัญหาด้านการตลาด

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ได้แบ่งการตลาดออกเป็น 3 ส่วนคือ 1) การขายปลีก ให้กับพื้นที่ใกล้เคียงซึ่งจะได้ราคาสูง 2) การขายส่ง เป็นลักษณะการขายที่จะได้ราคาต่ำกว่าการขายปลีก โดยการนำไข่ไปขายให้กับตลาดกลางไข่ไก่หรือส่งไข่ ราคาที่จะได้ขึ้นอยู่กับราคาส่งไข่ในกรุงเทพเป็นผู้กำหนด 3) การขายแบบประกันราคา เป็นลักษณะการขายแบบที่จะรับซื้อไข่ทั้งหมดในราคาประกันตลอดทั้งปี การขายแบบนี้ทำให้ฟาร์มที่เลี้ยงไก่ไข่ได้กำไรพอสมควรและไม่ต้องเสี่ยงกับการขาดทุนเมื่อราคาไข่ไก่ตกต่ำ

ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต

ผลการศึกษา พบว่า ต้นทุนการผลิตเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการประกอบกิจการ ซึ่งต้นทุนเหล่านี้ประกอบด้วย การสร้างโรงเรือน การซื้อพันธุ์ไก่รุ่นหรือไก่สาวมาเลี้ยง เพราะประหยัดเวลาในการเลี้ยง ส่วนต้นทุนค่าอุปกรณ์ เช่น อุปกรณ์การให้น้ำ การให้อาหาร และ รังไข่ นอกจากนี้มีค่าอาหารเพราะไก่พันธุ์ไข่ต้องได้รับสารอาหารที่เพียงพอในแต่ละวัน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าวัคซีนและเวชภัณฑ์, ค่าน้ำและค่าไฟ ค่าขนส่ง ซึ่งทั้งหมดต้องไปคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่

ปัญหาด้านเทคโนโลยี

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจุบันผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ได้นำเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในธุรกิจฟาร์มไก่ไข่ เนื่องจากสมัยก่อนเป็นการเลี้ยงในระบบเปิดซึ่งเป็นการใช้เทคโนโลยีในระบบเก่าต่อมาก็เริ่มมีการพัฒนาเริ่มนำเทคโนโลยีที่ใหม่ เข้ามาใช้เรื่อยๆ จากโรงเรือนระบบเปิดก็มาเป็นโรงเรือนระบบปิด โดยใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ใช้ภายในและภายนอกโรงเรือนที่ทันสมัย เช่น ระบบการเก็บไข่แบบอัตโนมัติด้วยสายพาน การให้อาหารอัตโนมัติ รวมทั้งการควบคุมอุณหภูมิด้วยระบบสายพานและเลี้ยงไก่ไข่ในระบบปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำหรือ Evaporative cooling

system (Evap) นอกจากนี้ มีการสร้างไบโอแก๊สแบบ Plug flow สามารถลดค่าใช้จ่ายได้มาก เช่น ค่าไฟฟ้าก่อนที่จะทำไบโอแก๊สนั้นสูงมาก แต่หลังจากที่ทำระบบนี้แล้วค่าไฟฟ้างดลง ซึ่งช่วยเพิ่มผลผลิตและพื้นที่ต่อตัวได้เป็นอย่างมาก รวมทั้งมีการปรับปรุงโรงเรือนและระบบการป้องกันโรคอย่างเข้มงวด เพื่อให้ประสิทธิภาพการผลิตที่ดีขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

แนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐมการนั้นจะเกิดผลสำเร็จได้ จะต้องอาศัยองค์ประกอบหรือปัจจัยหลักที่สำคัญในการดำเนินงาน ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด ด้านต้นทุน และด้านเทคโนโลยี รวมถึงทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นปัจจัยหลักและมีความสำคัญต่อการแข่งขันทางธุรกิจ แม้องค์กรจะมีทรัพยากรด้านอื่น ๆ เหมือนกัน แต่ถ้ามีผู้ประกอบการในองค์กรที่มีศักยภาพแตกต่างกัน ก็ย่อมส่งผลให้มีการดำเนินงานที่แตกต่างกันไป เครื่องมือที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและบุคลากรคือการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สริสา ตระกูลวงศ์ (2540, หน้า 9) กล่าวว่า ศักยภาพความพร้อมของบุคคล หมายถึง สภาวะความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและอารมณ์ของบุคคลที่พร้อมจะตอบสนองต่อสิ่งในสิ่งหนึ่งด้วยด้วยวิธีการหนึ่ง เพื่อก่อให้เกิดการกระทำที่มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดความสำเร็จ ความพร้อมที่จะเกิดขึ้น ซึ่งอยู่กับองค์ประกอบดังนี้ วุฒิภาวะ ประสบการณ์ทางสังคมหรือความรู้เดิมความสนใจหรือแรงจูงใจ และมีขนิมา ศรีอินทร์ (2548, หน้า 27) กล่าวว่า การพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจมีเหตุเนื่องมาจากเมื่อมีการก่อตั้งธุรกิจแล้ว จำเป็นที่ผู้ประกอบการจะต้องได้รับการพัฒนา เพื่อจะได้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพก้าวหน้าอยู่เสมอ สามารถยกระดับของบุคคลมาสู่ระดับที่มีความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงานและส่งผลให้เป้าหมายของธุรกิจบรรลุผล การพัฒนาบุคคลจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญในกระบวนการพัฒนา และการพัฒนาบุคคลยังเป็นกระบวนการที่จะเสริมสร้างและเปลี่ยนแปลงบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะและระเบียบวิธีในการทำงานอันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการทำงาน คนที่พัฒนาแล้วมี ลักษณะที่ดี 5 ประการ คือ

- 1) เป็นผู้ที่มีรู้จักคิดอย่างมีจุดหมาย
- 2) เป็นผู้ที่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ มากกว่า
- 3) เป็นผู้ที่สามารถดำเนินกิจการที่ย่างยากลำบากซับซ้อน ได้มากกว่า
- 4) เป็นผู้ที่มีความคิดที่จะฟังและพยายามเข้าใจความคิด ความสนใจของผู้อื่น ได้มากกว่าและ
- 5) เป็นผู้ที่มีความชำนาญในการติดต่อ สัมพันธ์กับผู้อื่น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตนเอง

2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารจัดการฟาร์มไก่ไข่ในอำเภอบางเลน จังหวัด นครปฐม ด้านบุคลากร การบริหารจัดการ การตลาด ต้นทุน เทคโนโลยี

ปัญหาด้านบุคลากร

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าว จะมีปัญหาในเรื่องของการสื่อสาร นอกจากนี้บุคลากรยังขาดทักษะความสามารถในการทำงาน ดังนั้นผู้ประกอบการจึงหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพโดยการอบรม ทั้งการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ เพื่อก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก็ย่อมมีโอกาที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายในการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี เนื่องจากปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมากและมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ดังนั้นเจ้าของธุรกิจจึงต้องมีการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ และให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูชัย สมितिไกร(2544) พบว่า จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกทำให้ธุรกิจต่าง ๆ หันมาทบทวนสมรรถนะธุรกิจของตนเอง เพื่อให้ธุรกิจสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรงจากภายนอกได้ หากธุรกิจต้องการที่จะสร้างความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันและสร้างขีดความสามารถที่จะต้านทานต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงนั้นได้จำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรในธุรกิจของตนเองเสียก่อน ซึ่งบุคลากรในธุรกิจถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการที่จะช่วยส่งเสริมผลักดันให้สมรรถนะของธุรกิจ เป็นสมรรถนะที่แท้จริงและสามารถแข่งขันกับธุรกิจอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังจะช่วยให้ธุรกิจมีความแข็งแกร่งเพิ่มมากขึ้น สามารถยืนหยัดท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงนั้นได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภา จวีวัฒนสกุล (2555) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สู่ศตวรรษที่ 21 ของเครือเจริญโภคภัณฑ์ พบว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอนาคต เครือเจริญโภคภัณฑ์ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเป็นอย่างมากเนื่องจากมองว่าคนคือทรัพยากรอันล้ำค่าที่สุดและสามารถพัฒนาโดยเน้น 3 วิธีใหญ่ๆ ได้แก่ การให้การศึกษา การฝึกอบรม และการพัฒนา โดยจะให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมมากที่สุด เนื่องจากเป็นวิธีที่นิยมและอบรมได้ครั้งละเป็นจำนวนมากในการฝึกอบรมนั้นจะทำทั้งก่อนและหลังปฏิบัติงาน มีการส่งเสริมให้พนักงานได้มีโอกาสพัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ทักษะ และทัศนคติโดยจะจัดทำอุปกรณ์ ให้ศึกษาได้ด้วยตนเองไว้ให้พนักงาน และยังส่งเสริมให้มีการวิจัยพัฒนามากขึ้นเพื่อเตรียมตัวไว้รองรับกับธุรกิจในอนาคตข้างหน้าอยู่เสมอ

ปัญหาด้านการบริหารงาน

ผลการศึกษา พบว่า หลักการบริหารจัดการฟาร์มไก่ไข่ นั้น ผู้ประกอบการมีการวางแผนการตลาดจำหน่ายที่แน่นอน มีทุนดำเนินกิจการ มีการจัดวางผังฟาร์มที่ดีให้ถูกต้องมีแบบของโรงเรือนและอุปกรณ์ที่ดีและมีการจัดการภายในโรงเรือน มีการจัดหาพันธุ์ไก่ไข่ที่ดีมาเลี้ยง มีการจัดการสุขาภิบาลและการป้องกันโรคที่ถูกหลักศึกษาหาความรู้ทางด้านวิชาการและประสบการณ์ในการเลี้ยงอยู่เสมอ เนื่องจากการบริหารจัดการฟาร์มที่ดีจะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จโดยเร็ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดการเรื่องอาหาร การจัดการโรงเรือน การจัดการแม่พันธุ์ไก่ไข่ รวมถึงเรื่องสุขาภิบาลด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ชาตรี จิราพันธุ์ (2548) การบริหารจัดการฟาร์ม เป็นสิ่งที่สำคัญมากที่สุด เนื่องจากการประกอบธุรกิจจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ มีพันธุ์สัตว์ที่ดี มีอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงดี และต้องมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดีด้วย ผู้ประกอบการจะต้องมีการวางแผนการจัดการฟาร์มที่ดีแล้วการดำเนินธุรกิจเลี้ยงสัตว์ประสบความสำเร็จ ดังนั้นผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องการบริหารจัดการฟาร์มที่ดีในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดการเลี้ยงคู่สัตว์ การจัดการให้อาหารสัตว์ การจัดการโรงเรือน การจัดการเรื่องสุขาภิบาลและการควบคุมป้องกันโรค ในสัตว์แต่ละชนิดจะใช้วิธีการจัดการที่แตกต่างกันไป พื้นฐานความรู้เรื่องการบริหารจัดการฟาร์มมีบทบาทความสำคัญสำหรับการเลี้ยงดูแลสัตว์มาก หากผู้ประกอบการสามารถบริหารจัดการฟาร์มที่ดีและถูกต้องตามกฎหมาย ก็จะทำให้ผู้ประกอบการเลี้ยงสัตว์เกิดผลประโยชน์และผลกำไรสูงสุด

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกิจ ขันธปราบ (2534) กล่าวว่า หลักการจัดการที่จะช่วยให้การเลี้ยงไก่ไข่เชิงการค้าจะประสบผลสำเร็จได้ จะต้องอาศัยหลักการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (1) การศึกษาตลาดจำหน่ายที่แน่นอน (2) ทุนดำเนินกิจการ เกษตรกรจะต้องมีทุนมากพออาจจะเป็นทุนของตนเองหรือมีแหล่งที่จะกู้ยืมได้ เช่น ธนาคาร เป็นต้น

ปัญหาด้านการตลาด

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการฟาร์มไข่ไก่ได้แบ่งการตลาดออกเป็น 3 ส่วนคือ 1) การขายปลีก ให้กับพื้นที่ใกล้เคียงซึ่งจะได้ราคาสูง 2) การขายส่ง เป็นลักษณะการขายที่จะได้ราคาต่ำกว่าการขายปลีก โดยการนำไข่ไปขายให้กับตลาดกลางไข่ไก่หรือส่งไข่ ราคาที่จะได้ขึ้นอยู่กับราคาส่งไข่ในกรุงเทพฯเป็นผู้กำหนด 3) การขายแบบประกันราคา เป็นลักษณะการขายแบบที่จะรับซื้อไข่ทั้งหมดในราคาประกันตลอดทั้งปี การขายแบบนี้ทำให้ฟาร์มที่เลี้ยงไข่ไก่ได้กำไรพอสมควรและไม่ต้องเสี่ยงกับการขาดทุนเมื่อราคาไข่ไก่ตกต่ำ สาเหตุที่ทำเช่นนี้เพื่อป้องกันการขาดทุนของธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักสัตวศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 1 (2555) พบว่า การตลาดของไข่ไก่ โดยทั่วไปแล้วแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วนคือ 1) การขายปลีก เป็นลักษณะ

การขายที่มักเกิดจากฟาร์ม ไร่ ไร่ที่อยู่ใกล้เมือง ใกล้กับแหล่งชุมชน สามารถขายไข่ไก่ให้กับ ผู้บริโภคได้ในราคาที่สูง 2) การขายส่ง เป็นลักษณะการขายที่จะได้ราคาต่ำกว่าการขายปลีก โดยการนำไข่ไปขายให้กับตลาดกลางไข่ไก่หรือล้างไข่ ราคาที่จะได้ขึ้นอยู่กับราคาล้างไข่ในกรุงเทพฯ เป็นผู้กำหนด 3) การขายแบบประกันราคา เป็นลักษณะการขายแบบที่จะรับซื้อไข่ทั้งหมดในราคา ประกันตลอดทั้งปี การขายแบบนี้ทำให้เกษตรกรที่เลี้ยงไข่ไก่ได้กำไรพอสมควรและไม่ต้องเสี่ยงกับ การขาดทุนเมื่อราคาไข่ไก่ตกต่ำ ในการขายไข่ไก่นั้น จะขายตามขนาดและปริมาณของไข่ไก่ ขนาดของไข่ไก่แบ่งเป็นเบอร์ ก็จะมีตั้งแต่เบอร์ 0-5 และขนาดจัมโบ้ ซึ่งราคาก็จะแตกต่างกันไปตาม ขนาดและปริมาณของเบอร์ไข่ไก่นั้นเอง

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บวรชัย สุนิภาษา (2539 : 48) ได้ศึกษาถึงสภาพการผลิต ต้นทุนการผลิตไข่ไก่และไข่ไก่ศึกษาสภาพการตลาด และวิเคราะห์การลงทุนเลี้ยงไข่ไก่ ตลอดจน ศึกษาถึงปัญหาการผลิต การตลาด ผลการศึกษาพบว่าการตลาดจะจำหน่ายไข่ไก่ของเกษตรกร ส่วน ใหญ่จะส่งไปขายยังตลาดกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดเท่ากับ 1.55 บาทต่อฟอง คิดเป็นต้นทุน การตลาดหรือส่วนแตกต่างระหว่างราคาที่ผู้บริโภคจ่าย กับราคาที่เกษตรกรได้รับเท่ากับ 0.33 บาท ต่อฟอง

ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต

ผลการศึกษา พบว่า ต้นทุนการผลิตเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการประกอบกิจการ ซึ่งต้นทุนเหล่านี้ประกอบด้วย การสร้างโรงเรือน การซื้อพันธุ์ไก่รุ่นหรือไก่สาวมาเลี้ยง เพราะ ประหยัดเวลาในการเลี้ยง ส่วนต้นทุนค่าอุปกรณ์ เช่น อุปกรณ์การให้น้ำ การให้อาหาร และ รังไข่ นอกจากนี้มีค่าอาหารเพราะไก่พันธุ์ไข่ต้องได้รับสารอาหารที่เพียงพอในแต่ละวัน และค่าใช้จ่าย จิปาถะ อื่น ๆ เช่น ค่าวัคซีนและเวชภัณฑ์, ค่าน้ำและค่าไฟ ค่าขนส่ง ซึ่งทั้งหมดต้องไปคำนวณเป็น ค่าใช้จ่ายสำหรับต้นทุนการเลี้ยงไข่ไก่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักสัตวศาสตร์สัตว์ สุขอนามัย ที่ 1 และสมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและผู้ส่งออกไข่ไก่ (2555) กล่าวว่าต้นทุนการผลิตไข่ไก่นั้นอาจเริ่มเลี้ยง ตั้งแต่ไก่เล็ก ไก่รุ่น หรือไก่สาว ก็ได้ แต่การเริ่มต้นด้วยการเลี้ยงไก่สาว เป็นวิธีที่ผู้เลี้ยงไก่เป็นอาชีพ หรือเพื่อการค้าขายกันมาเนื่องจากไม่ต้องเสียเวลาเลี้ยงดูไก่เล็กหรือไก่รุ่น นอกจากนี้โรงเรือนก็ สร้างไว้เฉพาะกับไข่ไก่เท่านั้น แต่การเลี้ยงไข่ไก่วิธีนี้ต้องลงทุนสูงการเลี้ยงดูไก่สาว อายุ 15-20 สัปดาห์ ต้องควบคุมปริมาณอาหาร เพื่อให้น้ำหนักตัวไก่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของไข่ไก่แต่ละสาย พันธุ์การเลี้ยงดูไข่ไก่ อายุ 21-72 สัปดาห์ เป็นช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นระยะที่ไก่ให้ผลผลิต โดยทั่วไป แล้วถ้าการเลี้ยงดูอย่างถูกต้องไข่ไก่จะเริ่มให้ไข่เมื่ออายุ 20-21 สัปดาห์ ก็จะเริ่มไข่ ประมาณ 5% ของฝูงแต่สิ่งที่สำคัญที่สุดในการเลี้ยง คือการดูแล เอาใจใส่ และเข้าใจธรรมชาติของ ไข่ไก่เพราะเมื่อเกิดปัญหาหรือความผิดปกติ ก็จะทราบสาเหตุและหาทางแก้ไขอย่างถูกวิธีนั่นเอง

ในการทำธุรกิจฟาร์มไก่ไข่มักจะหนักไปทางด้านต้นทุนของอาหารสูงถึง 74% ค่าเสื่อมพันธุ์ 11% ค่าเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์ 5% ค่าไฟฟ้า 3% ค่าแรงงาน 2% และอื่น ๆ 5% เป็นต้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกิจ ชันชปราว (2534) กล่าวว่า 1) ทุนสำหรับจัดซื้ออุปกรณ์ ปัจจุบัน อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเลี้ยงไก่ไข่ได้พัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น รางน้ำอัตโนมัติ รางอาหารอัตโนมัติ เครื่องกกลูกไก่ เครื่องผสมอาหาร เป็นต้น 2) ทุนค่าอาหารและยา อาหารเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดที่ไก่ไข่จะต้องกินทุกวันเพื่อการเจริญเติบโต ส่วนยาจำพวกปฏิชีวนะ (Antibiotic) ที่ช่วยเสริมสร้างการเจริญเติบโต ยาที่ใช้ป้องกันโรค ยารักษาโรค เกษตรกรควรมีทุนพร้อมสำหรับสิ่งเหล่านี้ด้วย เพราะเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีไว้ประจำฟาร์ม 3) ทุนค่าพ่อแม่พันธุ์ ถ้าเป็นฟาร์มที่มีการผลิตพ่อแม่พันธุ์เอง ต้นทุนการผลิตก็จะสูงมากแต่ก็คุ้มค่าต่อการลงทุน แต่ถ้าไม่สามารถผลิตพ่อแม่พันธุ์เองได้ ก็ต้องสั่งซื้อจากบริษัทผู้ผลิต 4) ทุนค่าแรงงาน ฟาร์มที่มีขนาดเล็ก อาจจะใช้แรงงานภายในครอบครัว ไม่จำเป็นต้องจ้างแรงงาน แต่สำหรับฟาร์มขนาดกลางและขนาดใหญ่ จะต้องจ้างแรงงานมาช่วยในการเลี้ยง ดังนั้นจึงต้องเตรียมเงินไว้สำหรับค่าแรงงานด้วย ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไซยา อู๋ยสูงเนิน (2543) กล่าวว่า ทุนสำหรับโรงเรือนและบริเวณโรงเรือน การลงทุนก่อนนี้ มีความสำคัญและเป็นเงินทุนก้อนใหญ่ที่เกษตรกรจะต้องเตรียมไว้ ยิ่งปัจจุบันราคาที่ดินได้ขยับตัวสูงขึ้นมาก แต่ราคาไข่ไก่ไม่ได้ขยับราคาขึ้นสูงตามราคาของที่ดิน การจัดการตัดแปลงที่ดินบริเวณฟาร์ม และโรงเรือนเป็นสิ่งที่ต้องระมัดระวัง ควรศึกษาอย่างรอบคอบเพราะในอนาคตและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2541, หน้า 36) ได้ศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาการผลิต และการตลาดไข่ไก่และไข่ไก่ พบว่าในการเลี้ยงไก่พันธุ์ จะมีต้นทุนร้อยละ 60-70 เป็นค่าอาหารส่วนที่เหลือเป็นค่าพันธุ์ไก่ ยา และเวชภัณฑ์ ซึ่งจะมีอัตราการให้ไข่เป็นปัจจัยอีกตัวหนึ่งที่จะเป็นตัวกำหนดต้นทุนในการผลิต ปกติแล้วก่อนที่จะมีการปลดขายไข่ไก่ตัวหนึ่งจะให้ไข่ประมาณ 220 ฟอง สำหรับราคาไข่ไก่จะเคลื่อนไหวต่างกัน

ปัญหาด้านเทคโนโลยี

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจุบันผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่ได้นำเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในธุรกิจฟาร์มไก่ไข่ เนื่องจากสมัยก่อนเป็นการเลี้ยงในระบบเปิดซึ่งเป็นการใช้เทคโนโลยีในระบบเก่า ต่อมาก็เริ่มมีการพัฒนาเริ่มนำเทคโนโลยีที่ใหม่ เข้ามาใช้เรื่อย ๆ จากโรงเรือนระบบเปิดก็มาเป็นโรงเรือนระบบปิด โดยใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ใช้ภายในและภายนอกโรงเรือนที่ทันสมัย เช่น ระบบการเก็บไข่แบบอัตโนมัติด้วยสายพาน การให้อาหารอัตโนมัติ รวมทั้งการควบคุมไก่ด้วยระบบสายพานและเลี้ยงไก่ในระบบปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำหรือ Evaporative cooling system (Evap) นอกจากนี้ มีการสร้างไบโอแก๊สแบบ Plug flow สามารถลดค่าใช้จ่ายได้มาก เช่น ค่าไฟฟ้าก่อนที่จะทำไบโอแก๊สนั้นสูงมาก แต่หลังจากที่ทำระบบนี้แล้วค่าไฟฟ้าลดลง ซึ่งช่วยเพิ่ม

ผลผลิตและพื้นที่ต่อตัวได้เป็นอย่างมาก รวมทั้งมีการปรับปรุงโรงเรือนและระบบการป้องกันโรคอย่างเข้มงวด เพื่อให้ประสิทธิภาพการผลิตที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกิจ ชันปราบ (2542) กล่าวว่า การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในธุรกิจฟาร์ม เนื่องจากเมื่อสมัยก่อนการเลี้ยงในระบบเปิดซึ่งเป็นการใช้เทคโนโลยีในระบบเก่า ๆ ต่อมาก็เริ่มมีการพัฒนาเริ่มนำเทคโนโลยีที่ใหม่ ๆ เข้ามาใช้เรื่อย ๆ จากโรงเรือนระบบเปิดก็มาเป็นโรงเรือนระบบปิด โดยใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ใช้ภายในและภายนอกโรงเรือนที่ทันสมัย เช่น ระบบการเก็บไข่แบบอัตโนมัติด้วยสายพาน การให้อาหารอัตโนมัติ รวมทั้งการควบคุมไก่ด้วยระบบสายพานและเลี้ยงไก่ในระบบปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำหรือ Evaporative cooling system (Evap) ซึ่งช่วยเพิ่มผลผลิตและพื้นที่ต่อตัวได้เป็นอย่างมาก รวมทั้งมีการปรับปรุงโรงเรือนและระบบการป้องกันโรคอย่างเข้มงวด เพื่อให้ประสิทธิภาพการผลิตที่ดีขึ้น

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) (2555) หรือ ซีพีเอฟพบว่า การปรับเปลี่ยนระบบการเลี้ยงทั้งหมดให้เป็นระบบการจัดการอัตโนมัติ ทั้งระบบการเก็บไข่อัตโนมัติด้วยสายพาน การให้อาหารอัตโนมัติ รวมทั้งการควบคุมไก่โดยใช้ระบบสายพาน และเลี้ยงไก่ในระบบปรับอากาศด้วยการระเหยของน้ำ หรือ Evaporative cooling system (อีแวป) และการสร้างระบบไบโอแก๊สเพื่อใช้ในฟาร์มซึ่งสามารถลดค่าใช้จ่ายและช่วยเพิ่มผลผลิตได้เป็นอย่างมาก ทำให้ผู้ประกอบการประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในการเลี้ยงไก่ไข่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการประกอบกิจการเลี้ยงไก่ไข่

1. ควรมีการจัดหาโปรแกรมฝึกอบรม สัตวบาล คนงานในฟาร์มเป็นประจำ เช่น อบรมปีละ 2 ครั้ง จัดประชุมฟาร์มติดตามการทำงานเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้การทำงานมีจุดมุ่งหมายมากยิ่งขึ้น รวมถึงการจัดที่พักอาศัย อาหาร ให้มีความเป็นอยู่ที่สุขสบาย เพื่อเป็นการรักษาคนเก่งคนดี ให้อยู่กับฟาร์มอย่างยั่งยืน
2. ควรให้บริษัทคู่ค้าจัดประชุมให้ความรู้และทักษะการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงให้กับบุคลากรและจัด โปรแกรมอบรมประจำทุก ๆ ไตรมาสและมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
3. ควรมีการจัดประชุมกลุ่มย่อย เพื่อให้มีการสื่อสาร เรียนรู้ ระหว่างหัวหน้างาน และแรงงานมากยิ่งขึ้น

4. ควรหาช่องทางในการจัดจำหน่ายไข่ในรูปแบบที่ไม่มีการผ่านพ่อค้าคนกลางให้มากขึ้น

5. ควรจัดหาแหล่งไก่อุ่นที่มีคุณภาพมาเลี้ยงในฟาร์มเพื่อเป็นการลดต้นทุนและประหยัดระยะเวลาในการเลี้ยงไก่ไข่

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยใน จังหวัดนครปฐม เป็นกลุ่มตัวอย่างที่จำเพาะเจาะจง ดังนั้นผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าต่อไป ควรขยายกลุ่มเป้าหมายโดยจำแนกตามลักษณะภูมิศาสตร์ให้มีการกระจายไปสู่กลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุม หรือศึกษาเพิ่มเติมในกลุ่มประชากรที่อยู่ในพื้นที่ที่แตกต่างออกไป

2. จากการวิจัยครั้งนี้ ปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์ส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าว จะมีปัญหาในเรื่องของการสื่อสาร นอกจากนี้บุคคลากรยังขาดทักษะความสามารถในการทำงาน ดังนั้นผู้ประกอบการจึงหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการพัฒนาศักยภาพของบุคคลากรให้เกิดประสิทธิภาพโดยการอบรม ทั้งการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การสื่อสาร

3. จากการวิจัยครั้งนี้ ปัญหาด้านการตลาด ทำให้ราคาไข่ตกต่ำกว่าเดิม ดังนั้นผู้ประกอบการฟาร์ม ไข่ไก่จึงหาแนวทางแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการแบ่งตลาดออกเป็น 3 ส่วน คือ

- 1) การขายปลีก ให้กับพื้นที่ใกล้เคียงซึ่งจะได้ราคาสูง
- 2) การขายส่ง เป็นลักษณะการขายที่จะได้ราคาต่ำกว่าการขายปลีก โดยการนำไข่ไปขายให้กับตลาดกลางไข่ไก่หรือส่งไข่ ราคาที่จะได้ขึ้นอยู่กับราคาล้างไข่ในกรุงเทพเป็นผู้กำหนด
- 3) การขายแบบประกันราคาเป็นลักษณะการขายแบบที่จะรับซื้อไข่ทั้งหมดในราคาประกันตลอดทั้งปี การขายแบบนี้ทำให้ฟาร์มที่เลี้ยงไก่ไข่ได้กำไรพอสมควรและไม่ต้องเสี่ยงกับการขาดทุนเมื่อราคาไข่ไก่ตกต่ำ

บรรณานุกรม

- โกลิต ปันเปี่ยมรัชฎ์. (2536). *การพัฒนาประเทศไทย: แนวความคิดและทิศทาง*. กรุงเทพฯ: ดอกเบี๋ย.
- ชูชัย สมितिไกร. (2540). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูชัย สมितिไกร. (2544). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาติรี จีราพันธุ์. (2548). *หลักการผลิตสัตว์*. นครสวรรค์: คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ชาญชัย ลิวตริงสีมา. (2520). *หลักการจัดองค์การและการจัดการ เน้นด้านพฤติกรรมในองค์การ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เทศบาลตำบลบางเลน. (2558). *อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม*.
<http://www.nmt.or.th/nakhonpathom/banglen/default.aspx>
- นภา นวิวัฒนสกุล. (2555). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สู่ศตวรรษที่ 21 ของเครือเจริญโภคภัณฑ์*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บวรชัย สุณีภาษา. (2539). *ภาวะการผลิต การตลาด และการลงทุนเลี้ยงไก่ไข่ จังหวัดฉะเชิงเทรา*. วารสารเศรษฐกิจการเกษตรวิจัย, 15(46), 47-75.
- ปฐม เลหาเกษตร. (2540). *การเลี้ยงสัตว์ปีก*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า คุณทหารลาดกระบัง.
- ปัญญา นพจำ. (2553). *การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง* จังหวัดปทุมธานี. ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุสติ รุมาคม. (2540). *การบริหารธุรกิจขนาดย่อม (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- สุสติ รุมาคม. (2544). *การบริหารธุรกิจขนาดย่อม (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. (2526). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. (2556). กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

- มัทธมา ศรีอินทร์. (2548). *ความต้องการความรู้เรื่อง การประกอบธุรกิจและวิธีการส่งเสริมศักยภาพของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และธุรกิจขนาดย่อมในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- วิรัช วงษ์วิไลวารินทร์. (2546). *การศึกษารูปแบบการคิดของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และย่อมในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2550). *การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สุกร เสรีรัตน์, งามอาจ ปทะวานิช, และปริญญ์ ลักขิตานนท์. (2545). *การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: ชีระฟิล์มและไซเท็กซ์.*
- ศิริมนัส อินตะแก้ว. (2551). *ประสิทธิผลการบริหารงานของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- ศูนย์ให้คำปรึกษาทางการเงินสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม. (2545). *วิธีการพัฒนาบุคคล. เข้าถึงได้จาก <http://www.sfac.or.th/>*
- สมชาย ต้นดีศรีสกุล. (2552). *การพัฒนาประเทศ. เข้าถึงได้จาก http://www.stm.go.th/link/page_4.php*
- สมยศ นาวิการ. (2536). *การบริหาร. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.*
- สมศักดิ์ กิจชนวัฒน์. (2550). *คู่มือสร้างความสุข. อุตรธานี: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี*
- สรินสา ตระกูลวงษ์. (2540). *ศักยภาพและกลไกการปรับตัวขององค์การเอกชนสาธารณประโยชน์ เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.*
- สมศักดิ์ แต่มบุญเลิศชัย. (2533). *ภาพรวมของอุตสาหกรรมในภูมิภาค. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.*
- สมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและผู้ส่งออกไข่ไก่. (2555). *สถานการณ์ไข่ไก่ไทย. เข้าถึงได้จาก <http://www.egg-thailand.com>*

- สร้อยตระกูล (ตีวนานนท์) อรรถมานะ. (2545). *พฤติกรรมองค์กร: ทฤษฎีและการประยุกต์*.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สังคม คุณคณากรสกุล. (2544). *รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัยเรื่อง ระบบและกลไกเพื่อ
การบริหารจัดการกองทุนเพื่อการพัฒนา: กรณีศึกษากองทุนสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ:
สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2550). *การจัดการ: จากมุมมองนักบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ:
จีพีไอเบอร์พริ้นท์
- สุกิจ ชันชรปราบ, และพิชัย สมบูรณ์วงศ์. (2542). *การเลี้ยงไก่: โครงการบรรเทาผลกระทบทาง
สังคมจากวิกฤตการณ์เศรษฐกิจ*. เชียงใหม่: ฝ่ายส่งเสริมการเกษตร สำนักวิจัย
และส่งเสริมวิชาการ การเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สุคนธา ปริญญาตรี. (2545). *ลักษณะการเป็นผู้ประกอบการของกลุ่มแม่บ้านตามโครงการหนึ่ง
ตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์: ศึกษากรณีกลุ่มแม่บ้านน้ำทองเหลืองสาน จังหวัดฉะเชิงเทรา*.
ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, คณะบริหารธุรกิจ,
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุนทร อัจฉรี. (2544). *ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจขนาดย่อมในการจัดจำหน่ายเมล็ดพันธุ์
ข้าวโพด: กลยุทธ์ในการดำเนินงาน และภูมิความรู้ความชำนาญของผู้ประกอบการ.*
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ,
คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุเมธ ภิญาคง, วันทนีย์ ภูมิภัทราคม และธีร์ธนิศ์ ศิริ โวหาร. (2552). *การจัดการที่มีผลต่อปัจจัย
แรงจูงใจในการทำงานของพนักงาน บริษัท อุซาสยามสตีลอินดัสตริยส์ จำกัด (มหาชน).*
วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์,
3, 91-103.
- สุวัฒน์ เลิศชนะวงศ์. (2552). *การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนทำฟาร์มไก่ไข่ในเขต
ตำบลบ้านนา จังหวัดนครนายก*. การค้นคว้าแบบอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรัสวดี ราชกุลชัย. (2543). *การวางแผนและการควบคุมทางการบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 2)*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จามจุรี.
- สำนักวิจัยธุรกิจ. (2557). *ธุรกิจไก่ไข่*. เข้าถึงได้จาก [http://www.lhbank.co.th/content/
upload/documents.pdf](http://www.lhbank.co.th/content/upload/documents.pdf)

- สำนักสุขศาสตร์สัตว์และอนามัยที่ 1. (2553). *การเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์แบบปล่อย*. เข้าถึงได้จาก
file:///C:/Users/admin/Downloads/HL.pdf
- Colaizzi, P. P. (1978). Psychological research as the phenomenologist's view it. In R. Vale & M. King (Eds.) *Existential-phenomenological alter-natives for psychology* (pp. 48-71). New York: Oxford University Press.
- Demarco, J. J., & Nigro, L. G. (1983). Implementing performance appraisal reform in the United States civil service. *Public Administration*, 61, 45–57
- Drucker, P. F. (2005). *The Practice of management*. New York: Harper & Row.
- Gulick, L., & Lyndall, U. (1973). *Paperson the science of administration*. New York: Columbia University.
- Leongenecker, B. M., Agrawal, B., & Gendler, S. J. (1998). The biological role of mucins in cellular interactions and immune regulation: Prospects for cancer immunotherapy. *Mol. Med. Today*, 4, 397.
- Robbins, S. P., & DeCenzo, D. A. (2005). *Fundamentals of human resource management* (8th ed.). Hoboken: John Wiley & Sons

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการฟาร์มไก่ไข่: กรณีศึกษาในอำเภอ บางเลน
จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของการสัมภาษณ์

1. ชื่อ-สกุล ผู้สัมภาษณ์
2. สถานที่สัมภาษณ์
3. วัน/ เดือน/ ปี ที่สัมภาษณ์
4. เวลาที่เริ่มสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นภายในฟาร์มไก่ไข่

1. ท่านคิดว่าบุคลากรในฟาร์มของท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหอย่างไร
2. ท่านคิดว่าการบริหารจัดการฟาร์มของท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหอย่างไร
3. ท่านคิดว่าการตลาดของฟาร์มท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหอย่างไร
4. ท่านคิดว่าต้นทุนการผลิตของฟาร์มท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหอย่างไร
5. ท่านคิดว่าการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในฟาร์มของท่านเป็นอย่างไรบ้าง มีปัญหาหรือไม่ และควรมีแนวทางแก้ไขปัญหอย่างไร

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ต่อสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นภายในฟาร์มไก่ไข่ และมีแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร